

El conflicte sobre el fons religiós que reclama Barbastre-Montsó s'haurà de resoldre a través d'una comissió d'experts

Desatès el recurs de Lleida sobre les obres del Diocesà

El darrer recurs que la diòcesi de Lleida va presentar en relació amb les obres que formen el fons d'art del Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, reclamades per la diòcesi de Barbastre-Montsó, ha estat novament desatès per la Santa Seu. El conflicte entre els dos bisbats té el seu origen l'any 1995, quan el Vaticà va anunciar la segregació del bisbat de Lleida de 111 parròquies de la Franja d'Aragó. El 1996 la nova diòcesi de Barbastre-Montsó va reclamar formalment a la de Lleida el retorn de les obres d'art i a partir d'aleshores es va encetar un llarg camí processal via Dret Canònic davant de la Santa Seu que ha culminat, un cop més, amb un «no» a la petició formulada des de la diòcesi catalana.

Tal com ha donat a conèixer el bisbat de Lleida a través d'una nota informativa, el parer de la Secretaria d'Estat és que a partir d'ara la qüestió es resolgui a través d'una comissió d'experts que ha d'analitzar i de decidir quines obres d'art sacre procedien de les parròquies d'Osca segregades de la diòcesi de Lleida i qui en tenia la propietat. Tot i aquest nou entrebanc, fonts del bisbat de Lleida han manifestat la seva voluntat de continuar treballant perquè es reconegui el seu dret a continuar gaudint d'aquestes obres d'art.

Pàg. 17



La mostra «Proemium» recull el fons del Museu Diocesà. En primer terme, el retaule gòtic del Salvador.

«No» a la clonació

«Aberració ètica.» D'aquesta manera tan contundent qualifica l'Associació Catalana d'Estudis Bioètics l'anunci d'uns científics sud-coreans: la clonació d'embrions humans. També l'Església diu «no» a la clonació humana. Juan Antonio Martínez Camino, portaveu i secretari de l'episcopat espanyol, ha assenyalat: «Produir un ésser humà, encara que sigui per mitjà de tècniques innovadores, per després fer-los servir com a «conills d'Índies», fereix la condició humana i va en contra de les lleis fonamentals de l'ètica.» És per això que ha demanat que es respecti la dignitat humana i ha defensat la investigació amb cèl·lules mare d'adults.

Pàg. 9

Monges espanyoles lluiten contra el tràfic d'òrgans a Moçambic

El monestir Mater Dei de Nampula, al nord de Moçambic, està habitat per trenta religioses de la congregació italiana Serventes de Maria, entre elles quatre espanyoles. Són de clausura, però en els últims mesos han alterat una mica el seu ritme habitual de vida per emprendre una batalla valenta contra una xarxa de tràfic d'òrgans amb centre d'operacions a pocs metres del monestir. La seva denúncia, en un país corromput pels suborns i les extorsions, ha arribat a posar les seves vides en perill. Han patit fins a

quatre intents d'assassinat. «Només Déu», com elles mateixes asseguren en un informe esgarriat difós als mitjans de comunicació, les ha lliurat d'acabar com tants nens i joves que en els últims anys han desaparegut misteriosament dels carrers de Nampula. Arran de la seva valenta denúncia en els mitjans de comunicació internacionals, el govern de Moçambic ha ordenat finalment una investigació, a més de proporcionar a les religioses protecció policial.

Pàg. 8

en primer pla

El llegat d'Emmanuel Mounier

El seu pensament, el personalisme, pretén posar ordre a la complexitat contemporània

Emmanuel Mounier (1905-1950) va construir al llarg de la seva breu vida tota una filosofia, el personalisme —de clars referents cristians—, per tal d'aportar solucions als problemes del món contemporani. A través de la revista *Esprit* va aconseguir escampar-ne les idees per tot Europa. Aquesta filosofia pretén posar la persona al centre del seu pensament i tornar-li la dignitat que es mereix. Mounier va veure que la societat del segle xx havia menysprejat el valor de la persona i l'havia convertit o bé en un individu aïllat i sense esperit, o bé en part d'una gran massa social uniforme. Contra tot això Mounier proposa una persona viva, valenta, oberta als altres i a Déu.

El personalisme de Mounier ha tingut influència en molts cristians i l'Església catòlica n'ha begut al llarg de la segona meitat del segle xx. Es pot dir que el Concili Vaticà II en part s'inspira en les seves idees. Aquesta manera de pensar la persona i el món va arribar força d'hora a l'Estat espanyol, i a Catalunya va tenir seguidors ja poc temps després del naixement d'*Esprit*. Aquesta herència de Mounier avui encara és plenament vàlida per al nostre món, caracteritzat pel desconcert i la pèrdua de valors.

Pàg. 3, 4 i 5



Amics de Jesús

La Caritat

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 7 Joan Pau II torna a demanar fidelitat al Magisteri

Pàg. 18 Entrevista a Màxim Muñoz, nou provincial dels Claretians

Pàg. 19 Reflexionar sobre el sentit del patiment humà

Pàg. 22 La figura de Jesús en el cinema

Pàg. 25 La campanya contra la fam a la diòcesi de Tortosa

Editorial

Mares lesbianes

L'arribada al govern català de l'anomenat «tripartit» ha despertat gran preocupació entre molts catòlics, que temen l'aplicació de mesures en l'àmbit familiar que, lluny de protegir les famílies, afavoreixin tot tipus d'unions de fet i donin drets màxims als homosexuals i a les seves «parelles» incloent-hi l'adopció de fills.

Però la notícia ha saltat aquests dies fora del principat català, concretament a Navarra, una comunitat governada des de fa anys per la Unió del Poble Navarrès (UPN), sigles amb què concorre en aquesta autonomia el Partit Popular, encara que sense majoria absoluta, per la qual cosa diverses forces de l'oposició poden posar-se d'acord per aprovar lleis en contra del parer del partit al govern. Va ser precisament al Parlament de Pamplona on l'any 2000 es va aprovar una llei que acceptava l'adopció de nens per part de parelles homosexuals, una llei pionera a l'Estat espanyol, ja que tan sols el País Basc té una llei semblant aprovada tres anys després. Ni tan sols els governs autònoms en mans del Partit Socialista com Andalusia, Extremadura o Astúries han arribat tan lluny, i tan sols han acceptat la custòdia temporal de fills, però no l'adopció.

Ha estat, doncs, en aquest context en què una jutgessa ha dictat una sentència sense precedents que dóna la custòdia de dues nenes bessones a una parella de lesbianes que conviu des de fa set anys, ja que considera que les mares formen un «nucli familiar idoni» per a les nenes. Les petites, que no arriben a l'any, són filles biològiques d'una de les dues dones, i des d'ara ho seran legalment de totes dues.

Els col·lectius homosexuals de gais i lesbianes han celebrat amb gran entusiasme la notícia, i creuen que amb aquesta sentència històrica s'obre una porta que ja no es podrà tancar. És possible que tristament tinguin raó, malgrat els recursos presentats contra

aquest tipus de lleis, tot indica que no serà la primera ni l'última sentència d'aquest tipus.

Com a cristians hem d'estar molt preocupats, l'equiparació del matrimoni a les unions homosexuals és un cop ben fort contra la família, però l'adopció de fills per part de parelles del mateix sexe, encara dóna més legitimitat a aquest tipus d'unions, contràries al pla creador de Déu: «Home i dona els va crear i els va beneir» (Gn 5,2). Està clar que els fills només poden venir al món amb la intervenció conjunta d'un home i d'una dona, i que si només hi hagués homes o només dones, seria impossible la descendència, però no els ha importat, a les parelles homosexuals, recórrer a la fecundació artificial o al que sigui necessari per aparentar una cosa que és naturalment impossible: que són una família normal.

Però, no tan sols ens ha de preocupar l'aplicació de lleis injustes i contràries a la institució familiar, ens ha de preocupar el futur d'aquestes nenes, i de tants altres nens i nenes que creixeran des de petits en un ambient completament anormal, amb una paternitat del mateix sexe, i sense cap referent de masculinitat, en aquest cas, o de feminitat en d'altres.

Diuen els col·lectius de gais i lesbianes que l'homosexualitat és una cosa que es porta des del naixement, però un nen o una nena, per molt heterosexual que hagi nascut, no té un alt grau de possibilitats de convertir-se en homosexual si ha viscut tota la seva infantesa i adolescència envoltat d'un ambient tan concret, on les relacions de parella d'un mateix sexe són les úniques que ha vist i que acabarà acceptant com a «normals»?

La nostra societat en general, i l'ambient en què es mouen els nens i els joves no afavoreix gaire les conductes morals correctes, però ara s'acosta un nou perill: la influència negativa que algunes parelles homosexuals podran donar en la seva pròpia llar, als seus «falsos» fills.

CATALUNYA⁺ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Merche Ginés, GIRONA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, Víctor M. Cardona i Tomás Mor, TORTOSA

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per



Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
Resta d'Europa: 146,74 €
Amèrica i Àfrica: 178,30 €
Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Sé trobar sempre la forma de ser feliç i d'aprofitar-me de les meves misèries»

(Santa Teresina de l'Infant Jesús. 1873-1897)

Fórmules per obtenir la felicitat? Senyor, però si n'hi ha a cabassos! Escrites en paper i en llibres, ofertades per bruixots i nigromants, venudes per xarlatans i també llargament pensades i elaborades a consciència per científics i psicòlegs, que coneixen molt bé el comportament de les nostres neurones i el que necessiten per al seu funcionament òptim. I sí, aconseguim resultats per a una felicitat temporal, és a dir, per viure amb satisfacció «en l'espai i temps» inherent a la persona. Però és que part essencial de cada persona és també «el seu jo profund amb inquietuds i anhels d'un altre ordre, l'espiritual», amb una altra mena de fam i set: la de l'«eternitat i comunió amb el transcendent». I la fórmula

per a això últim només la tenen i ens la brinden les persones «santificades», les que gaudeixen de tal il·luminació interior que són capaces d'entreveure el Creador en cada criatura. És el seu secret, i en tenen la fórmula! I gran part d'aquesta fórmula és, com diu la nostra santa, no tan sols reconèixer les nostres limitacions («les nostres misèries», fent bocins la nostra vanitat i orgull), sinó, també i importantíssim, «aprofitar-se'n positivament». En paraules d'avui, «reciclar, transformar el que és negatiu en positiu». Quina gran riquesa i font d'energia individual ignorada! El qui la descobreixi desbordarà felicitat.

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín



en primer pla

Mounier, un referent cristià per al món del segle XXI

■ El personalisme va arrelar ràpidament en sectors cristians de la Catalunya dels anys trenta

El personalisme és una manera de pensar la societat contemporània iniciat pel filòsof francès Emmanuel Mounier (1905-1950). Aquest pensador cristià, a partir de l'observació de les malalties del món

com ara les guerres i els totalitarismes, va fer un diagnòstic: el món ha deixat de banda la persona. Per això va recomanar tornar-li la primacia que es mereix per fer d'aquesta manera una societat més

humana. Per a Mounier, aquesta restauració de la persona necessàriament ha de portar a una obertura d'amistat entre els éssers humans i, com a conseqüència, també una obertura a Déu.

L'època en què va créixer Emmanuel Mounier va ser especialment convulsa per a Europa: la Primera Guerra Mundial seguida de la Revolució russa i la consegüent implantació del règim soviètic van suposar en pocs anys un veritable daltabaix per a la societat europea. La cosa, però, no es va acabar aquí, perquè als anys vint va fer aparició el feixisme a Itàlia i poc temps després el nazisme a Alemanya, alhora que a Espanya esclatava la guerra civil. Paral·lelament, en l'àmbit intel·lectual hi havia una presència desmesurada d'ideologies escèptiques i deterministes, amb una visió de la vida pessimista i desesperançada.

D'altra banda, s'assistia al creixement desmesurat d'una economia capitalista molt potent, que paradoxalment va patir un sotrac gegantí amb el famós crac del 29, el qual va dur la crisi econòmica a mig món. Tot aquest clima d'inseguretat i tensió, que al final va acabar desembocant en la tragèdia de la Segona Guerra Mundial, va ser motiu de reflexió per part del jove Mounier. El seu esperit cristià no restava indiferent davant de tanta desgràcia provocada pels homes i va voler aportar elements a partir dels quals poder construir una societat mínimament normal i sobretot humana. La manera de pensar la societat i l'home de Mounier va ser el personalisme.

ves inquietuds davant l'espectacle que li oferia el món li van fer prendre una opció arriscada: deixar l'àmbit de la docència i publicar una revista on debat qüestions filosòfiques sobre els problemes de l'època. La revista es va titular *Esprit* i es va convertir en la plataforma de llançament del naixent personalisme. Era de clara inspiració cristiana, però el consell de redacció estava format per gent de diverses religions i entre els col·laboradors hi havia no creients. En el primer número, Emmanuel Mounier hi escriu un article, *Faire la Renaissance*, el títol del qual és tota una declaració d'intencions. Primer de tot expressa que hi ha d'haver un replantejament de la manera de funcionar del món, i segon, que malgrat tot, no es pot caure en el pessimisme, que aquesta renaixença és possible. Era l'any 1932 i Mounier tenia tot just 27 anys.

A partir dels diversos números d'*Esprit* es va anar donant a conèixer les característiques del personalisme de Mounier. Per a ell, el món contemporani ha oblidat allò més important que hi pot haver: la persona. Les societats avançades han derivat cap a uns models inhumans. D'una banda el capitalisme, que ell descriu críticament com a «economia completament subvertida, on la persona està



Emmanuel Mounier llegint un exemplar d'*Esprit*.

sotmesa al consum i aquest a la producció, que al seu torn està al servei del guany especulatiu». Aquest model no crea persones sinó individus marcats per l'aïllament, mancats d'un esperit veritable.

D'altra banda, també considera perjudicial el model soviètic perquè anul·la la personalitat de cada ésser humà, que queda dissolta en una gran massa informe. També en critica el materialisme, el determinisme i la persecució de la religió.

Emmanuel Mounier oposa a l'individu capitalista la persona, que té esperit propi, que sap afrontar allò que se li presenta. Però per sobre de tot la persona es caracteritza per l'obertura a l'altre, per no viure tancada, per establir comunicació amb els qui l'envolten. Mounier parteix del fet que els homes, en néixer, el primer que fan és establir contacte amb la mare, però no pas prendre consciència de si mateixos. Per tant, el personalisme proposa no perdre el fil d'aquesta experiència originària i estar durant tota la vida oberts als altres. La relació amb les persones de l'entorn, malgrat que no està exempta d'entrebancs, ha d'estar

basada en l'amor, que permet conèixer el fons de cada persona. Aquesta plena comunió amb l'altre acaba conformant una comunitat, que no té res a veure amb la massa soviètica. En la comunitat la persona no queda diluïda i manté uns vincles forts amb els altres membres. Per a Mounier, aquests llaços que s'estableixen entre les persones són fonamentals perquè la persona «només es troba a si mateixa bo i donant-se», afirmació que palesa l'ètica cristiana del pensador. Per al filòsof de Grenoble, quan l'home és realment persona és quan pot tenir l'experiència de Déu, i només l'obertura als altres ens permet obrir-nos a Déu. Mounier també alerta que la persona és un estat que s'ha d'aconseguir mitjançant un procés i que per tant el perill de regressió a l'estadi d'individu existeix. En conseqüència, el personalisme exigeix que cadascú ha de mantenir constantment una mena de «lluita», un esforç continuat

La persona com a centre

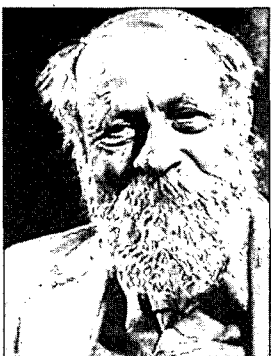
El nostre filòsof havia nascut a la ciutat de Grenoble, al peu dels Alps francesos, fill d'un farmacèutic. La família en un principi desitjava que el noi fes la carrera de medicina. La va començar, però ben aviat va veure que la carrera no l'omplia i després del primer any es va passar als estudis de filosofia. Aquí es va trobar realment a gust, va prosperar, va tenir de mestres pensadors importants, alguns d'ells, cristians, com ara Jacques Maritain, i amb vint-i-cinc anys ell mateix ja era professor. Tenia, doncs, traçat un bon camí en el camp acadèmic. No obstant això, les se-

Personalistes destacats



EMMANUEL MOUNIER
(1905-1950)

Va ser l'iniciador del personalisme. A través de la revista fundada per ell mateix, *Esprit*, en va difondre les idees per tot Europa. Cristià compromès va destacar per la seva coherència entre pensament i vida.



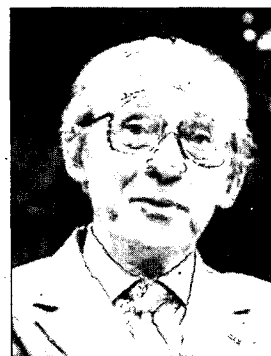
MARTIN BUBER
(1878-1965)

Pensador jueu nascut a Àustria. La seva filosofia en bona part gira al voltant de la relació entre la persona i els altres, tema essencial del personalisme. L'arribada dels nazis el va obligar a emigrar a Palestina, on es va estar fins a la mort.



NIKOLAI BERTIAEV
(1874-1948)

Filòsof rus, expulsat de la Unió Soviètica per les seves creences. El seu cristianisme d'arrel ortodoxa, encara que no vinculat a cap Església, tendia al subjectivisme. Va entrar en contacte amb Mounier en el seu exili de París.



PAUL RICOEUR
(1913)

Pensador francès que se centra en la qüestió de la voluntat i el problema del mal. En la línia del personalisme, però, manté una visió positiva de la vida humana. Ha estat un col·laborador habitual de la revista *Esprit*.

per ser persona. En aquest sentit, Mounier es referia a la importància de crear persones fortes, valentes, coherents i amb capacitat per construir-se elles mateixes.

Optimisme de Déu

En el personalisme de Mounier no hi ha lloc per a la desesperació o per al pessimisme existencial. Es percep perfectament la realitat, però precisament per aquest motiu es té la certesa que la història està per decidir. Així, malgrat les etapes de la història de la humanitat en què ha predominat la foscor i la barbàrie, Mounier diu que la vida humana per ella mateixa és bona, perquè és creació de Déu. No podem decebre el nostre Crea-

«Mounier afirma que només l'obertura als altres ens permet obrir-nos a Déu»

dor i per tant les persones estem cridades a desempallegar-nos del fatalisme, a no caure en el determinisme i fer nosaltres mateixes el nostre progrés. L'optimisme propi de Mounier, doncs, no es pot desvincular de cap manera de la fe, perquè com ell mateix afirma «la creença en un més enllà desperta immediatament la voluntat d'organitzar un més enllà».

Ell sabia exactament de què parlava i que aquests principis no eren simple quimera i prou. Per motius diversos, Emmanuel Mounier va viure el dolor molt de prop: el més colpidor va ser l'estat de salut de la seva filla Françoise, a la qual quan només tenia mesos una encefalitis va deixar greument malalta. El patiment causat per la malaltia de la filla, va suposar per a Mounier i la seva dona, Paullette, un cop molt dur, però no van caure en el desesper. Amb la presència de Déu i gràcies a l'obertura als altres —a la comuni-

El personalisme a casa nostra



Maurici Serrahima.

Quan a principis dels anys trenta Mounier i el seu equip a través d'*Esprit* començaven a difondre el seu pensament, a Catalunya es fundava la Federació de Joves Cristians de Catalunya. Els integrants d'aquest moviment, caracteritzat per un cristianisme actiu, culte i compromès buscaven algun model on emmirallar-se. Per la mateixa època veia la llum en el terreny polític Unió Democràtica de Catalunya, de clara inspiració cristiana. Va ser un dels fundadors del partit Pau Romeva (1892-1968), qui es va fixar en la revista *Esprit*. A partir d'aquí, tant integrants d'UDC com de la FJCC van ser els principals seguidors a Catalunya del personalisme i de la manera de pensar d'Emmanuel Mounier.

Uns dels més destacats van ser Miquel Coll i Alentorn (1904-1990) i Maurici Serrahima i Bofill (1902-1979), que el gener de l'any 1936 es va convertir en el corresponsal a Barcelona d'*Esprit*. Per la mateixa època, José M. Semprún era el corresponsal a la resta de l'Estat espanyol. Malauradament, l'esclat de la guerra pocs mesos després en va impossibilitar una col·laboració assídua. Però malgrat el conflicte bèl·lic els personalistes catalans van continuar actius. Així, Serrahima, d'acord amb el cardenal Vidal i Barraquer, llavors a l'exili, va ajudar a alliberar religiosos i religioses detinguts. Quan Serrahima va ser detingut per

una denúncia falsa que l'acusava de falangista, Emmanuel Mounier —encara que no el coneixia personalment— va remoure cel i terra per aconseguir-ne l'alliberament, cosa que va aconseguir.

Anys més tard, a les acaballes de la dictadura i durant la transició, el personalisme va tornar a agafar forces entre cercles cristians de Madrid i Barcelona. A la Ciutat Comtal va destacar la figura del polític Alfons Comín, i a la capital espanyola va ser notòria la tasca de Carlos Díaz. Aquest darrer és el fundador de l'Institut Emmanuel Mounier, que des del 1984 s'encarrega de difondre el personalisme, sobretot a Espanya però també a Amèrica Llatina.



«Acontecimiento», publicació de l'Institut Emmanuel Mounier.

L'Institut edita dues col·leccions, Persona i Sinergia, i la revista *Acontecimiento*.

A Catalunya l'Institut Emmanuel Mounier és de creació més recent. Es va fundar l'any 2001 i n'és el president Josep Lluís Vázquez Borau. Una de les seves activitats és l'Aula Mounier, una reunió que s'organitza cada últim dijous de mes per parlar sobre temes actuals o relacionats amb el personalisme i la figura del seu fundador.

tat mounierana — el dolor, lògic i natural, es transforma en una experiència interior cap a la transcendència.

Un altre moment complicat va tenir lloc durant la Segona Guerra Mundial, quan les tropes nazis havien ocupat tot el nord de França. En aquella ocasió Mounier, que pensava que l'ocupació duraria molts anys, va decidir continuar publicant *Esprit* sota el règim de Vichy, la part del país no ocupada encara que *de facto* tenia un govern tutelat pels nazis. La decisió no va ser entesa per molts dels seus amics

i col·laboradors, però ell hi va aconseguir publicar uns quants números esquivant amb certa destresa la censura. Mounier, no cal dir-ho, no compartia la ideologia del règim, però creia que ja que la situació era aquella no podia abandonar la seva tasca de difondre el personalisme per crear un món millor. Finalment, però, *Esprit* va ser tancat i el nostre filòsof empresonat temporalment. Algunes veus van parlar de col·laboracionisme, però és evident que Mounier va ser conseqüent amb la voluntat de continuar la seva tasca.

Un llegat per tenir en compte

Emmanuel Mounier, en conclusió, té una visió crítica de la societat i l'home contemporanis, però al mateix temps manté una actitud esperançada. Una frase seva ho condensa a la perfecció: «No hi ha en el món, ni en la natura, ni en la carn, ni en la matèria, cap ensulsiada essencial, cap mal absolut que marqui la història d'indignitat i li traci per endavant un camí d'irremediable decadència. L'obra humana, malgrat el pecat, encara és bona.»

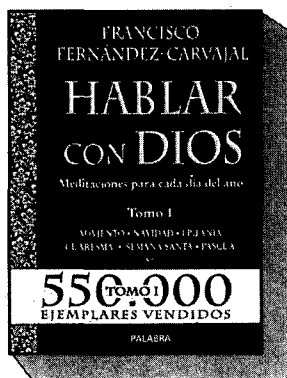
La seva mort sobtada i prematura, la nit del 21 al 22 de març de l'any 1950, va estroncar el que ja era una producció filosòfica i intel·lectual profunda, veritable i amarada d'amor als altres i a Déu. En-

«Per a Mounier la vida humana per ella mateixa és bona, perquè és creació de Déu»

cara no havia complert els 45 anys. El pare André Depierre, amb qui havia establert una bona amistat en els darrers anys, va definir el pensador de la manera següent: «Mounier va ser un infant, un cristià infant, terriblement apassionat per la seva terra, pel seu entorn i pel seu temps. Un infant disponible als altres i preparat per respondre sí a Déu.»

El seu mestratge és totalment vàlid tant per a la societat com per a l'Església d'avui, en una societat que accelerada pel creixement econòmic abandona els valors humans i espirituals que Emmanuel Mounier tant reclamava i, sobretot, practica. (E.B.)

FRANCISCO FERNÁNDEZ-CARVAJAL



HABLAR con DIOS

Meditaciones para cada día del año

TOMO I

ADVIENTO, NAVIDAD, EPIFANÍA, CUARESMA, SEMANA SANTA, PASCUA

La obra completa contiene más de 550 meditaciones. En ellas se tratan los principales puntos de la doctrina y la vida cristiana

Nueva edición de la obra en cuatro tomos. Encuadernación en tapa dura con sobrecubierta a color y plastificada. Formato: 13,5x18,5 cm. 1.240 págs. 39 euros

ANTOLOGÍA DE TEXTOS.

Para hacer oración y para la predicación

Una obra única entre los libros de habla española que recoge más de 6.000 citas de autores de todos los tiempos sobre la dimensión religiosa del hombre

Estamos ante un libro-herramienta de enorme valor para profesores, escritores y para cualquier lector que busque inspiración en los textos que, desde hace siglos hasta el presente, mejor han sabido expresar los anhelos y las necesidades espirituales del hombre

Encuadernación en cartón con sobrecubierta a color. 1.080 páginas 53 euros

Pedidos a su librería habitual o a Ediciones Palabra, S.A. Pº de la Castellana, 210. 28046 MADRID. 913 50 77 39 y 913 50 77 20 - Fax: 913 59 02 30 e-mail: comercial@edicionespalabra.es www.edicionespalabra.es

L'ENTREVISTA

EL DR. LLUÍS FONT ÉS DIRECTOR DE LA FUNDACIÓ BLANQUERNA

Lluís Font és un dels estudiosos més destacats del personalisme que hi ha a Catalunya. Va conèixer per primer cop el pensament d'Emmanuel Mounier de força jove, a través de l'escoltisme, un moviment que se'n va impregnar amb profun-

ditat. Per a Lluís Font un dels grans valors de la figura de Mounier és la seva coherència i la seva integritat. Vivia tal com predicava, sense caure en falsedats. Ja només per aquest tret distintiu el pensador de Grenoble és un referent a tenir en compte per la nostra societat.

«En Mounier no hi ha impostura, tot és autèntic»

—El pensament personalista, tal com diu el seu nom se centra en la persona. Però no ho fan les altres filosofies?

—El terme personalista serveix per emfatitzar la centralitat de la persona com a subjecte en tot el pensament de Mounier. Ell va observar que la persona es trobava entremig de dues filosofies aparentment oposades: una de col·lectivista, on podríem incloure el marxisme, i una altra de molt individualista que convertia la persona en un individu, no en un ésser personal amb tota plenitud. I precisament als anys trenta a França la temptació de decantar-se per una d'aquestes dues posicions extremes hi era. Mounier no té, però, la pretensió d'erigir-se com l'únic filòsof de la persona, sinó que aporta una síntesi a partir de l'empelt de diferents tradicions i la compar-teix amb companys i deixebles adaptant-la al seu temps.

Mounier va ser un gran mestre. En una època com la nostra en què els valors estan en crisi, la figura d'una persona que viu d'acord amb el que pensa, escriu allò que ensenya i ensenya allò que viu, per ella mateixa ja és un valor.

—Aquesta coherència es troba a faltar avui?

—La veritat és que vivim en un entorn on coexisteixen idees i propostes molt diferents i costa discernir el valor de cadascuna d'elles. Per això és important l'existència de gent com Mounier que sigui capaç de viure amb intensitat uns valors i d'afaiçonar la pròpia vida d'acord amb aquests valors. Mounier, així que elabora el seu pensament, viu d'acord amb el que postula. Obtenim d'ell un mestratge personal, i això li dona un atractiu especial. En Mounier no hi ha impostura, no hi ha actuació, tot és autèntic.

—Mounier afirma que els grans projectes no han de passar necessàriament per la política.

—Ell és deixeble de Charles Péguy, un personatge molt particular, un socialista convertit al cristianisme, creient però allunyat de l'Església. Péguy deia que hi havia dos nivells: el de la política i el de la mística —el dels grans valors—. Mounier n'és clarament deutor. Per a ell la política és molt important, però s'ha d'alimentar d'uns valors que la transcendeixen. D'aquesta manera, entre els deixebles de Mounier hi ha discrepància política, però no pas mística.

—A un any del «no» massiu a la guerra, que va demostrar una voluntat popular de pau, podem assegurar que la nostra societat té uns valors ètics consolidats?

—Cal veure el paper que fan els promotors, i sobretot Internet, per entendre aquesta resposta ciutadana. Hem d'entendre que les mobilitzacions responen a una capacitat de contagi, facilitada pels mitjans de comunicació. I en el cas de l'Iraq han coincidit sectors molt diversos: catòlics, alternatius, pacifistes...

Algú ha dit que hi ha una emotivització de la vida pública. Probablement és cert que en absència d'ideologies fortes pesen molt els sentiments, les imatges que impressionen... i aquesta emotivitat facilita les demostracions públiques. En tot cas s'ha de veure com donar

continuitat a aquesta ànsia de transformació, com canalitzar aquesta energia generosa perquè ajudi a crear un món més humà.

Mounier, avui, segurament hi seria, però aportant-hi un sentit crític. Estaria contra el sistema, però també molt vigilant a les patologies que es poden generar des de l'antisistema. Mounier, de fet, sempre hi era. Era a l'Església catòlica malgrat alguns intents dels sectors més reaccionaris per apartar-l'en. Però ell no va dubtar mai de la seva pertinença eclesial. Participava i era compromès.

—El personalisme, com ha influït en l'Església de la segona meitat del segle xx?

—Crec que ha influït en molts cristians i moviments, com ara l'escoltisme. L'escoltisme veia el personalisme com un cristianisme fort, valent, viscut interiorment però sense por de mostrar-se. Mounier, però potser més Maritain, va influir en l'aggiornamento del Vaticà II, en tota l'adequació de l'Església al món d'ara. D'altra banda, el papa Wojtyła de jove va fer la tesi sobre Scheler, un autor que va influir força en Mounier. Per tant, el personalisme és molt present en l'Església, i l'ha ajudat. Concretament, aquí a Espanya, el personalisme va anar molt bé per presentar un cristianisme distanciat del franquisme.

—Com conjumina el pensament de Mounier la idea d'una fe personal amb el comunitarisme?

—Per a Mounier hi ha dues vies d'accés al transcendent. La primera és el dolor, el patiment, que ell va experimentar com una font de reflexió i de profunditat si es viu en comunitat, acceptant la voluntat de Déu. En comunitat, el dolor pot arribar a ser fructífer. Però viscut solitàriament per força destrueix.

L'altre camí de fe és l'obertura a l'altre. Mounier explica que l'experiència originària de la persona és la descoberta de l'altre. El personalisme proposa una mena d'ascesi per oblidar-se d'un mateix, a la manera dels místics,

i permetre la presència dels altres dins meu. Aquest procés d'admetre el tu també inclou un Tu amb majúscules, que és Déu. Per tant, l'obertura als altres és l'obertura a Déu.

—Quina és l'herència de Mounier a Catalunya?

—No ha estat gaire extensa, però se'n pot seguir bé el rastre. Als anys trenta van ser propers al personalisme Maurici Serrahima, Pau Romeva i Miquel Coll i Alentorn, tots ells d'Unió Democràtica de Catalunya i més o menys relacionats amb la Federació de Joves Cristians de Catalunya. Volien donar solidesa al seu pensament i van recórrer al personalisme. Avui encara en tenim diversos exemples. El més clar és el cas de Jordi Pujol. El seu «nacionalisme de les persones» és una herència indubtable del personalisme. Però indirectament fins i tot Pasqual Maragall n'és deutor.

En general quan explico als joves universitaris el pensament de Mounier, els interessa força, molt més que Marx —que veuen com pertanyent al passat— o Sartre —perquè li noten una certa buidor—. En Mounier, en canvi, hi troben un equilibri sa.



Lluís Font.

EL DR. LUIS NARVARTE
ÉS PRESIDENT DE L'INSTITUT MOUNIER

Com a president de l'Institut Mounier Luis Narvarte té motius per estar satisfet. Aquest 2004 aquesta entitat fa vint anys, i l'any que ve s'escaurà el centenari del naixement d'Emmanuel Mounier. Tant per una commemoració com per l'altra els actes seran nombrosos i tant ell com una bona colla de personalistes de tot l'Estat treballen per difondre més durant aquests mesos el personalisme de Mounier.

«Tots els personalistes estan oberts a la transcendència»

—Com va començar l'Institut Emmanuel Mounier?

—L'Institut va néixer ara fa justament 20 anys amb l'objectiu de crear una cultura alternativa prenent com a referent el pensament d'Emmanuel Mounier. Es tracta de veure la persona com allò més important, com un fi



Luis Narvarte.

en ella mateixa, no com un mitjà o una eina. S'ha de tenir present que en aquella època primerenca Espanya, a més, es trobava en un impàs: teníem una democràcia recuperada de feia poc, i s'estava a punt d'entrar a la Unió Europea i a l'OTAN. En aquest context l'Institut volia aportar el seu punt de vista.

—I com ha anat desenvolupant la seva tasca?

—L'Institut volia donar a conèixer el personalisme de Mounier, una manera de pensar i de fer que llavors aquí es coneixia poc. La manera més directa d'aconseguir-ho ha estat publicant llibres que parlin sobre aquest tema, però també de la cultura en general. Bona part del que s'ha publicat va adreçat al públic no especialitzat. A part d'això, hem impartit cursos i seminaris per tot el país i a l'estranger, principalment a Amèrica Llatina. Igualment hem ajudat a crear els focus personalistes, és a dir, uns grups de revisió de vida d'acord amb la filosofia de Mounier; són un camí d'acostament al personalisme i de difusió d'aquest pensament.

—En aquests grups, quina importància té la religió?

—Aquests focus o grups no són confessionals. Ara bé, hi és evident la influència clara del cristianisme, cosa ben lògica perquè Mounier era un cristià convençut. Allò que tenen en comú tots els personalistes és que estan oberts a la transcendència, que no es queden només en allò merament material, que veuen en l'home alguna cosa més que una massa de carn. Tots cerquen una dimensió espiritual gran.

—L'any vinent se celebra el centenari del naixement de Mounier. Quins actes s'han previst?

—En primer lloc, hi ha una trobada internacional de personalistes, perquè tenim la intenció de crear una associació internacional. Segonament, volem organitzar un Congrés, en el qual es debatrà la participació social en la democràcia. Perquè el personalisme, en definitiva, persegueix un canvi personal, però al mateix temps estructural o social per fer un món millor. Han de canviar cadascun dels homes i la societat a l'uníson, si no no es pot avançar.

—Quina ha estat la influència de Mounier en l'Església?

—Emmanuel Mounier sempre va ser fidel a l'Església, encara que en alguns moments aquesta no el va comprendre del tot. Després de la seva mort, però, l'Església va fer un gran esforç i podem dir que s'hi va reconciliar. Mounier va ser, així, un dels referents per al Concili Vaticà II i una ajuda alhora d'establir el diàleg Església-societat.

Reportatge: Eduard Brufau

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- **Del 22 al 29 de març**
- Del 15 al 22 de novembre
- Del 27 de desembre al 3 de gener del 2005



AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE



MERCATRAVEL S.A.

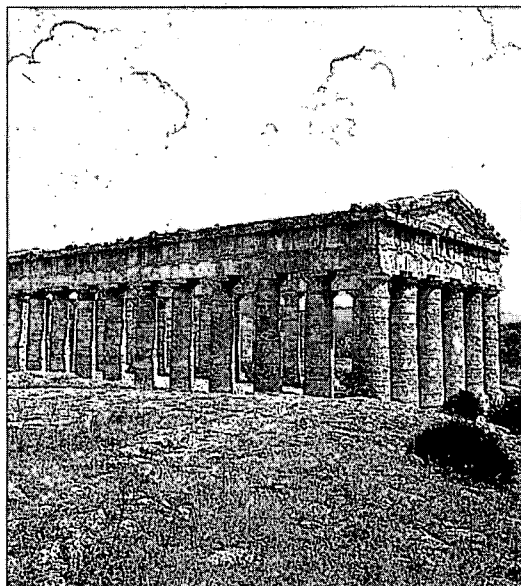
Del 22 al 29 de març



**Pelegrinatge
especial de
solidaritat
a Terra Santa**

Guiatge religiós a càrrec de
Mn. Joan E. Jarque

Del 14 al 21 de juny



**VIATGE A L'ILLA
DE SICÍLIA**

La més gran de la Mediterrània.
L'illa del gran volcà

De l'1 a l'11 d'agost

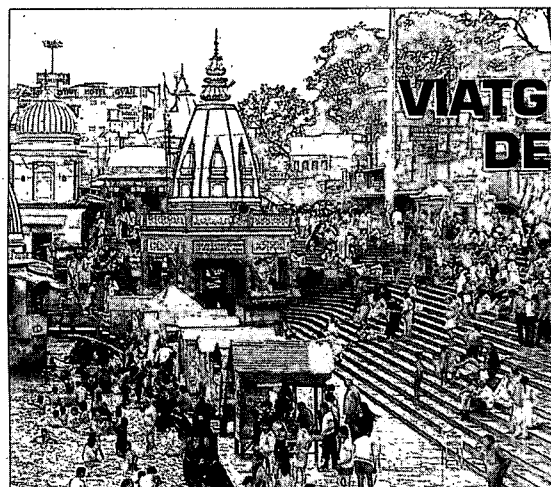


ISLÀNDIA

Un enclavament molt
característic de l'Atlàntic
septentrional

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 6 al 21 d'octubre



**VIATGE A L'ÍNDIA
DEL NORD**

Visita de
missions, i la
casa de la
mare Teresa
a Calcuta

Del 5 al 12 de desembre



MARROC

Dunes,
estels i
oasis.
La porta
del desert

Vaticà

església en el món

El Papa convoca un Sínode sobre l'Eucaristia

ROMA.— El nou sínode de bisbes tractarà a fons l'Eucaristia, els abusos que es cometien en la seva celebració i els límits i possibilitats d'aquesta en terreny ecumènic. De fet, l'Eucaristia és un tema recurrent en els últims documents del Papa i no ha estranyat gens la convocatòria d'un sínode dedicat a aquesta temàtica. No fa ni un any, el 17 d'abril del 2003, el Papa va escriure la seva última encíclica titulada *Ecclesia de Eucharistia*. *Eucaristia com a font i cim de la vida i de la missió de l'Església* serà el tema de la XI Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes que es desenvoluparà a Roma del 2 al 29 d'octubre del 2005.

L'Eucaristia, però, no és només una preocupació del Papa, que per triar el títol del Sínode ha consultat els patriarques, les conferències episcopals, la Unió de Superiors Generals i la cúria romana. El cardenal Belga Jan Pieter Schotte ja no serà el secretari general d'aquest nou Sínode perquè ha presentat la renúncia per motius d'edat. El substitueix l'arquebisbe croat Nikola Eterović, fins ara nunci apostòlic a Ucraïna. El Consell de la Secretaria General dels Bisbes prepararà els *lineamenta*, les línies que orientaran el futur debat i les enviaran a tots els bisbes del món. Quan hagin estat debatudes en l'àmbit local, les conferències episcopals ho remetran novament a Roma, que redactarà l'*Instrumentum laboris*, el document de treball pròpiament dit. (M.D.B.)

El Pontífex aposta per les noves tecnologies de cara als joves

ROMA.— Fa pocs dies van ser uns joves ballant *break dance*. Ara és el reclam a Internet per evangelitzar. La modernitat dels joves entra als palaus vaticans cada vegada amb més visibilitat. En aquesta ocasió ha estat un discurs del Papa als bisbes de Burdeos i de Poitiers sobre la formació i l'ús de les noves tecnologies per acostar-se més bé als joves. Després de demanar una «sòlida formació humana i espiritual», va reconèixer que «l'univers cultural dels joves està caracteritzat per les noves tecnologies, que, d'una banda, fan problemàtica la seva relació amb el món i, de l'altra, modelen el seu comportament». Una cultura de l'efímer i de la immediatesa «no sempre és favorable al discerniment moral», adverteix el Pontífex, però creu que «la utilització de les noves tecnologies presenta un interès que no es pot negar». Com a exemple, va citar les parròquies que ofereixen a través d'Internet serveis per formar i informar el jovent. Joan Pau II considera que «la pastoral dels joves requereix perseverança, atenció i imaginació», i per aconseguir-ho reclama «sacerdots preparats, amb bona formació i una vida espiritual i moral exemplar». (M.D.B.)

Joan Pau II torna a demanar fidelitat al Magisteri

■ Veritat i llibertat no estan contraposades, aclareix

ROMA.— La plana major de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, encapçalada pel cardenal Joseph Ratzinger, va celebrar la seva assemblea plenària biennal a Roma i en la trobada amb el Papa va sentir com aquest insistia en la «fidelitat» que cal que els creients tinguin al Magisteri.

Conscient que la feina de la Congregació és «la delicada tasca de promoure i tutelar la veritat de la fe catòlica en servei del Magisteri del Successor de Pere», el Papa va dir que «el context actual exigeix més que mai l'anunci valent de les veritats que salven l'ésser humà» i va apostar per «un impuls evangelitzador renovat». Segons el Papa, «l'adhesió plena a la veritat catòlica no va en detriment, sinó que exalta la llibertat humana i la du al seu compliment en un amor gratuït i ple d'atenció pel bé de tots els éssers humans». Va parlar primer de l'acollida dels documents del Magisteri per part dels fidels. Seguidament, va fer esment de la llei moral natural i del «notable augment» dels casos disciplinats que arriben a la Congregació sobre abusos sexuals comesos per sacerdots.

Pel que fa a la recepció dels documents del Magisteri, el Papa constata que «sovint els catòlics estan més desorientats que informats a causa de les reaccions i interpretacions immediates dels mitjans de comunicació». En realitat, suggereix el Pontífex, «la recepció d'un document s'ha de considerar com un esdeveniment eclesial d'acollida del Magisteri en comunió, i en un compartir més cordialment la doctrina de l'Església». Aquesta doctrina és «una paraula autoritzada que llença llum



El cardenal Joseph Ratzinger.

sobre una veritat de fe o sobre alguns aspectes contestats de la doctrina catòlica o mal interpretats per determinats corrents de pensament o d'acció». Com que el Papa no vol carregar la culpa només als mitjans de comunicació, ha demanat a la Congregació que «estudiï els mètodes oportuns de trans-

missió i difusió del document en si».

Quant a la llei moral natural, afirma que «pertany al gran patrimoni de la saviesa humana» i «indica les normes primeres i essencials que regulen la vida moral». «Avui, com a conseqüència de la crisi de la metafísica, en molts ambients ja no es reconeix que hi hagi una veritat gravada en el cor de tot ésser humà». El Papa denuncia tant la difusió entre els creients d'una «moral de caràcter fideista» com la «manca de referència objectiva» per a les legislacions que sovint es basen només en el consens social. Com a alternativa, proposa la promoció d'«iniciatives oportunes amb la finalitat de contribuir a una renovació constructiva de la doctrina sobre la llei moral natural buscant també convergències amb representants de les altres confessions, religions i cultures».

Pel que fa a la «qüestió delicada i actual» dels abusos sexuals comesos per sacerdots, el Papa va dir que les normes canòniques aplicades amb justícia i equitat «tendeixen a garantir tant l'exercici del dret de defensa de l'acusat com les exigències del bé comú». Per al Pontífex, un cop s'hagi comprovat el delictes, «cal aplicar tant el principi just de la proporcionalitat entre culpa i pena, com l'exigència predominant de tutelar el Poble de Déu». El Papa convida «als futurs sacerdots» a abraçar amb «alegria i generositat» aquell estil de vida «humil, modest i cast» que fonamenta pràcticament el celibat eclesiàstic.

Miriam Díez i Bosch

HAÏTÍ

L'Església demana evitar un «bany de sang»

PORT-AU-PRINCE.— Davant de la violència, que està degenerant en una «guerra civil», el president de l'episcopat d'Haïtí ha llençat una crida apel·lant a la «consciència dels governants perquè prenguin la decisió més beneficiosa que posi fi a aquesta situació». Així ho ha fet saber l'arquebisbe de Cabo Haitiano, Mons. Hubert Constant, a l'agència Misna. «No és competència de l'Església dir quines accions s'han d'emprendre, però és urgent fer alguna cosa per aturar la violència», afegeix el prelat, segons el qual, «el bany de sang ja ha començat». La crida conté una exhortació a tots els haitians «a respectar la vida de tot ésser humà, la integritat moral de les persones, el dret de tothom a la llibertat, a la informació versemblant i al dret constitucional d'expressar-se i de manifestar-se de forma respectuosa i pacífica». L'Església a Haïtí expressa una forta preocupació per la situació humanitària: «El patiment de la població és intolerable, la inseguretat és omnipresent». Davant de l'agreujament de la crisi humanitària, els prelats demanen a les parts en conflicte «que alliberin les vies públiques per permetre les ONG portar ajuda». (Zenit)

ANGLATERRA

La diòcesi de Nottingham obre la catedral 24 hores

NOTTINGHAM.— L'església catedralícia de St. Barnabas, a la ciutat anglesa de Nottingham, ha unit les seves forces a les de la policia i els serveis socials per entrenar voluntaris que possibilitin l'obertura del temple les 24 hores del dia. El projecte «Vetllar i pregar» implica nombrosos fidels que dediquen una hora setmanal per vigilar la catedral; cosa que permet mantenir-la oberta als visitants desafiant la tendència creixent de les esglésies a tancar les portes fora dels horaris de litúrgia. Calen almenys cent voluntaris que treballin en petits grups. La policia de Nottinghamshire i els serveis socials donen suport a la idea i han ofert entrenament per saber afrontar situacions difícils. (Zenit)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

ecopiso®
Boutique Immobiliària

Compra, venda, lloguer

Pisos, àtics, lofts, locals, pàrquings

PLAÇA BONANOVA, 3 bis - Barcelona

Tel. 93 434 31 71

www.ecopisobonanova.com

Moçambic

NAMPULA.— Al monestir Mater Dei de Nampula, al nord de Moçambic, regentat per les Serventes de Maria, els darrers mesos s'han viscut amb una tensió fora del que és habitual. La pau i la calma que caracteritza la vida contemplativa d'aquestes religioses, entre les quals hi ha quatre

espanyoles, s'ha vist alterada per la valenta denúncia que aquestes han fet d'una xarxa de tràfic d'òrgans, la seu principal de la qual podria estar situada a un quilòmetre del monestir. Arran de les seves denúncies, les religioses han estat greument amenaçades. Fins i tot s'ha intentat posar fi en diver-

ses ocasions a la seva vida. Si encara la conserven és perquè «el Senyor, només el Senyor, ens ha salvat de totes les emboscades», assegura sor María del Carmen Calvo, priora del monestir, en un informe esgarriós que s'ha difós per diversos mitjans de comunicació per forçar la pressió internacional.

Monges espanyoles destapen una xarxa de tràfic d'òrgans

■ Les religioses han patit quatre intents d'homicidi en els darrers mesos

Ara com ara, l'ambaixada espanyola a Moçambic ja ha pres mesures per protegir les religioses espanyoles amenaçades de mort per membres de la xarxa de tràfic d'òrgans que aquestes han denunciat valentament. Fins i tot la ministra espanyola de Sanitat, Ana Pastor, en visita oficial fa vint dies a Maputo, la capital del país, va decidir alterar el seu itinerari previst en assabentar-se de la greu situació que passaven les religioses. Pastor no va dubtar a desplaçar-se 700 quilòmetres fins a Nampula i visitar-les personalment. La pressió diplomàtica ha fet que s'hagi iniciat una investigació i que, des de llavors, les Serventes de Maria comptin amb escorta policial permanent a la porta del seu monestir. El mateix Parlament Europeu ha instat el govern de Moçambic perquè hi intervingui. Aquestes mesures han portat una certa tranquil·litat i han permès en les últimes setmanes que la comunitat religiosa hagi pogut reprendre el seu ritme habitual de pregària i silenci. Les mateixes monges, a més, tenen cura de 60 nenes òrfenes.

Des de Saragossa, d'on són originàries dues de les religioses, germanes de sang entre elles, la seva família viu amb evident preocupació les notícies que arriben del país africà. Com a resposta a la dramàtica situació han optat per difondre, a través de tots els mitjans possibles, ja no tan sols les amenaces de les quals han estat objecte les religioses, sinó, sobretot, la greu situació denunciada per aquestes: el tràfic d'òrgans, particularment d'infants, que du a terme des de fa anys un grup de persones des d'una finca propera al monestir. «La difusió d'aquests fets —assegura Nicanor Calvo Ariño, germà de les religioses— és la millor manera de protegir-los, a elles i

als infants del carrer de Nampula, que són un dels objectius principals de la salvatge xarxa de tràfic d'òrgans.» Calvo, igual que ho han fet les seves germanes, denuncia també la indiferència de les autoritats, subornades pels mateixos traficants, i té clar que «només la pressió internacional farà reaccionar les autoritats». Les religioses compten amb proves inapel·lables recollides en un informe detallat que s'ha fet arribar als mitjans.

Informe esgarriós

L'informe elaborat per les monges és esgarriós. Explica detalladament casos d'infants i joves de Moçambic que han desaparegut misteriosament dels carrers de Nampula, introduïts en cotxes amb els vidres fumats i portats fins a les dependències de la casa que es troba a poca distància del monestir Mater Dei. Allà es creu que eren assassinats i els eren extirpats els òrgans, per després traficar-hi.

Uns quants dels infants segrestats han aconseguit fugir i explicar la seva experiència a les religioses, al monestir de les quals, situat a poca distància, arribaven per refugiar-s'hi. Asseguren que van ser convidats a pujar al cotxe i que, un cop a dins, el vehicle es desviava de la ruta prevista per prendre el camí de la casa propera al monestir. En el trajecte eren preguntats per la seva salut, si patien alguna malaltia o si havien patit tuberculosi. La policia, durant anys, ha fet els ulls grossos dels casos i denúncies presentades. «En els darrers temps —afirmen en l'informe les religioses— de més de 80 infants del carrer molt coneguts, amb prou feines en queden uns 15. Ells mateixos expliquen que se'n van amb els "blancs" convidats per menjar bé i els donen molts diners... però no tornen.» Es creu que des de l'octubre del 2002 desenes d'infants del carrer han desaparegut misteriosament.

Les mateixes religioses, el monestir de les quals es troba situat a la cruïlla d'un camí que condueix a un petit aeroport proper, han estat testimonis de moviments estranys, amb cotxes desconeguts que, de nit, anaven a la pista de l'aeroport per la porta clandestina, coincidint amb l'ateratge d'alguna avioneta. Es creu que en aquelles anades i vingudes es traslladaven les caixes amb els òrgans per treure'ls del país. Les religioses asseguren en l'informe haver pres les matrícules dels cotxes i haver-les lliurat a les autoritats per a una possible investigació. Fins i tot han identi-



Els infants de Moçambic, principals víctimes de la xarxa de tràfic d'òrgans.

ficat les persones que suposadament lliedren aquesta xarxa, un matrimoni «blanc» originari de Zimbabwe. Les autoritats, durant molt temps, no han fet res per aturar els tràgics fets.

La gravetat dels esdeveniments no s'acaba aquí. Des que les denúncies van ser realitzades per primera vegada davant de les autoritats, les religioses han patit fins a quatre emboscades amb l'objectiu de posar fi a les seves vides, especialment la de la germana Elilda dos Santos, una laica consagrada, originària del Brasil, que per la seva mateixa condició de laica ha estat la que més ha pogut investigar els crims. «Fins avui, el Senyor ens ha salvat de totes les emboscades. Només el Se-

nyor», assegura la priora espanyola del monestir.

La germana Elilda, que no ha dubtat a recórrer els carrers de Nampula a la recerca de proves, ha aconseguit filmar i fotografiar els cadàvers sense òrgans —ulls, cor i ronyons— juntament amb material quirúrgic, de dues persones trobades a prop del monestir. Totes les proves ja s'han fet arribar a un fiscal encarregat finalment del cas.

Pressió internacional

L'aparició del cas als mitjans de comunicació, sobretot internacionals, ha estat una de les raons principals perquè per fi el govern hagi decidit ordenar una investigació, una cosa que no resulta fàcil en el corromput sistema de justícia de Moçambic. Alhora, s'obren les portes perquè noves xarxes de tràfic d'òrgans siguin denunciades a l'Àfrica, on aquesta pràctica es troba molt estesa.

En aquest sentit, Nicanor Calvo és dels que creu que els missioners i missioneres catòlics en aquest continent tenen un important paper a desenvolupar en la denúncia d'aquests crims. Casos com el de les seves germanes conviden a perdre la por i a abandonar-se completament a la providència divina. Com elles mateixes reflectien en el seu informe: «Tant de bo tothom despertés davant d'aquest terrorisme diabòlic, que fa de l'ésser humà carn d'escorxadador venuda a trossos i carn d'infants.» «Continuem clamant al cel i a la terra mentre el terror regna», afirmen també.

Tot i que a Saragossa la família de les dues germanes Calvo Ariño encara no està tranquil·la del tot, asseguren que en les darreres setmanes els han arribat bones notícies des de Moçambic. Les seves germanes es troben més segures i tranquil·les i ja han pogut reprendre el seu ritme de vida habitual. «Estan molt contents amb el suport rebut i donen les gràcies a tothom per la seva preocupació i especialment per les seves pregàries», afirma esperançat Nicanor Calvo.

Samuel Gutiérrez

SUDAN

L'Església confirma el seu compromís en el procés de pau

EL OBEID.— En una carta pastoral signada recentment a Nairobi, els bisbes del Sudan han manifestat el seu compromís per guarir les ferides de la societat sudanesa i afavorir-ne la reconciliació i el respecte recíproc. Els prelats es comprometen també a vetllar per «la renovació del sistema legal per garantir el respecte de la dignitat humana i els drets de tots els sudanesos». A més d'exhortar tots els sudanesos a esforçar-se en el procés de pau, posen en relleu la difícil condició dels refugiats a causa del conflicte, que mereixen tornar al seu lloc d'origen. Aproximadament dos milions de morts i centenars de milers de desplaçats és el balanç de vint anys de guerra civil entre el règim islàmic del nord i la rebel·lió del sud, majoritàriament animista i cristiana. (Zenit)

AUX. GERIATRIA PUERICULTORES

Assistència domiciliària
Necessitem auxiliars de
geriatria
i puericultores, amb
titulació,
per a feina a domicili.
De 25 a 55 anys, amb
experiència.

Tel. 932 315 227
de 10 a 14 h i 17 a 19 h

Espanya

La clonació, un atemptat contra la dignitat humana

■ L'Església denuncia que es facin servir éssers humans com a «conills d'Índies»

BARCELONA.— El 13 de febrer la revista científica *Science* publicava un treball dirigit per un veterinari expert en clonació, Woo Suk Hwang, juntament amb Shin Yong Moon, de la Universitat Nacional de Seül: per primera vegada s'aconseguia la clonació

d'embrions humans. Després d'aquesta notícia, arribaven les reaccions. Les principals veus contràries a aquest «èxit» procedien de l'Església, que tornava a recordar que «l'embrió humà mereix el mateix respecte que la persona humana».

«La clonació té un procediment que va contra la naturalesa.» Així de clar parlava als periodistes el sots president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, Mons. Elio Sgreccia, quan valorava la clonació humana. Més contundent compareixia davant la premsa el secretari i portaveu de la Conferència Episcopal Espanyola, Juan Antonio Martínez Camino: «Produir un ésser humà, tot i que sigui mitjançant tècniques innovadores, per després fer-lo servir com a «conill d'Índies», fereix la condició humana i va en contra de les lleis fonamentals de l'ètica.»

L'Església no ha estat l'única que s'ha pronunciat contra la clonació humana. L'Associació Catalana d'Estudis Bioètics (ACEB) feia un comunicat sobre la primera clonació d'humans. El president de l'ACEB, el Dr. Joan Vidal-Bota, comentava per a *Catalunya Cristiana* aquesta declaració i afirmava que «s'ha obert la generalització per investigar amb embrions humans i crear embrions sense límits. Per tant, parlem de situacions no ètiques. Si s'inicia aquest camí, no hi ha marxa enrere. La dinàmica social fa que es portin a terme fins a les últimes conseqüències si econòmicament és rendible. El que es produeix són situacions des del punt de vista ètic i humà acceptables, quan es tracta de tot al contrari.»

Per al Dr. Vidal, la clonació és la manipulació màxima de l'ésser humà: «Són infants que han estat engendrats sense amor, que són instrumentalitzats. El valor de la vida humana és una cosa que cap persona ni cap científic no pot posar en dubte. L'embrió és un ésser humà, és tota la persona en la seva fase inicial, no «un grupet de cèl·lules».» De la mateixa manera s'expressava el director del Secretariat de la Subcomissió Episcopal per a la Família i Defensa de la Vida, Inocente García, quan li preguntàvem la seva opinió: «L'embrió humà comença des del moment de la fecundació. Mereix tot el respecte que es deu a la persona humana.



El Dr. Joan Vidal-Bota presideix l'ACEB.

No és lícit llevar-li la vida ni instrumentalitzar-lo.»

Clonació terapèutica

Segons Mons. Sgreccia, la clonació anomenada «terapèutica» representa una cosa «monstruosa» perquè «s'elimina l'embrió per treure'n un ús terapèutic. Es tracta d'un ús terapèutic que científicament encara no s'ha demostrat». Els bisbes espanyols han mostrat moltes vegades la seva oposició a la clonació de qualsevol mena. Així, en la instrucció pastoral *La família, santuari de la vida i esperança de la societat* rebutjaven la clonació «encara que sigui falsament presentada com a benèfica». En aquest sentit, Martínez Camino indicava que «l'ètica racional expressa que no es pot utilitzar mai un ésser humà per guarir-ne un altre».

El Dr. Vidal insistia en el fet que subratllava la paraula «terapèutica» perquè el que s'intenta és «desenfocar el nucli del raonament moral amb un clar utilitarisme: és bo el que ens serveix». També la Societat Valenciana de Bioètica publicava una declaració al respecte: «Cal recordar que la raó utilitària que s'addueix per justificar la clonació humana ha de cedir quan es confronta amb valors més alts com és el

respecte a la dignitat humana, fonament de la nostra organització social.» El mateix ens deia Inocente García: «No es justifica el fet de destruir unes vides humanes en benefici de tercers.»

Les crítiques a les veus contràries a la clonació no són prou fortes com per emmudir-les. Per això l'ACEB no dubtava a fer servir les paraules «aberració ètica». «Tot el que no compleix els criteris de relativisme moral o individualisme liberal radical, és a dir, una hipèrtròfia impressionant de l'autonomia personal, és criticat com a fonamentalista o retrògrad», afirmava el president de l'ACEB. I afegia: «La dignitat humana és el valor últim en el qual no podem transigir. Pensar així suposa ser coherent amb un principi d'acció i respectar sempre la vida humana ja des de l'inici.» Per això Inocente García opinava que «cal desemmascarar el llenguatge que es fa servir i anomenar les coses pel seu nom i ser conscients del respecte que mereix la vida en tots els seus estadis, des que comença fins que acaba».

Interessos polítics i econòmics

En paraules de Mons. Sgreccia, «hi ha interessos polítics dels que, donant ressò a aquesta mena d'èxit, cerquen crear expectatives entre la gent per suscitar qui sap quina mena de moviments d'esperança». El Dr. Joan Vidal ens explicava que «s'ha manipulat molt tot aquest tema. Es parla de «preembrió», un terme fals i artificial que es fa servir per justificar la investigació».

Enmig de tota aquesta polèmica, Inocente García recordava que «hi ha alterna-

tives que respecten la vida humana. És el camí d'aconseguir cèl·lules mare d'adults o de la sang del cordó umbilical. És una investigació que està en marxa i que dona resultats positius». Això mateix manifestava Mons. Sgreccia: «Per guarir malalties incurables els recursos encara són pocs, però, certament, no vénen de les cèl·lules d'embrions. Fins ara les tècniques que han donat bons resultats han fet servir cèl·lules mare d'adult.»

El comunicat de l'ACEB recollia algunes informacions que no sempre transmeten els mitjans de comunicació: «L'eficàcia comprovada de les cèl·lules mare adultes i els seus avantatges múltiples sobre les embrionàries, els problemes múltiples no resolts que comporta l'ús de cèl·lules mare embrionàries (alteració important dels gens, aparició de càncer, envelliment precoç en cas d'obtenció per clonació, etc.), les declaracions dels científics més importants en la investigació de les cèl·lules mare embrionàries que posen en dubte les possibilitats reals d'ús d'aquestes cèl·lules en medicina regenerativa, etc.» L'ACEB també denunciava els interessos econòmics i l'afany de prestigi de les empreses i científics que aposten per aquesta línia d'investigació, i afegia que «les empreses del sector de la reproducció assistida podrien, també, trobar en la producció de cèl·lules mare una sortida a la vegada discreta i lucrativa als milions d'embrions humans congelats, l'existència dels quals constitueix actualment una càrrega econòmica, un motiu d'escàndol i una font de litigis».

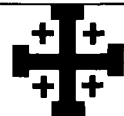
La Societat Valenciana de Bioètica expressava el seu «suport a les investigacions fructíferes que hi ha a partir de les cèl·lules mare adultes, no d'embrions» i sostenia que «els governs han de legislar amb prudència, procurant salvaguardar aquests mateixos drets i amb una tutela especial sobre els més febles». Martínez Camino demanava també que es fessin lleis al respecte perquè «si la vida dels clons es pot menysprear, si és poc important, on posem el límit a la vida humana?».

Segons Inocente García, «la investigació té dues limitacions: la llei i l'ètica. L'ètica sempre és més exigent que la llei, sobretot en els casos on està en joc la vida humana. Ningú no pot negar que a l'embrió hi ha vida humana, però si algú en tingués dubte, la moral i l'ètica diuen que cal respectar l'embrió, no es podria fer servir ni destruir».

Rosa Maria Jané Chueca

TERRA

Pelegrinatge



Ay 2004

SANTA

per la pau

DEL 18 AL 25 DE MARÇ 2004 - TERRA SANTA

- ✓ Del 13 al 22 abril - Ruta de sant Pau - Turquia
- ✓ De l'11 al 17 maig - Ruta de sant Pau - Malta / Sicília
- ✓ De l'1 al 8 de juny - Ruta de sant Pau - Grècia
- ✓ Del 21 al 28 agost - Romania
- ✓ Del 6 al 13 setembre - Polònia
- ✓ Del 5 al 14 octubre - Jordània / Síria
- ✓ Del 22 al 29 octubre - Egipte / Sinai (Ruta de l'Èxode)

Informació i inscripció:

Delegació de Terra Santa — c/ Santaló, 80 — 08021 Barcelona
Tel. 932 022 757 / 932 092 090 / Fax: 932 022 757



LLAR D'ANCIANS P. MIRALLÉS

ambient i tracte familiar

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781 - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

Espanya

Revisió dels plantejaments del voluntariat

■ La Confer organitza unes jornades de reflexió

MADRID.— Els departaments de Justícia i Pau, Missions i Acció Social de la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer) van organitzar unes jornades sobre el voluntariat sota el títol «Valors i actituds d'un voluntariat profètic». Van tenir lloc durant els dies 7 i 8 de febrer, destinades a religiosos, religioses i seglars.

Van ser prop d'un centenar de persones les que es van aplegar per aprofundir una mica més sobre el valor de «donar-se» als altres. Amb les jornades es va voler aprofundir en una ètica de la solidaritat des de l'ètica planetària, analitzar les tipologies del voluntariat actual, aprofundir en l'acció voluntària i acció política, i compartir experiències sobre voluntariat en exclusió, desenvolupament i drets humans.

Hi eren convidats Ana Rivas, del Moviment Cultural Cristià, que parlà sobre *Una ètica de la solidaritat des de l'ètica de la justícia planetària* i Luis A. Aranguen, que va treballar durant molt de temps a Càritas espanyola, amb el voluntariat. Actualment ocupa el càrrec de director de

publicacions de la Editorial PPC. Va presentar *Tipologia del voluntariat* com a realització personal, compromís social i radicalisme vinculant. També va tractar el voluntariat com a exercici de la ciutadania i la seva dimensió política, a més del codi ètic de les organitzacions de voluntariat. Els dies de reflexió van estar marcats per l'exposició d'una taula rodona, on es van compartir experiències de voluntariat en drets humans i en què va participar Emilio López, membre de la Comissió diocesana



Creix el compromís d'ajudar els altres.

de Justícia i Pau de Burgos, Javier Baeza, educador de carrer que treballa amb el col·lectiu *Apoya* de Madrid, que ajuda els infants i els joves amb problemes, i Luis Gimeno, metge que va estar durant un temps de missió al Congo.

Al final de la trobada, els assistents van expressar que «el voluntariat social en totes les seves formes i manifestacions és un fenomen que, gràcies a Déu, ha crescut enormement a la nostra societat des de fa uns anys. Però, com bé sabem, no sempre les maneres de desenvolupar l'acció voluntària són les més adients, per diferents motius, un dels quals és per la manca de visió crítica de les coses... Ens sembla que, si sempre necessitem revisar allò que fem, també cal revisar els nostres plantejaments teòrics i pràctics sobre el voluntariat». A més, van arribar a interrogar-se i a plantejar que el final d'una organització de voluntariat ha de detectar les necessitats socials del seu entorn i analitzar-les, denunciar totes les situacions que atemptin contra els drets humans, socials i econòmics, establir canals de diàleg i espais de debat que generin processos de resolució de conflictes, intervenir en la realitat social, estimular la participació de la ciutadania i fomentar una cultura de solidaritat.

Conchi García

El bisbat de Còrdova tanca la polèmica sobre el capellà acusat de pederàstia

CÒRDOVA.— Recentment, els mitjans de comunicació s'han fet ressò d'una notícia referent a un capellà de la diòcesi de Còrdova, rector de Peñarroya, acusat d'abusos sexuals a sis nenes i sentenciat per l'Audiència Provincial a una pena d'onze anys de presó. El 10 de febrer, en saber la sentència, el bisbe de Còrdova, Mons. Juan José Asenjo, i el Consell Episcopal feien pública una nota en què indicaven que els fets, «si fossin certs, són sempre deplorables, moralment condemnables i causa de patiment per a tothom». En la mateixa nota de premsa, els firmants escriuen que feien «públic el seu respecte i acatament de la sentència dictada» i deixaven «constància del seu suport i proximitat al capellà, el qual ha declarat reiteradament al seu bisbe que mai no ha incorregut en comportaments morals incompatibles amb la seva condició sacerdotal». L'endemà d'emetre's aquest comunicat, i després d'haver difós la informació que el bisbe havia rellevat el capellà per pressions, el mateix Mons. Asenjo notificava que havia nomenat l'11 de febrer «rector de la parròquia del Salvador de Peñarroya-Pueblonuevo D. Francisco Baena Calvo, i rellevava l'anterior rector, que havia deixat d'exercir les seves funcions des del dilluns 9 de febrer passat». (R.M.J.)

Suport als professors de Religió

MADRID.— Els vicaris i delegats diocesans d'Ensenyament de les diòcesis espanyoles van celebrar del 5 al 7 de febrer les seves jornades nacionals. S'hi va analitzar la problemàtica actual de l'ensenyament de la religió catòlica a l'escola i les dificultats que passen els professors de religió en la seva feina. En el comunicat emès, els participants mostren el seu suport als docents; «perquè el servei educatiu, humanitzador i cultural» que fan a favor de la formació integral dels alumnes sigui reconegut a la nostra societat. «Heu de saber», conclouen, «que sempre defensarem els vostres drets i treballarem per millorar tant com sigui possible la qualitat de l'ensenyament religiós catòlic com a aportació a la formació integral de l'alumne». (Archimadrid)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?



APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

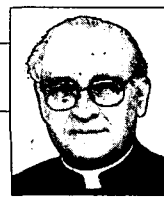
Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Congrés del Laïcat Cristià d'Aragó

SARAGOSSA.— Els bisbes de les diòcesis d'Aragó han signat una carta conjunta adreçada als cristians laics aragonesos per convidar-los a participar del 28 al 29 de febrer en el Congrés del Laïcat Cristià d'Aragó, a Saragossa. Els bisbes recorden en la seva carta que «gràcies a la coherència i tenacitat de tants cristians laics motivats i animats per l'Evangeli, l'Església coopera eficaçment amb altres homes i dones de bona voluntat en la promoció de la justícia i en el servei de

l'autèntica voluntat, la que construeix la persona humana». Hi ha previstes tres ponències i deu tallers per analitzar la presència pública. Els temes dels tallers seran: el context de la vida diària del laic cristià, el món de l'educació i l'ensenyament; el món dels joves; els mitjans de comunicació; el compromís polític, el món del treball, la família, constructora de la nova societat; el món de la marginació i la pobresa, el món de la salut o el món rural. (SIC)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Valentia a professar la fe

El temps de Quaresma —avui és el primer diumenge d'aquest temps de preparació per a la Pasqua— és un moment oportú per parlar de la valentia. Valentia és la gallardia, la gosadia feliç en la manera de concebre o executar quelcom. Qui no se sentiria feliç de poder pensar, cap a la fi dels seus dies, que s'ha captivat, fins al final, amb gallardia i intrepidesa?

Enteneu que no em refereixo a la valentia que sorgeix en un instant d'arrencada valenta encara que sigui digna de donar peu a un poema èpic; em refereixo més aviat —ja que les actituds i no els actes són l'objecte de la nostra consideració— a la valentia que enquadra, ennoblint-la, tota una vida, donant-li un tarannà gallard.

Tots som coneixedors de conductes heroicament valentes que es troben en vides molt normals i fins aparentment vulgars, però que han assolit una noblesa sublim per la valentia amb què han afrontat, dia rere dia,

unes situacions que, per prolongades, requerien una gran dosi de coratge. Són moltes les vides humils que ens produeixen un gran respecte per la valentia amb què han estat afrontades, recorrent un robust i clar camí de santedat.

En un catòlic la valentia arrela en convenciments profunds: la realitat segura de l'amor del Pare Déu; el fet de sentir-se realitzant joiosament la seva voluntat; el convenciment que tot col·labora al bé dels qui l'estimen; la certesa que per a Déu no passa desapercebut ni el més petit esforç de treball, de generositat, de delicadesa.

El catòlic sap que és molt convenient no apocar els desigs. Sap que *Déu és amic d'ànims animosos*, com va dir Santa Teresa de Jesús.

La valentia és la condició de l'actuació humana del fill de Déu. Forma part de l'aire de família dels qui, per l'acció de la gràcia, es van assemblant a Crist. Ell va

viure com ningú amb gallardia i gosadia i així va dur a terme tot allò que el Pare esperava d'ell.

Aquesta actitud fa referència també a les exterioritzacions més conseqüents amb la fe de l'existència quotidiana.

És valent qui transparenta amb naturalitat la seva condició de fill de Déu.

És valent qui defensa sense complexos l'honor de Déu i de l'Església o el bé del proïsme.

És valent qui no suporta, des del silenci, el que escandalitza els petits o perjudica els indefensos.

És valent qui s'oposa, amb sentit crític evangèlic —sense habituar-se a acceptar el mal ambiental—, a l'entorn immoral i s'esforça a testimoniar que viu des d'una exigència i des d'una escala de valors que contrasten amb els estils i les valoracions a l'ús.

És valent, en fi, qui lluita per ser un *amic fort de Déu*.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Atmosfera cristiana de la llar

La família de Natzaret era una família profundament religiosa. La denominem sagrada família. Sant Lluç ho anota en els passatges evangèlics de la circumcisió, de la presentació al temple i del pelegrinatge a Jerusalem per a la festa de la Pasqua. Josep i Maria complien «tot allò que calia segons la Llei del Senyor». I així, vivint-ho ells, ho ensenyaven a Jesús.

L'educació dels fills —també la seva formació religiosa— comença a la llar. Tot el conjunt de virtuts humanes i cristianes pròpies dels esposos que assumeixen la seva missió davant la societat civil i davant l'Església ha de ser transmès primer de tot als fills. Per una mena d'osmosi, els infants integren en les seves vides i en les seves personalitats allò que respiren en el medi familiar i que és fruit de les virtuts que els pares han posat en obra en les seves vides.

El Concili Vaticà II va dir que «la funció educativa dels pares és d'una importància tal que, en cas de de-

fallença, difícilment es pot suplir». Pertoca als pares de crear una atmosfera familiar animada per l'amor i el respecte envers Déu i els homes que afavoreixi l'educació personal i social dels fills.

Un dels aspectes principals d'aquesta educació i formació humana i religiosa que els fills han de poder trobar en la vida familiar és el relacionat amb la celebració de la fe i amb el compliment conscient dels deures religiosos. I és amb l'exemple del que viuen els pares, que els fills aprendran a seguir aquest comportament.

Aquí hi té un paper important la iconografia religiosa de la llar. Desgraciadament una certa estètica «laïcitzadora» ha buidat les llars de moltes famílies d'imatges i de símbols religiosos. És necessari que aquesta «bíblia dels pobres», que apareix als ulls dels infants així que s'obren a la vida, torni a embellir les llars.

Aquella oració del matí i del vespre, de la benedicció

de la taula, de la reunió familiar, comença essent la demostració de la fe dels grans i s'enriqueix i augmenta amb la participació dels fills que van arribant. La celebració dels sacraments «familiars», com són el bateig, la comunió, la confirmació, el matrimoni i la unció dels malalts, ha de ser viscuda amb joia i esperança en el si de la família, en comunió amb tota l'Església. I, sobretot, l'assistència a la missa dominical de pares i fills alhora.

La família constitueix una realitat cabdal per al bé de les persones, de la societat i de l'Església. Aquesta institució familiar és la primera escola de valors humans i socials que marquen fortament la personalitat dels fills des de la infància pel que fa a formar ciutadans responsables. Per això la societat i l'Administració —que cerca el bé comú— han de valorar moltíssim l'aportació de les famílies i han de protegir-les i ajudar-les en aquesta tasca insubstituïble que realitzen.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Antonio Bordàs
Rector de Batea

L'apostolat en l'Església

La paraula *apostolat* ve d'apòstol, l'enviat que té relació amb una missió. En el cas concret dels dotze, són els enviats per Jesús per desenvolupar la missió que és transmetre l'Evangeli, una missió ben alta, que ve de Déu, per això car fer-la amb fidelitat.

Tots constatem, avui dia, la dificultat que comporta la missió, per la gran varietat de pensaments, de missatges que rep l'home; si bé el contingut del missatge és excel·lent, ens trobem amb la dificultat que arribi al destinatari, principalment en el món occidental, eminentment secularitzat.

Constatem la dificultat que té la presència de l'Església en la societat, i no solament per al religiós, religiosa o prevere, sinó per al cristià laic.

Les formes de presència en l'evangelització esdevenen molt variades. Uns tenen com a específica la tasca de la pregària i la contemplació, altres com a preveres en el culte i la predicació, altres com a pares o mares de família, altres anant a països de missió, altres en el terreny de la política, altres en petit nucli com a ferment en la pasta, altres en un carisma determinat en l'estudi, altres atenent els pobres.

Si ens apropem al decret *Apostolicam actuositatem* sobre els seglars llegim: «La vocació cristiana implica com a tal la vocació a l'apostolat» (núm. 2).

L'apostolat cal fer-lo en els diferents llocs de la vida on actua una persona, ja sigui individualment o associada a d'altres; quan un cristià treballa per al progrés del món està fent apostolat si ell és plenament conscient del que fa i també quan procura que la seva família assoleixi un nivell de vida més digne.

Sempre hem de connectar en el camí de l'evangeli i és la fe en Déu qui ens dóna motius per treballar. Aquí veiem

una teologia de progrés, necessària per al creixement complet de la persona. A vegades la dificultat es troba en el fet de poder acoblar el creixement intel·lectual i material amb el creixement en la vida cristiana. Però, és clar, el testimoni evangèlic ha d'actuar com el llevat.

Comprenem la importància que té el grup, l'associació dels fidels, per mantenir l'esperit ferm, per promoure la vida cristiana.

També cal participar en el culte de l'església, en els grups de formació, en la dedicació a l'apostolat concret, cadascú el temps que pugui, amb l'exemple personal i la pràctica de la virtut.

De tot això es conclou que els fidels cristians tenen el dret i el deure de l'apostolat, i això és per una raó fonamental, perquè pel baptisme han estat empeltats al Crist i per la confirmació es comprometen amb la missió de l'Església.

Sovint els camps de l'apostolat varien en cada època, donat que la societat canvia amb els homes i dones que la formen. Ara ha de predominar l'apostolat a la ciutat, perquè és on viu la majoria de la gent. La gent ha emigrat i els joves que es dediquen a l'agricultura són una mínima part. En canvi, tenen oficis, estudis mitjans i superiors, per això ha de canviar la manera de fer l'apostolat.

L'Esperit Sant comunica als laics dons particulars per exercir l'apostolat en els camps diversos, per tal motiu cal estar sempre a l'escolta, esbrinar nous camins, necessitats noves. També direm que cal ser creatiu per exercir l'apostolat i dedicar cadascú la part de temps que pugui. Però, no oblidem que en el compliment dels nostres deures hi ha una part molt important. Cal ser crítics amb la societat i afavorir iniciatives humanitzadores.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Uns mots secrets

La litúrgia és la font i el cimal de la vida cristiana. Punt de partença i fita de terme. I, si hom posa atenció als esdeveniments que la basteixen, s'adona que és una admirable i bella deu d'espiritualitat. S'assembla al calidoscopi que, ple de vidres de colors i uns miralls, sempre fa aparèixer una figura radiada que varia il·limitadament en agitar-lo. De manera semblant, la vivència litúrgica ens fa adonar de paraules o signes que ofereixen aspectes enriquidors nous de la celebració del misteri de Crist.

Impressiona la solemnitat amb què es proclama l'Evangeli. El leccionari és damunt de l'altar des que ha començat la celebració. Dos ministres s'apropen al president de l'assemblea i li acosten l'encenser. Hi posa encens. Tots dos es retiren a un cantó davallades les grades de l'altar i el diaca s'inclina davant del sacerdot, mentre demana la benedicció en veu baixa: «Pare, beneïu-me.» El sacerdot, també en veu baixa, diu: «Que el Senyor sigui en el teu cor i en els teus llavis, perquè proclamis dignament el seu Evangeli: en el nom del Pare i del Fill i del l'Esperit Sant.» El diaca respon: «Amén.»

El que els fidels veuen normalment és el sacerdot que oficia sol i que, abans de llegir l'Evangeli i inclinat davant l'altar, diu en secret: «Déu totpoderós, purifiqueu-me el cor i els llavis, perquè pugui proclamar dignament el vostre Evangeli.»

Reprenem la celebració amb ministres i diaca. Aquest, després de la benedicció del sacerdot i de «l'Amén», agafa delicadament l'evangelari —el llibre que conté els evangelis que es proclamen en la litúrgia— i s'ajunta amb els altres

ministres. S'inicia una processó —dos portadors de l'encens i l'encenser, dos ceroferaris i el diaca amb l'evangelari— cap a l'ambó. Tot això s'esdevé des que, acabada la segona lectura, els fidels es posen drets i canten l'al·leluia. A qui aclamen? A Crist, paraula de vida. Es disposen a escoltar les paraules del Senyor amb cor alegre i generós. Dempeus per escoltar les consignes de Crist. Són tan conscients que és Crist qui parla en l'Evangeli que, després que el diaca indica quin evangeli es llegeix, els assistents aclamen: «Glòria a vós, Senyor.» I, en finir la lectura amb l'expressió «Paraula del Senyor», tothom aclama: «Lloanca a vós, oh Crist.»

Hi ha un gest que no passa inadvertit: després de la lectura, el diaca o el sacerdot besen l'evangelari. La Paraula de Déu és estimada amb tot el cor. Però, què diu el ministre mentre fa aquest gest tan bonic i afectuós? No se sap i no se sent, perquè el missal li mana de dir secretament: «Que les paraules de l'Evangeli esborrin els nostres pecats.» Heus aquí uns mots secrets. Però enormement expressius. Manifesten com les paraules de Jesús continuen essent, especialment a través de la litúrgia, paraules poderoses, mots salvadors, expressió del designi amorós de Déu, Paraula lliurada. Que arribarà a plenitud de l'entrega en la comunió eucarística.

No volia remarcar una curiositat, sinó un motiu que envigoreix l'atenció a la proclamació de les lectures de la missa i, d'una manera especial, a la de l'Evangeli. Unes paraules secretes eren el secret.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Consumisme

Ja deia l'altre dia que els emigrants, però potser val més dir-ne les emigrants, aprenen aviat que això de tenir fills ja no s'estila en aquesta terra de prosperitat on han arribat per lliurar-se dels mals que assolien el seu país. Un ensenyament terrible. O potser és un ensenyament refugi, viscut injustament, pel fet de sentir-se incapaços d'espantar el perill d'extinció d'una descendència que consideren que hauria de ser la seva. I la consegüent ocupació del territori per part d'unes persones a qui no consideren prou dignes.

La segona cosa que aprenen és que cal llençar-ho tot. Fer servir poc una cosa i renovar-la immediatament. Hi ha una obsessió per aconseguir que els espais de casa estiguin buits, i l'única manera d'aconseguir-ho és llençar tot el que no és immediatament imprescindible. Els contenidors d'escombraries estan plens de coses que encara són útils, l'únic delictes de les quals és que han estat millorades per models nous. Els emigrants lamenten no estar al seu país per recollir-les i aprofitar-les, però sense adonar-se'n aprenen a imitar-nos.

Afirmen que estem submergits en el consumisme. N'hi ha que entenen per consumisme pecat, el fet d'aprofitar-se dels avenços tècnics o de les novetats que apareixen al mercat. Si això fos el consumisme no veig cap malícia al fenomen. Penso, en canvi, que el mal està en la manca d'aprofitament del que tenim, sense necessitar canviar-ho. Quan tenim un objecte li hem de treure rendiment i esgotar-ne les possibilitats. Em diuen que aquest comportament, si fos comú, enfonsaria l'economia, potser sí. Però la nostra societat no seria tan injusta.

Tracto amb molts emigrants que m'ajuden en la meua feina, i jo els ajudo a ells. Els dic que a casa meua cal aprofitar-ho tot, que s'oblidin de «botar» qualsevol cosa que hagi perdut la brillantor de l'objecte recent estrenat. Al principi em va xocar la paraula que he posat entre cometes, he comprovat que apareix al diccionari, encara que entre nosaltres no es faci servir gaire. Els dic que a casa meua està prohibit pronunciar-la. El nostre pecat no està en el fet de comprar, si podem i necessitem, l'últim avenç. El nostre pecat, crec jo, rau en el fet de no amortitzar-lo. Posaré un exemple. M'he referit més d'una vegada a la recepció de la televisió per via satèl·lit i he dit que tinc una parabòlica. No me n'avergonyeix. Cada dia sintonitzo els noticiaris religiosos. No m'oblido de veure o de recollir en vídeo per visionar-los després, els esdeveniments importants de la vida de l'Església, per estar assabentat dels fets múltiples, de les persecucions que pateix en uns quants països, de les necessitats reals dels homes, per col·laborar en les ajudes que se'm reclamen i per pregar-hi. No fer-la servir sí que seria un pecat. Això pot estranyar si afegeixo que el senyal el veig en un televisor vell que em van donar i que ni tan sols té comandament a distància. Una cosa semblant podríem dir dels ordinadors. Canviaria molt la manera d'exercir el meu ministeri, si se me'n prohibís l'ús. Però faig servir un model antic que, per a mi, ja m'és suficient. El mal, crec jo, no està en el fet de tenir coses, el mal és no aprofitar-les. Torno a repetir que la visió que tinc de la meua Església, plena d'esperança, que és una Església universal, és gràcies al senyal televisiu i a les notícies que m'arriben a través d'Internet. El meu ministeri ara es pot estendre, gràcies a la xarxa, fins als països més llunyans i realitzar el programa de Jesús, «aneu per tot el món i prediqueu l'Evangeli». El consumisme, el mal consumisme, rau en el fet de fer servir i llençar, o a abandonar per sistema un aparell quan apareix un model nou.

Notes insignificants

Germà Adrià

Un bon noi

Senyor, Déu bo, vull parlar-te de l'Iso. Ja sé que Tu el coneixes i el segueixes i l'estimes.

Ja sé que no et puc dir res que no sàpigues més bé que jo.

Però, vull desfogar-me amb Tu, perquè aprecio l'Iso, una mica més que els altres joves.

L'Iso va fer fa poc 18 anys, encara que no ho sembla.

D'aspecte tímid, sempre recelós, des de fa dos mesos ve cada setmana al meu despatx minúscul. Vol parlar i em demana alguna peça de roba que es posa ja al despatx.

L'Iso és el segon fill d'una família típicament marginal i desorientada. Davant d'ell hi ha una noia que ha desaparegut i el segueixen quatre nois més. A tres d'ells els dono l'esmorzar cada matí al centre Gavina. L'Iso també va venir a esmorzar molts anys.

Era un bon noi, sempre misteriós i callat. Als 16 anys va començar el pelegrinatge de la feina. Almenys ha estat en cinc llocs diferents, sempre sense contracte. Sempre l'han tractat com un objecte. Un objecte de menys valor que els maons que feia servir. Ell no es queixava mai, aguantava calladament fins que l'acomiadaven i tornava a la vagabunderia. La vagabunderia consistia, durant moltes hores, a asseure's en una botiga-taller de Sant Ramon i, de tant en tant, ajudar a carregar un televisor o una rentadora de segona mà. Es passava hores i hores assegut al costat de

la porta, i s'amarava de l'ambient del carrer.

El seu somriure era un somriure mort, sense expressivitat.

No, no s'ha ajuntat amb cap dels seus amics que allunyen la seva joventut amb el robatori.

Ell m'ha dit moltes vegades que no serveix per robar.

I com que no serveix per robar, no té feina, ni rep res de la seva família, viu pobrament, calladament, com un trasto aparcat a la cuneta de la vida.

N'hi ha molts així, Senyor.

Però, el cas de l'Iso em sap més greu. I no el voldria haver de visitar mai a la presó.

Ara se n'ha hagut d'anar de casa. La seva mare viu amb un altre home que ja fa prou carregant amb els petits. Ara li paguen momentàniament una pensió, però els aliments els ha de cercar pel seu compte.

Ara fa un curset pel qual no li paguen res. Mai no fa campana. Diu que quan aprengui l'ofici segurament trobarà una feina.

Ja ho veus, Senyor, l'Iso és un de tants en la vida marginal. Ell em ve a explicar els seus problemes perquè no és partidari d'inspirar llàstima ni de demanar almoïna.

No permetis, Senyor, que l'Iso es desvii, dona-li força per continuar fent el curset que li proporcionarà un ofici.

Et demano, Senyor, per l'Iso i per tants joves que no troben cap sortida.

Zoom

Eduard Brufau



La setmana passada la decisió del parlament holandès de repatriar en els propers tres anys fins a 26.000 immigrants sense dret d'asil va aixecar molta polseguera. És la primera mesura d'aquestes característiques i dimensions que es pren a la Unió Europea, i evidencia la tensió que provoquen les migracions humanes en massa. Però el camí que segueixen els països rics i pobres fa pensar que aquesta tendència no canviarà substancialment en els propers anys, cosa que obligarà a encarar de la manera menys dolorosa possible aquest fenomen.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluís.serra@fms.it)

Itinerari quaresmal (i II)

La setmana passada vaig reflexionar sobre els valors d'interioritat, austeritat i solidaritat com a expressió de la pregària, penitència i atenció als necessitats, elements bàsics de l'itinerari quaresmal continguts en el Missatge de Joan Pau II per a la Quaresma del 2004. Avui em vull centrar en el tema central d'aquest missatge: «Qui acull un infant com aquest en nom meu, m'acull a mi» (Mt 18,5). L'elecció d'aquest tema per part del Papa em va causar una gran sorpresa perquè gairebé no s'ha emmudit el ressò de la premsa sobre l'abús sexual d'infants per part de persones vinculades a l'Església. Una part ínfima del problema global, tractada amb un gran desplegament informatiu, però real i lacerant. Abordar aquesta situació, dins del context molt més ampli del missatge, reflecteix audàcia i valentia i constitueix un element de conversió i de crida quaresmal.

El tema té dos vessants, vinculats entre ells. El primer és «convertir-se en petits», exigència plantejada als deixebles de Jesús: «Qui es faci petit com aquest infant, és el més important del Regne del cel» (Mt 18,4). El segon es refereix a «acollir» els infants com a signe i mesura de rebre el Senyor. La connexió entre aquests tots dos aspectes consisteix en el fet que «només aquell que es fa petit és capaç d'acollir amb amor els germans més petits».

Com a exemples d'acollida, el missatge esmenta els pares que no dubten de tenir una família nombrosa i aquells que transmeten als seus fills els valors humans i religiosos que donen el veritable sentit a l'existència. Són també exemple els educadors, especialment aquelles persones que atenen els infants que viuen amb dificultats especials, provocades pels conflictes, la violència, la manca d'aliments i d'aigua, l'emigració... La infància no és sinònim de paradís.

Hi ha maneres de no «acollir» els infants, ferits per la violència dels adults a través d'abusar-ne sexualment; d'instigar-los a la prostitució, al tràfic i l'ús de drogues; de fer-los treballar, d'enrolar-los per al combat, convertir-los en víctimes de tràfic infame d'òrgans i persones; o de deixar-los morir víctimes de la sida. El Papa es fa aquesta pregunta: «Quin mal han fet aquests infants per mereixer tanta desgràcia? Des d'una perspectiva humana no és senzill, és més, resulta impossible respondre a aquesta pregunta inquietant. Només la fe ens ajuda a penetrar en aquest abisme profund de dolor.»

Què té a veure aquesta situació, pintada d'una manera esquemàtica però alarmanant, amb la celebració de la Quaresma? Es tracta d'un cas concret de solidaritat, d'atenció amb els necessitats. Sense una vida interior profunda i sense una dosi d'austeritat, és impossible comprometre's a fons a favor dels que pateixen. Fa unes quantes setmanes va saltar a la premsa una notícia que glaça el cor i que serveix per adonar-nos què significa optar pels infants que pateixen. Em refereixo a les religioses Serventes de Maria, que són a Nampula, Moçambic. Van destapar una xarxa de tràfic d'òrgans. L'informe afirma que des de l'octubre del 2002, desenes d'infants i joves, especialment nens del carrer, van desaparèixer misteriosament. Els van portar a una finca on els extirpaven els òrgans que després eren venuts als mercats internacionals. Una xarxa extensa, amb moltes persones implicades. Denunciar el problema, convertir-se en veu dels sense veu, ha significat per a les religioses patir amenaces i intents de mort. Els interessos econòmics en joc aconsegueixen posar sordina a aquestes denúncies. A vegades ni tan sols la premsa anomenada progressista és sensible a aquests drames. Espero que no sigui perquè els seus protagonistes són persones compromeses amb l'Església o perquè les víctimes són africanes.

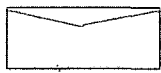
L'espiritualitat penitencial s'expressa de diferents formes. En unes, es privilegia la recerca del patiment, del dolor, de privació. El cilici o la pedra a la sabata en serien dues mostres. En altres, compta més l'acceptació joiosa dels contratemps i dels inconvenients que sorgeixen de la vida ordinària. Dedicar atenció als infants és una tasca de gran exigència, atenció, paciència, oblit de si mateix, generositat. No sempre resulta fàcil ni tan sols és reconfortant, ja que impedeix viure sovint els propis somnis d'adults per lliurar-se a una feina de sol·licitud per ells i elles. Abandonar-los davant del televisor o deixar-los jugar amb les consoles és una manera de desentendre's de les necessitats veritables: ser escoltats, acompanyats, estimats.

Esqueles a Catalunya Cristiana



Tel. 934 092 810

Cartes del lector



■ Envel·liment

L'envel·liment de la població al nostre país és un fet real que tothom detecta. Això no obstant, segons les estadístiques, el nombre de persones grans que viuen soles a Espanya és molt més baix que el d'altres països de la Unió Europea.

Això, seguint estudis geriàtrics, és a causa del paper que du a terme la institució familiar i, dins seu, el paper que continuen exercint les dones, que són les que continuen protegint i tenint cura dels pares i dels avis.

El que més necessitem en la vellesa és l'estimació, l'afecte i no sentir-nos allunyats dels nostres. Malauradament, això ha anat canviant dins de les famílies per les necessitats econòmiques, per la feina de la dona fora de casa, pel problema de l'habitatge (cada cop són espais més reduïts), etc., cosa que impedeix que moltes famílies s'ocupin dels avis.

Davant d'aquests problemes, són els poders públics (Estat i autonomies) els que han d'ajudar aquest grup social, cada dia més nombrós, que és la tercera edat. Amb una política de lleis reals, augmentant les prestacions socials i econòmiques que calen i afavorint el treball a temps parcial, que en això estem molt per sota de la Unió Europea.

Si gran part d'aquestes persones poguessin ser mínimament autònomes econòmicament i amb ajudes a casa, no serien un llast per a la societat i millorarien la seva qualitat de vida i la de les seves famílies.

JULIA H. GARIN

Membre d'Acció Familiar Barcelona

■ Cor de multinacional

S'aixequen veus, com la del jesuïta i metge nord-americà Angelo d'Agostino, que fa 24 anys que és missioner a l'Àfrica, per estovar el cor de les multinacionals farmacèutiques, cosa molt difícil. Amb guanys que superen els 517.000 milions de dòlars el 2002, es neguen a abaratir els medicaments per combatre la sida a l'Àfrica.

És sabut que no hi ha medicines que guareixin la malaltia, ni tampoc cap vacuna, però si més no n'alleugereixen els símptomes i hi ha una millor qualitat

de vida i més control sobre els malalts. Mentrestant, els polítics es limiten a vendre el preservatiu com a mitjà «segur» quan s'ha repetit que el porus del làtex està a 450 vegades més gran que el virus de la sida, per la qual cosa, amb el seu ús, no s'evita el contagi i es multipliquen les ocasions de contraure'l.

Amb raó (aquest cop sí) el president Bush proposa l'abstinència als adolescents com a únic mitjà d'evitar la transmissió de malalties sexuals. No és un consell popular ni de fàcil aplicació, però l'únic sexe segur és el que es practica entre un home i una dona en unió fidel i exclusiva.

LINA DEVAL ROS
Sant Cugat del Vallès

■ Nivells de fe

Un molt bon amic em comentava, no fa gaire, que un cop l'any pugen amb la família un diumenge a Montserrat, encenen un ciri cadascú, van a besar la Mare de Déu i després fan una excursió per la muntanya. També em va dir que aquesta era la seva única expressió religiosa en tot l'any, ja que ells no eren practicants.

Això em va fer pensar que a aquestes persones —n'hi ha moltes a totes les nostres esglésies i santuaris—, la forma de pregar de les quals és tan sols oferir un ciri o un lliantó, val la pena ajudar-les que ho acompanyin amb un xic de pregària.

A la nostra parròquia, des de fa un quant temps, per cert amb molt bona acceptació, els ciris o lliantons que la gent ofereix porten diferents etiquetes adhesives amb petites frases de pregària, de petició i d'acció de gràcies, diferenciades en la tinta i el tipus de lletra, i així els que pel seu nivell de fe només ofereixen ciris troben una ajuda per iniciar-se en la pregària.

Penso que aquesta iniciativa igualment pot ser profitosa en altres llocs.

DANIEL PINYA BATLLELL
Sabadell

■ La germana Teresa

A l'enterrament de la Gna. Teresa Miret, que va tenir lloc recentment a la parròquia de la Puríssima de Sabadell, era ple que no s'hi cabia. Ningú no hi era per quedar bé; per exemple, moltes antigues alumnes dels seus llargs anys al col·legi de les carmelites.

Arribant a casa, en llegir al full dominical, el sempre encertat article del P. Lluís Armengol casualment feia un elogi de les «persones invisibles». Semblava fet a mida. Deia: «Hi ha persones que no apareixen, que no fan soroll, que parlen poc... però que fan feina...»; «persones que no es veuen, però que són absolutament imprescindibles. Quan hi són, gairebé no es noten —sembla que no facin res—, però quan no hi són es troben a faltar perquè moltes coses queden per fer».

Més endavant afegia l'articulista: «Són persones discretes, senzilles, que no busquen ser protagonistes, sinó servir. Estimen el grup —associació, família, comunitat— i en volen el bé»; «no tenen enveges, no fan mai crítica negativa ni guarden ressentiments; sempre mantenen la pau al cor». I acabava dient: «Déu valora molt aquestes persones perquè gasten la seva vida estimant i servint els altres.»

Penso que aquestes paraules s'apliquen tan bé a la Gna. Teresa que és el millor elogi que en podem fer.

Sortosament, hi ha hagut a les nostres escoles moltes germanes que, com ella, han anat deixant bona empremta i les seves alumnes en guardem un bell record.

Gràcies, germana Teresa.

PEPITA SALOMÓ ALSINA
Sabadell

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vingt línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb **nom i cognoms** i ha de constar-hi **l'adreça i el telèfon**. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo



Cànon de la Bíblia

—Els protestants no accepten alguns llibres de l'Antic Testament que nosaltres els catòlics tenim per veritables. Diuen que la seva Bíblia és més conforme als hebreus. Ho pot explicar una mica?

—S'anomena «cànon» (del grec *kanôn*: norma) la llista dels llibres reconeguts com a inspirats per Déu i que tenen valor de norma per la fe i els costums. Pel que fa a l'Antic Testament hi ha diferències entre el cànon jueu de les Escripures i el cànon cristià. L'Església catòlica inclou 46 llibres: 39 de protocanònics i 7 de deuterocanònics, anomenats així perquè els primers han estat acceptats en el cànon sense gaires debats mentre que els segons, els deuterocanònics, no han estat definitivament acceptats sinó després de molts segles de vacil·lacions (per part de certs pares de l'Església oriental com també per part de sant Jeroni). Les esglésies de la reforma no els accepten i els anomenen apòcrifs. Aquests llibres són Siràcida, Baruc, Tobies, Judit, Saviesa, els llibres dels Macabeus i algunes parts d'Ester i Daniel. Sembla que en temps del naixement del cristianisme, els reculls tancats dels llibres de la Llei i dels profetes existien en una forma textual substancialment idèntica a la del nostre Antic Testament actual. El recull dels «Escrips», per contra, no estava encara ben definit a Palestina i en la diàspora jueva pel que fa al nombre dels llibres i a la forma del seu text. Sembla que vers la fi del segle primer els jueus van acceptar com a sagrats un nombre determinat de llibres i, un cop fixats els límits del cànon hebreu, els deuterocanònics en van quedar exclosos. Els autors del Nou Testament manifesten un coneixement dels llibres deuterocanònics i d'alguns de no canònics, ja que el nombre de llibres citats en el NT supera els llibres del cànon jueu. Les llistes veterotestamentàries dels Pares de l'Església i dels concilis no manifesten unanimitat i cal dir que no són pas els jueus d'Alexandria els qui han establert un cànon exclusiu de les Escripures, sinó l'Església a partir de la versió grega coneguda com dels Setanta. Quan el judaisme va cloure el seu propi cànon, l'Església cristiana era prou autònoma respecte del judaisme per no veure-se'n afectada immediatament. Només en una època posterior, quan el cànon hebreu era ja tancat, comença a tenir una influència sobre la manera de veure dels cristians. Fonamentant-se en una tradició secular, el concili de Florència, l'any 1442 i el de Trento, l'any 1564, van rebutjar per als catòlics dubtes i incerteses i van establir la llista dels 73 llibres bíblics (46 per a l'AT i 27 per al NT). Adoptant aquest cànon més llarg que l'hebreu, l'Església catòlica ha preservat una memòria autèntica dels orígens cristians, ja que el cànon hebreu més limitat és posterior a l'època de formació del NT. La qüestió de la delimitació del cànon és d'importància cabdal ja que mostra com, en aquest punt, la Tradició precedeix la Revelació en el seu estadi de revelació escrita. Sant Agustí ho deia encertadament: «No creuria en l'autoritat dels Evangelis si no m'ho garantís l'autoritat de l'Església.»

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Les veritats

Certs mitjans de comunicació han desenfundat la seva millor artilleria perquè no els agrada que es parli de la veritat sobre la família i de les imitacions grolleres que volen descavalcar-la de les seves essències. Els agradaria, a certs poders mediàtics, que la família fos permeable als errors dels temps i deixés de ser família per esdevenir un

dels actuals embolics de convivència. Això sí, amb tots els avantatges socials, econòmics i bon nom de la institució familiar!

Tranquils, tranquils, que no és la primera vegada en la història que assistim a aquests bombardejos que acabaran en focs d'artifici.

JOSÉ ANTONIO PASTOR CAÑADA
Sant Cugat del Vallès

D'una Pasqua a l'altra

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Els diumenges de Quaresma tenien, en el missal romà actual, prefacs propis. Són uns textos magnífics, que subratllen el sentit quaresmal de l'evangeli de cada diumenge, amb els diversos aspectes del misteri de Crist. Els dos primers diumenges tenen el prefaci propi cada any; els tres següents el tenen en el cicle A, que és el més clàssic de la Quaresma, i que es pot seguir cada any si es vol.

Els quaranta dies de Jesús

El prefaci del primer diumenge és una síntesi de referències a l'Antic Testament, en la mesura en què el misteri de Crist les compleix. L'Antic Testament, en efecte, no és pas l'objecte de la celebració cristiana, sinó la seva figura (el seu *typos*, en grec; d'aquí la paraula *tipologia*). L'Església no celebra «les meravelles de Déu» de l'antiga aliança, sinó el misteri de Crist. En altres termes, l'Església no celebra el pas dels israelites pel Mar Roig, ni la mort dels primogènits en la Pasqua d'Israel, sinó el trànsit de Jesús, el Primogènit de tot, de la mort a la vida, per portar tots els homes vers la salvació. Els fets de l'Antic Testament eren com una ombra del misteri de Crist i de l'Església.

Així el nombre dels quaranta dies, que trobem repetit en el diluvi, en l'èxode, en l'estada de Moisès al Sinaí, en el camí d'Elies, etc., és figura/*typos* d'allò que, per a nosaltres, és el més important: els quaranta dies de Jesús

en el desert. Diu el prefaci: «Crist, Senyor nostre, durant quaranta dies no prengué aliment i així consagrà amb el dejuni l'observança quaresmal.» Sabem, doncs, per què un dejuni de quaranta dies.

La victòria de Jesús sobre les temptacions

Els quaranta dies de Jesús no són només dejuni sinó també temptació, prova. Aquí s'hi endevina l'al·lusió de les narracions sinòptiques al text de Deuteronomi 8,2-3, on es diu que el poble, en el desert, fou temptat per veure si de veritat obeïa o no la Paraula de Déu. La victòria de Jesús és el testimoni de la seva absoluta dedicació al Pare del cel, com a Fill estimat: «El seu aliment és fer la voluntat del Pare.»

Hi ha també, però, una altra perspectiva: Jesús vencedor és el nou Adam, que repara la desobediència del primer amb la seva obediència. El temptador és «la serp antiga», diu el prefaci, amb al·lusió clara a l'escena del paradís. Jesús no es deixa «enganyar», com els primers pares...

Una tercera al·lusió del prefaci relaciona la victòria de Jesús amb el ritu popular dels jueus abans de començar la celebració pasqual: eliminar qualsevol rastre del llevat antic. Sant Pau, a la 1a Corintis 5,5, compara l'esforç de purificació del pecat a l'eliminació del «llevat de la malícia».

Heus aquí el text del prefaci: «Capgirant els enganys del diable, la serp antiga, ens ensenyà de treure el llevat de la malícia.» Tres referències, doncs: el desert, el paradís, la Pasqua antiga.

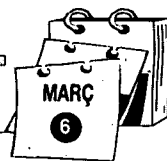
El camí quaresmal de l'Església

El prefaci no sols parla del que Jesús va fer, sinó de la força exemplar que la seva acció té per a nosaltres. Els quaranta dies com a temps de temptació i victòria ens ensenyen a nosaltres, l'Església de tots els temps. La Quaresma no és una pura i potser rutinària repetició anual dels mateixos temes, de les mateixes paraules, potser de les mateixes «penitències» un xic estereotipades... Així com nosaltres no som exactament iguals d'un any a l'altre, tampoc la Quaresma no ho pot ser. Com som aquest any, i com serà la Quaresma?

La Quaresma és renovació de la vida cristiana en comunió amb Crist, per la Paraula, pels sagraments i per la caritat, no pas per arribar a Pasqua i prou, sinó per accentuar la constant renovació que ens ha de portar vers la plenitud del misteri pasqual, el trànsit amb Crist de la mort a la vida: la Pasqua perpètua, o, com deia sant Gregori Nazianzè, la Pasqua més pura. Aquesta és la «sinceritat», els àzims veritables, sense llevat de malícia: «Perquè nosaltres, celebrant dignament el misteri pasqual, fem el pas cap a la Pasqua perpètua.»

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana



- ☐ Nascuda a Corbie, nord de França, l'any 1381
- ☐ Anacoreta de vida austera i que va rebre el do de les visions
- ☐ Reformadora de l'orde de les clarisses
- ☐ Va morir a Gant, Bèlgica, l'any 1447
- ☐ Canonitzada el 1807 per Pius VII

Els seus pares voltaven els 60 anys quan la van tenir, i li van posar de nom Nicoleta —familiàriament Coleta— en honor a sant Nicolau de Bari, a la intercessió del qual atribuïen el naixement de la filla. Coleta Boylet es va quedar òrfena d'adolescent i va ser educada durant un temps en un monestir benedictí. Poc temps després se li va despertar la vocació religiosa i va intentar entrar en diversos ordes: les mateixes benedictines, les terciàries franciscanes i les beguines, que eren unes comunitats de laïques. Però no va aconseguir quedar-se en cap d'elles i finalment, als 21 anys, va optar per viure com a anacoreta prop de la seva ciutat, Corbie.

En el seu refugi va tenir una visió en què sant Francesc d'Assís li deia que havia de reformar les clarisses i tornar a l'orde l'austeritat original. En principi Coleta va intentar no fer-ne cas, i s'explica que llavors durant tres dies va estar cega i durant tres més muda. Ella va entendre amb



Santa Coleta

aquests senyals que la cosa anava de debò i així que va haver recuperat els cinc sentits la noia va començar a explicar-ho. Però no va tenir gens d'èxit i es va replantejar la manera de comunicar-ho. Llavors va decidir, aconsellada pel franciscà Henri de Baume, d'anar a veure Benet XIII, que l'any 1406 li va donar l'autorització per reformar monestirs de l'orde i fundar-ne de nous.

Santa Coleta, llavors, va començar la seva obra restauradora per tot Europa occidental, tot i les traves i la desconfiança amb què sovint es trobava. El primer monestir que va aconseguir renovar va ser a Besançon, i després d'aquest en van venir 16 més en vida d'ella. Les fundacions es van escampar pels regnes de Savoia, Borgonya, França, Aragó, Castella i Flandes. A més d'aquesta tasca s'explica que va fer algun miracle —una resurrecció i tot— i que va ser capaç de predir el dia de la seva mort, que va tenir lloc el 6 de març del 1447.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de Quaresma

(Salteri: setmana 1)

FEBRER

29. Diumenge

I de Quaresma. Morat. Lectures: Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluc 4,1-13

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Romà, ab.; Serapió, mr.

MARÇ

1. Dilluns

Fèria. *Morat.* Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Rossend, b.; Lleó, mr.; Albí, b.; Santes, Eudòcia i Antonina, mrs.

2. Dimarts

Fèria. *Morat.* Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lluci, b.; Santes, Genara, mr.; Agnès de Praga o de Bohèmia, rel.; Àngela de la Creu, rel. i fund.

Festa Major: a Almacelles.

3. Dimecres

Fèria. *Morat.* Lectures: Jonàs 3,1-10 / Salm 50 / Lluc 11,29-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Medir, mr.; Ermenter i Celoni, mrs.; Santes, Màrcia, vg. i mr.

4. Dijous

Fèria. *Morat.* Lectures: Ester 4,17ss / Salm 137 / Mateu 7,7-12 (Es pot commemorar: *Sant Casimir*)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Luci I, p. i mr.; Nèstor, Eteri, Arcadi i Capitó, mrs.

5. Divendres

Fèria. *Morat.* Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Focas, mr.; Josep Joan de la Creu, rel.; Luperc, mr.; Santes, Olívia, vg. i mr.

6. Dissabte

Fèria. *Morat.* Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48. BARCELONA i TARRAGONA: es pot commemorar: *Sant Oleguer*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Virgili, b.; Santes, Coleta Boylet, rel. i ref.

Lectures bíbliques

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Dt 26,4-10

Professió de fe del poble escollit

Lectura del llibre del Deuteronomi:

Moisés digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. Els egipcis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat."»

Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l».



Salm responsorial

90.

Tu que vius a recer de l'Altíssim
i passes la nit a l'ombra del Totpoderós,
digues al Senyor, «Sou la muralla on m'emparo,
el meu Déu, en qui confio».

R. Estigueu vora meu en els perills, Senyor.

No et passarà res de mal,
ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia,
perquè ha donat ordre als seus àngels
de guardar-te en els camins. R.

Et duran a les palmes de les mans
perquè els teus peus no ensopeguin amb les
[pedres,

trepitjaràs lleopards i escurçons,
passaràs sobre lleons i serpents. R.

Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré,
el protegiré perquè coneix el meu nom.
Sempre que m'invòqui, l'escoltaré,
estaré vora d'ell en els perills,
el salvaré i tothom l'estimarà. R.

Lectura segona

Rm 10,8-13

Professió de fe del qui creu en Jesucrist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor.» Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen en ell no serà defraudat.» Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoken, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat».

Al·leluia

Mt 4,4b

L'home no viu només de pa; viu de tota paraula
que surt de la boca de Déu.

Evangeli

Lc 4,1-13

L'Esperit el conduïa pel desert i era temptat.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa.» Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa.» Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu.» Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol."» Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres"». Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu."»

Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

Lleida

diòcesis

Desatès el darrer recurs sobre els béns artístics del Museu Diocesà

■ La Secretaria d'Estat diu que la qüestió s'ha de resoldre a través d'una comissió

LLEIDA.— El Vaticà ha desatès novament el darrer recurs presentat per la diòcesi de Lleida, en relació amb les obres que conformen el fons d'art del Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, reclamades per la diòcesi de Barbastre-Montsó. Aquest conflicte entre els dos

bisbats té el seu origen l'any 1995, quan el Vaticà anuncia la segregació del bisbat de Lleida de 111 parròquies de la Franja. El 1996, la nova diòcesi de Barbastre-Montsó reclama formalment a la de Lleida el retorn de les obres d'art.

El Departament de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Lleida feia pública el capvespre del 16 de febrer passat una nota de premsa: «En el dia d'avui, 16 de febrer, el bisbe ha rebut de la Nunciatura Apostòlica una carta amb data del 12 de febrer del 2004 en què se li comunica que la Secretaria d'Estat ha informat que la súplica de la *restitutio in terminis* no ha estat acceptada.

»Aquesta diòcesi va recórrer el mes d'agost del 2002 a la via *restitutio in terminis* segons el Dret Canònic, a fi i efecte que es poguessin resoldre per via tècnica i jurisdiccional les diferències d'opinió que existeixen entre les diòcesis de Barbastre-Montsó i de Lleida, a propòsit dels béns artístics que es troben al Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal.

»El parer de la Secretaria d'Estat és que aquesta qüestió ha de resoldre's a través d'una comissió, com s'establia en un decret de la Nunciatura Apostòlica del 29 de juny del 1998.

»La diòcesi de Lleida, de conformitat amb el que estableix el Codi de Dret Canònic i la legislació vigent, actuarà en conseqüència per a la defensa del seu patrimoni, sempre buscant la justícia deguda.»

Els precedents

El 6 de juliol del 2002, el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, rebia oficialment des de Roma la comunicació que no havia prosperat el memorial presentat pel bisbat amb data del 31 de maig d'aquell any davant la Signatura Apostòlica, en el qual es demanava la restitució *in integrum* de les obres del Diocesà en litigi amb la diòcesi de Barbastre-Montsó. Les raons esgrimides aleshores es basaven en el fet que havien aparegut clars indicis documentals que constataren

Les obres del nou museu van endavant

I tot això succeeix quan les obres del que serà el nou Museu Diocesà i Comarcal de Lleida avancen a bon ritme. El nou equipament, que s'aixeca en la que va ser Llar de Sant Josep i antic convent dels Carmelites Descalços, tindrà 6.835 metres quadrats de superfície construïda, costarà 13 milions d'euros i acollirà unes 2.000 peces d'art, majoritàriament religiós, de tots els segles i estils. Acollirà, a més del fons del Museu Diocesà, el tresor de la catedral de Lleida i la seva magnífica col·lecció de tapissos flamencs.

La primera pedra va ser col·locada el 27 de setembre passat, en una solemne cerimònia durant la qual el bisbe Ciuraneta va dir que el somni del bisbe Messeguer assolía una fita important: «Ell va anar recollint—fent les justes compensacions—obres d'art que estaven pràcticament abandonades i exposades a ser espoliades i a passar a mans de col·leccionistes particulars. Gràcies a la preocupació d'aquest bisbe per dotar el Seminari d'una col·lecció d'obres d'art significativa per a l'educació dels seminaristes, avui la diòcesi disposa d'un notable patrimoni artístic que ha posat al servei de la ciutadania, tot integrant-lo en el Consorci del Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal. Continuarem treballant, des de l'àmbit eclesial i pels camins que ens ofereix el dret canònic, perquè el nostre patrimoni sigui respectat.»

Avui aquelles paraules del bisbe Ciuraneta són d'una actualitat evident.

que el bisbat de Lleida tenia prou raons canòniques per avalar la propietat de les peces reclamades.

Alhora que es coneixia la notícia, el bisbat anunciava que, d'acord amb la normativa canònica vigent, instaria un nou procediment, cosa que a la pràctica volia dir que es presentava un nou recurs davant de la Secretaria d'Estat del Vaticà. La

Mn. Jesús Tarragona, delegat de Patrimoni de la diòcesi de Lleida, ha manifestat que ara l'únic camí possible és el diàleg, ja que la darrera decisió del Vaticà ens fa tornar a la situació en què ens trobàvem el mes de setembre del 2001, quan la Nunciatura Apostòlica va constituir una comissió mixta d'experts del patrimoni artístic. Aquesta comissió tenia com a encàrrec analitzar i decidir quines obres d'art sacre procedien de les parròquies d'Osca segregades de la diòcesi de Lleida i qui en tenia la propietat.

La comissió, que va ser creada després que la Signatura Apostòlica rebutgés el recurs elevat ja el 1998 per l'aleshores



L'antiga església de Sant Martí acull actualment la mostra «Proemium», amb obres del fons del Diocesà.

resposta definitiva de Roma ha estat finalment la de no acceptar-lo.

Tot i aquest nou entrebanc en el litigi per la propietat d'un centenar d'obres d'art del Museu Diocesà de Lleida, reclamades pels pobles d'Aragó segregats de la diòcesi lleidatana i ara pertanyents a la diòcesi de Barbastre-Montsó, fonts del bisbat han manifestat la seva voluntat de continuar treballant perquè es reconegui el dret que té Lleida de continuar gaudint d'aquestes obres d'art.

bisbe de Lleida Ramon Malla, va suspendre el seu treball a causa, aquesta vegada, del recurs presentat pel bisbe Ciuraneta.

Mn. Tarragona, tot i reconèixer que el nou dictamen de Roma no ha estat una bona notícia per a Lleida, veu amb esperança el futur: «Tenim documentació, rebuts i altres papers del bisbe Messeguer, fundador del museu, que en demostren la propietat. D'altra banda, cal dir que jo he estat durant trenta anys director del Museu Diocesà i que mai cap dels pobles d'Aragó que formaven part del bisbat de Lleida no va reclamar cap obra d'art. Això potser també vol dir alguna cosa, oi?»

La Generalitat de Catalunya, la Paeria i la Diputació de Lleida, així com el Consell Comarcal del Segrià, que integren l'actual consorci del Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal juntament amb el bisbat, han manifestat el seu suport unànim a la gestió del bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. Totes les institucions lleidatanes s'han mostrat confiades a conservar el patrimoni artístic i defensar així la unitat del fons d'art religiós de la diòcesi de Lleida.

Jordi Curcó

Viacrucis al Sant Crist de Balaguer i Passió d'Esparreguera

LLEIDA.— El diumenge 29 de febrer, les parròquies de l'arxiprestat de la Seu Vella de Lleida han organitzat un pelegrinatge al santuari del Sant Crist de Balaguer per fer-hi el Viacrucis, tot seguint a peu el monumental Camí de la Creu que puja fins als peus del santuari. El Viacrucis s'iniciarà a les cinc de la tarda. Així mateix, el diumenge 28 de març s'ha organitzat un autocar per assistir a la representació de la Passió d'Esparreguera. A les 13 h es podrà assistir a l'Eucaristia a l'església de la població. Des d'Esparreguera, els lleidatans es dirigiran al monestir de Montserrat per venerar la patrona de Catalunya. (J.C.)

Trobades parroquials amb motiu de la Quaresma

LLEIDA.— Les comunitats cristianes de l'arxiprestat de la Seu Vella de Lleida han organitzat unes trobades parroquials setmanals al voltant de l'Eucaristia i durant les quals es farà l'Estació Quaresmal. El programa és el següent: 25 de febrer, a les 20 h, a la catedral; 27 de febrer, a les 20, a Sant Llorenç; 3 de març, a les 19.30, a Santa Teresa Jornet; 10 de març, a les 20, a Sant Joan; 19 de març, a les 19, a Santa Maria Magdalena; 24 de març, a les 9.30, a Sant Martí; 31 de març, a les 20, a la Sagrada Família; 7 d'abril, a les 20, al Pilar; i 14 d'abril, a les 20, a la Mare de Déu del Carme. (J.C.)

Barcelona

BARCELONA.— L'afany missioner de sant Antoni M. Claret perviu ben arrelat al cor dels Missioners Claretians que s'estenen arreu del món. Ells, com va fer el seu fundador al segle XIX però amb les noves possibilitats que brinda la nostra era, malden per viure i transmetre l'Evangeli que pot do-

nar esperança a moltes persones i interpel·lar-les a una vida de més plenitud. Catalunya, i més concretament Vic i Sallent, és bressol d'una manera d'actuar en l'Església que encara avui té moltes coses a aportar a la societat del segle XXI. El P. Màxim Muñoz Duran, de 45 anys i director de la Fundació

Claret, és el nou superior provincial dels Missioners Claretians de Catalunya. El compromís que el P. Muñoz va subscriure el 1977 amb el carisma claretian el porta ara a afrontar una nova etapa pastoral marcada per projectes engrescadors però també per la manca de relleu generacional.

El P. Màxim Muñoz és el nou superior provincial dels Claretians

«Cal centrar l'experiència cristiana en les seves arrels profundes»

—Com definiria l'espiritualitat claretiana?

—L'experiència claretiana és netament evangelitzadora. El P. Claret té l'experiència del Crist que passa poble per poble anunciant el Regne de Déu i guarint. És un carisma, per tant, netament d'anunci, i d'un anunci que té formes molt variades. Allò específic claretian no és tant el que fem sinó una certa capacitat per anar descobrint en cada moment una formulació que ja s'ha fet clàssica entre els claretians: el més urgent, oportú i eficaç. El P. Claret, com a bon català, era molt pràctic i, com a tal, feia servir la premsa per arribar a més gent i tenir un efecte multiplicador.

L'última posada al dia important dels Missioners Claretians va ser després del Concili Vaticà II, quan vam fer unes opcions d'evangelització que encara tenen molta importància: l'opció per una evangelització missionera, per tant, no de conservació ni de mantenir el que hi ha sinó en el sentit d'anar obrint camins; una opció multiplicadora d'agents d'evangelització; una opció per una evangelització inculturada i profètica, en el sentit de diàleg i que cadascú tingui consciència que on es trobi ha de captar els valors i el llenguatge en què s'explicita una cultura, i una opció profètica, en el sentit que la nostra vida ha de dir una paraula que estimuli, que animi però també que denunciï.

—Això és avui dia el més urgent, oportú i eficaç?

—Sí, quant a estil d'evangelització. Després també cal arribar a més concreci-

ons. En el darrer capítol provincial, hem vist prioritats importants. Hem marcat tres línies fonamentals: la difusió de la paraula de Déu, per una paraula de Déu que realment pugui ser entesa i captada en la nostra cultura; la família, ja que l'experiència que fa una persona en la seva relació primerenca marca els valors i les opcions de vida del futur, i l'acollida d'immigrants i creients d'altres religions, i la creació d'àmbits de diàleg.

—És en l'àmbit de la família on s'inclou el projecte d'una web d'orientació?

—Sí, la Fundació Claret potencia un canal web (www.familiaforum.net) que vol ajudar i orientar la família en la seva funció de transmissora de valors, de convivència i de relació. Serà, per tant, una pàgina pràctica perquè les famílies plantegin dubtes i rebuin una orientació tant d'altres pares i mares com d'experts en psicologia, pedagogia, educació... Estem a punt d'obrir un període de prova i esperem que al final de curs o, com a màxim, a l'inici del curs vinent en podrem fer la inauguració oficial.

—Sant Antoni M. Claret feia servir la premsa com a eina eficaç, i avui dia fan servir Internet.

—Sí, perquè a part dels destinataris, que són les famílies, l'eina en ella mateixa és



El P. Màxim Muñoz.

molt important. Realment, Internet és un camp per explotar, i en això coincideixen tots els especialistes.

—Aquesta voluntat de ser transmissors de l'Evangeli topa amb una societat que tendeix a recloure el fet religiós a l'esfera privada?

—Sí, sens dubte, i per això cal fer un esforç per centrar l'experiència cristiana en les seves arrels profundes: descobrir Déu i la relació amb Déu. A més, una experiència cristiana profunda sempre és una experiència que no es pot recloure en ella mateixa. El que passa és que, de vegades, les referències que tenim d'aquest sortir enfora estan marcades per un model excessivament d'imposició o de no entendre que pugui haver-hi altres formes de pensar. Per tant, aquesta evangelització en diàleg, de fer-se càrrec del que l'altre pensa, fins i tot del qui pot ser creient d'una altra religió o indiferent, obliga el cristià a mantenir una actitud, d'una banda, molt clara amb la seva identitat i, de l'altra, amb una capacitat de respecte i de diàleg en el sentit profund de la paraula.

—I quin és aquest sentit profund?

—Nosaltres, com a cristians, podem aportar l'experiència d'un Déu que s'encarna, que dona un valor molt profund a cada persona i que és, per tant, molt sensible a les necessitats de la gent. Això és el més específic del Déu cristià. També tenim la necessitat d'acollir i d'escoltar i,

Apunt biogràfic

El P. Màxim Muñoz Duran va néixer a Zarza Capilla (Badajoz) fa 45 anys, però des de la seva infància va viure a la Ciutat Cooperativa-Molí Nou de Sant Boi de Llobregat. Claretian des del 1977, va ser ordenat prevere l'any 1985.

Llicenciat en Teologia per la Facultat de Teologia Sant Francesc de Borja (Sant Cugat), va obtenir el doctorat a la Universitat Gregoriana de Roma amb una tesi sobre Congar, que va mereixer la qualificació de *summa cum laude*.

Actualment, és professor a la Facultat de Teologia de Catalunya, a l'Iscreb (Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona) i a l'Institut de Teologia Fonamental dels Jesuïtes de Sant Cugat. És cap del Departament de Teologia Sistemàtica i membre del Consell Permanent de la Facultat de Teologia.

En la seva experiència pastoral cal destacar la seva tasca a Hora-3 (moviment cristià de joves) com a coordinador i consiliari general. Actualment és director de la Fundació Claret.

en aquest sentit, hi ha experiències religioses que ens poden donar matisos i registres d'una experiència de Déu que potser no hem cultivat gaire en el cristianisme; per exemple, tot l'aspecte d'interioritat i d'incorporar el cos en la pregària i, en general, en l'experiència religiosa. En això les tradicions orientals ens aporten molt.

—Com serà el futur dels Missioners Claretians sense relleu generacional?

—En primer lloc, nosaltres insistirem en la possibilitat del relleu. És evident que no serà una forma de vida tan massiva com havia estat en general la vida religiosa, però pensem que és una aportació a l'Església molt important i que alguna vida l'Esperit suscitarà. Estem molt oberts i positivament treballant per veure quines possibilitats hi ha que un jove o no tan jove es pugui plantejar aquest tipus de vida. D'altra banda, el futur passa per acollir gent d'altres continents, per exemple en l'acollida que fem des de Vic i de Sallent en l'àmbit congregacional. La voluntat és repensar des d'aquí la figura del P. Claret amb claus culturals diverses i que, quan hi hagi col·lectius que vinguin de fora, puguin trobar a casa nostra un referent proper. També passa per un treball cada vegada més en conjunt amb els claretians d'Espanya i d'Europa.

Carme Munté

Realitat claretiana

La província dels Missioners Claretians de Catalunya comprèn tot el territori català, amb un total de tretze comunitats, més una del Brasil, que depèn d'aquí. Tot i que hi ha 90 claretians inscrits a la província, cal, a més, tenir en compte el gran nombre de catalans repartits arreu del món. No podem oblidar que els claretians van néixer a Catalunya i que aquesta ha estat sempre una província molt generosa a l'hora d'oferir personal allà on era necessari. Sense anar més lluny, el superior general dels Missioners Claretians, el P. Josep M. Abella, és lleidatà i feia molts anys que era al Japó.

Els claretians tenen a Catalunya l'encàrrec de set parròquies, alhora que porten dos col·legis: a Valls i a Barcelona. L'Editorial Claret, d'una banda, i la Fundació Claret, de l'altra; són la concreció d'aquesta voluntat de ser transmissors de la bona nova de l'Evangeli.

Els Missioners Claretians tenen a Vic el centre carismàtic per excel·lència de la congregació, perquè hi ha el sepulcre del P. Antoni M. Claret i la casa mare. Ara s'ha condicionat la casa d'espiritualitat en la perspectiva d'un servei obert que com a província de Catalunya brinda a tota la congregació, perquè és punt de confluència de peregrinacions d'arreu del món. Des del govern general, d'altra banda, es vol potenciar molt el centre de Vic com a centre carismàtic, alhora que també acollirà el centre de documentació d'estudis claretians, que fins ara era a Roma, si bé aquí també hi ha un centre d'investigació claretiana.

Barcelona

BARCELONA.— El patiment és intrínsec a la vida i, malgrat que mirem de tenir-lo ben tancat i barrat, sempre troba la manera de fugir de la presó on l'hem reclòs i ens assetja amenaçador. El dolor físic de la malaltia, la mort d'un ésser estimat, el trencament de la guerra, la desolació de la soledat involuntària... el patiment humà mostra quan s'ho proposa les seves urpes esquinçadores

i ens repta a afrontar-lo de fit a fit. Reflexionar sobre el sentit del patiment humà és l'objectiu d'una trobada que, organitzada per la Facultat de Filosofia de Catalunya (Universitat Ramon Llull), la Delegació de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona i la Universitas Albertiana, tractarà d'*El Ser profund. Del dolor a la plenitud*.

Reflexionar sobre el sentit del patiment humà

■ El Seminari Conciliar acull la trobada «El Ser profund. Del dolor a la plenitud»

Tot i que és la primera vegada que aquesta trobada té lloc a Barcelona, en realitat se n'han fet dues edicions més a Santiago de Xile (el novembre del 2002 i el novembre del 2003). Des de la Corporació d'Ajuda al Nen Cremat de la capital xilena es va veure la importància no només d'ajudar a la rehabilitació dels menors que havien patit cremades importants sinó també d'acompanyar-los en el dolor que experimentaven tant ells com les seves famílies; un dolor físic però també psicològic, moral o fins i tot espiritual.

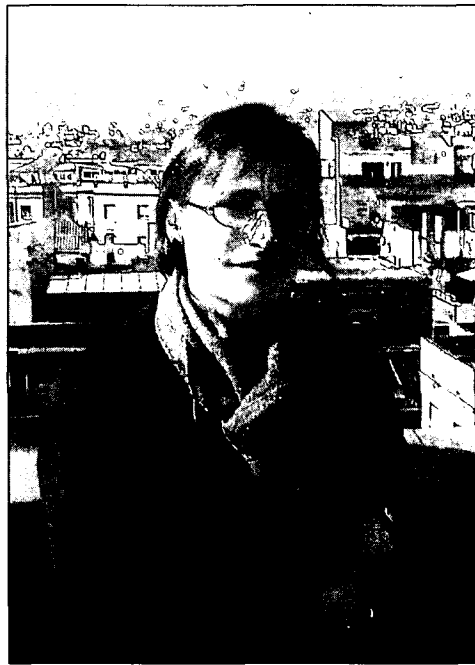
Són nens i nenes de famílies humils que tot just començaven a descobrir el seu entorn quan per un fatal accident domèstic van patir cremades importants que els han afectat el desenvolupament i el creixement, i d'alguna manera els han hipotecat el futur.



Triptic informatiu de la trobada.

Aquesta iniciativa privada va començar fa vint-i-dos anys a Santiago de Xile i, a poc a poc, s'ha anat obrint a tot Amèrica Llatina, fins al punt que compta amb una casa d'acollida (*casabierto*) per a famílies sense recursos mentre dura el tractament.

Maria Bori, nascuda a Barcelona l'any 1964 i resident a Xile des del 1992, és mestra i s'encarrega de la direcció d'aquesta casa d'acollida. La seva vinculació amb la Universitas Albertiana, nascuda a Barcelona però també implantada a Xile, va fer lligar totes dues iniciatives, i ara és l'encarregada de coordinar aquesta tercera trobada sobre el patiment humà, que tindrà lloc els dies 2, 3 i 4 de març a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231).



Maria Bori coordina les jornades.

Durant les tres sessions que tindrà la trobada, es presentaran les reaccions humanes davant del patiment, es debatrà sobre el sentit del dolor, s'analitzarà fins a quin punt el dolor és evitable i els camins concrets per prevenir-lo, pal·liar-lo o assumir-lo. «L'objectiu de la trobada és posar el patiment sobre la taula, perquè donar-li l'esquena o fer veure que no hi és no ens ajuda gens ni mica», afirma Maria Bori. «Aquestes trobades vénen a ser com una mena de medicina preventiva», afegeix, «ja que ens faciliten les eines necessàries per afrontar el dolor i el patiment humà».

La trobada comptarà amb la benvinguda de la rectora de la Universitat Ramon Llull, la Dra. Esther Giménez-Salinas, i amb la salutació dels presidents de la Corporació d'Ajuda al Nen Cremat i de la Fundació d'Ajuda a l'Església que Pateix, les dues entitats xilenes artífexs de les anteriors trobades sobre el sentit del patiment humà. D'altra banda, hi haurà les intervencions del Dr. Francesc Torralba, cap acadèmic de la Càtedra Ramon Llull (*El dolor, epifania de la vulnerabilitat*); del Dr. Josep M. Forcada, delegat de Pastoral de la Salut de Barcelona (*Tipus de dolor i els seus límits*), i del Dr. Jaume Aymar, degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (*Dolor absurd?*), entre d'altres.

Per a més informació: Universitas Albertiana - c/ Modolell, 41, àtic - 08021 Barcelona - Tel. 932 018 877 - unialber@pangea.org

Carme Munté

Trobada interreligiosa

La trobada *El Ser profund, del dolor a la plenitud* té un tarannà interreligiós perquè pretén aprofundir en la dimensió transcendent del patiment des de diferents confessions i creences. Per això, el dimecres 3 de març, a les 19.45 h, hi ha prevista una taula rodona que, amb el tema *El sentit del dolor*, comptarà amb la intervenció de membres de diverses confessions religioses. Així mateix, la trobada també té un lloc per a la pregària pels qui pateixen i, en aquest sentit, l'organització proposa algunes intencions:

1. Preguem per totes aquelles persones que es troben en una situació de patiment, perquè puguin expressar-lo. Preguem també perquè sapiguem fer-nos càrrec del seu dolor, i tractar-lo tot respectant la dignitat humana.
2. Preguem per les persones que pateixen mutilacions físiques i per les que veuen retallada la seva llibertat personal. Preguem també per les persones i els grups que treballen per un món més just, solidari i en pau.
3. Preguem pel dolor que produeix la comunicació entre les famílies, cultures, religions i grups socials, fruit de la dificultat d'escoltar-nos els uns als altres. Pels qui pateixen per la soledat, pels malentesos, pels ressentiments i pels egoïsmes. Preguem també per les persones que escolten el dolor de la comunicació i són capaces de contenir-lo.
4. Preguem per les persones que pateixen la pèrdua d'un ésser estimat, perquè puguin trobar el sentit transcendent a la mort. Preguem també per les persones que els fan costat.
5. Preguem pels malalts, perquè tinguin la força d'assumir la seva realitat i trobar-hi sentit. Perquè sentin l'estimació dels qui els envolten. Preguem també per les famílies, amics i professionals que els acompanyen.
6. Preguem per les persones que pateixen per no trobar un sentit a la seva vida, i això els impedeix de gaudir-la. Preguem també per les persones que conviuen amb elles.
7. Preguem pels patiments fruit de la injustícia humana: la fam, la manca d'oportunitats, la pobresa, la marginació, l'exclusió. Preguem també perquè en el món els éssers humans puguem trobar millors formes de conviure tot respectant la pluralitat.

VIC

Comencen els Divendres de Pregària al Sant Crist d'Igualada

IGUALADA.— Els priors del Sant Crist han iniciat la preparació del programa de les festes del Sant Crist d'Igualada, que començaran el 27 de febrer amb els divendres de pregària (*Miserere*) que duraran tot el temps quaresmal. Seguint el costum de l'any passat, hi participaran els gremis de la ciutat. D'aquesta forma, es dona continuïtat a una tradició avial de més de quatre segles, que es remunta a l'any 1592, dos anys més tard del prodigi de la suor de sang del venerable crucifix. També estan preparant una exposició titulada *El sant Crist d'Igualada, patrimoni d'un poble*, que s'inaugurarà el 17 de març a la sala de la Biblioteca Central, amb una conferència a càrrec de l'escriptor Antoni Dalmau Ribalta.

Els actes continuaran durant la Setmana Santa, dilluns, dimarts i dimecres de Pasqua. El dimarts, festa del Sant Crist, hi haurà la solemne concelebració que enguany serà presidida pel bisbe de Vic, el Dr. Romà Casanova, el qual també estarà present en la processó de la tarda.

El primer *Miserere* tindrà lloc el divendres 27 de febrer, a les 20 h, a la basílica de Santa Maria. Hi haurà el trasllat processional de la imatge del seu altar propi a l'altar major. Mn. Salvador Mundó, prior eclesial, rector de la parròquia i arxiprest de l'Anoia-Segarra, presidirà l'Eucaristia. Els divendres 5, 12, 19 i 26 de març el *Miserere* tindrà lloc a l'església del Roser. Les celebracions seran presidides respectivament per Mn. Joan Camí, el P. David Compte, el P. Mateu Trenchs i el P. Juli Messeguer. Finalment, el divendres 2 d'abril, el *Miserere* que tradicionalment se celebrava al santuari de la Pietat tindrà lloc —per raó de les obres— a la basílica de Santa Maria, i serà presidit pel P. Jaume Pallarols, provincial de l'Escola Pia de Catalunya. (*Lleonard del Rio*)

GIRONA

Conferència sobre Lourdes a l'Escala

L'ESCALA.— El Consell Pastoral de la parròquia de Sant Pere de l'Escala organitza per al 2 de març, a les 20 h, una conferència sobre *Lourdes: els signes i el missatge*, a càrrec del pare Teófilo González, missioner oblat de Maria Immaculada, capellà espanyol a Lourdes i coordinador de la pastoral de llengua espanyola. La conferència tindrà lloc a la capella de la Providència (c/la Torre, 72, de l'Escala). (C.C.)



La Caritat

és un PROGRAMA DE FORMACIÓ CATÒLICA
per a nois i noies entre 6 i 12 anys.

Telèfon: 93 2042433

La CARITAT és la més gran de les virtuts, és el senyal que Crist ens va deixar com a distintiu dels cristians. La CARITAT no consisteix només a no fer mal, sinó sobretot, a fer el bé. Jesús ens va dir: "Tot el que feu a un dels meus germans petits, a mí m'ho feu" (Mt. 25, 40).



Relaciona el text amb la il·lustració.

La caritat:

a) És pacient amb els altres, accepta les persones tal com són.



b) És benigna, està disposada a fer el bé a tothom.



c) No és envejosa, s'alegra amb el bé dels altres.



d) No actua amb supèrbia, es preocupa dels altres.



e) No és ambiciosa, dóna als altres sense esperar res a canvi.

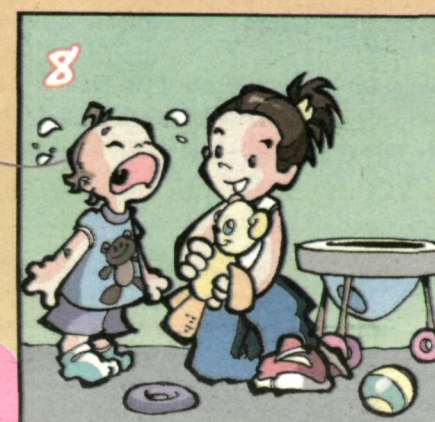


f) No pren en compte el mal, tot ho perdona.

g) Diu sempre la veritat.



h) No s'acaba mai, fins i tot quan arribem al Cel la portarem amb nosaltres.



Quan practiquem la CARITAT, totes les altres virtuts s'enriqueixen i es fan més fortes.

Barcelona

La representació de la imatge de Jesús al cinema

■ Nova sessió del Fòrum Joves, Religiositat i Evangeli

BARCELONA.— La persona de Jesús en el cinema va ser el tema de pastoral juvenil que el professor Peio Sánchez va presentar l'11 de febrer passat als participants en el Fòrum Joves, Religiositat i Evangeli, que organitza l'Institut Superior de Ciències Religioses Don Bosco, de Barcelona.

Una constatació es dona per vàlida: els joves veuen diàriament una mitjana de gairebé dues pel·lícules (tant per televisió com al cinema, en vídeo i en DVD) i la imatge que tenen de la realitat està profundament marcada per aquesta experiència, molt més condicionant que l'influx que exerceix en ells la lectura. Per això, als educadors els preocupa la presència de la temàtica religiosa i espiritual al cinema. I, d'entre aquests temes, certament, interessa la imatge que de Jesús poden rebre a través d'un mitjà altament comunicatiu.

El conferenciant, llicenciat en Teologia i Pedagogia i professor de l'ISCR Don Bosco, que es mou en els àmbits de la pastoral juvenil, va posar de manifest que les representacions de Jesús al cinema han tingut una forta influència en la formació popular de la imatge de Jesús.

Molts cops aquesta imatge ha estat allunyada del text del Nou Testament i de la història de Jesús de Natzaret. Les pel·lícules espectacle, com *Rei de reis* (1961), de Nicholas Ray, i *La més gran història mai contada* (1965), de Georges Stevens, van deformar seriosament la imatge de Jesús. I, en l'altre extrem, *L'última temptació de Crist* (1988), de Scorsese, presenta un Jesús complex interiorment, i allò que comença sent una bona intenció en l'exploració de la seva consciència humana acaba en un personatge torturat pel seu Déu. Un intent fallit. Tampoc *Jesucrist Superstar* (1974), de Jewison, no l'encereta. No es presenten ni com a profecia del Regne, ni novetat de relació amb el Pare, ni servei de lliurament als germans. El final queda tan simbòlic que resulta imperceptible.

La pel·lícula *Jesús de Natzaret* (1977), de Zeffirelli, que ha aconseguit èxit i difusió, millora substancialment la proximitat

a l'evangeli, però tampoc no acaba de convèncer. Desapareixen molts elements centrals com les temptacions, la transfiguració i el patiment en la passió. És una pel·lícula didàctica i per a tots els públics però oculta l'aspecte dramàtic: tot queda massa superficial i simple amb poca força espiritual.

Dues opcions han demostrat ser les més encertades: les pel·lícules que amb mitjans senzills han buscat la fidelitat històrica i



El conferenciant, a la dreta, va ser presentat pel director de l'ISCR Don Bosco.

ajustar-se als textos evangèlics (*L'Evangeli segons sant Mateu* (1964), de Pier P. Pasolini), i aquelles pel·lícules que no han pretès reconstruir la vida de Jesús sinó que han mostrat la presència de Jesús en altres personatges (el senzill *Godspell* (1973), de Green, i el més complex *Jesús de Montreal* (1989), de Denys Arcand). A la primera li cal reconèixer el valor de la fidelitat a l'evangeli i la capacitat simbòlica; a la segona, la transposició al temps actual. «Esperem que *La Pasión* (2004), de Mel Gibson, sigui una aportació positiva», va manifestar el conferenciant.

El text íntegre de la ponència serà publicat posteriorment en els Quaderns de Propostes de Pastoral Juvenil *Joves i Evangeli* de l'Institut Superior. La pròxima ponència del fòrum serà impartida per Sirot López, artista plàstic, sobre el tema *Resar des de l'art*. Tindrà lloc el dia 17 de març, a les 19.30, a l'Obra Salesiana Martí-Codolar, Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 1 de Barcelona. (C.C.)

Testimoni



Narcís Jubany, aleshores bisbe auxiliar de Barcelona, va presidir l'entrega de les claus dels primers habitatges (juny del 1960).

Àngel Obon i Ferreres, un cooperativista cristià

A Dosrius, recentment, es va donar cristiana sepultura a Àngel Obon i Ferreres, un home que fa cinquanta anys va ser capaç d'aglutinar centenars de treballadors per aconseguir un habitatge digne. Feia més de 15 anys del final de la guerra civil i s'iniciava una immigració que només podia viure en condicions precàries.

Aprofitant les possibilitats de la llei que permetria engegar cooperatives, un grup de militants de la GOAC (Germania Obrera d'Acció Catòlica), acompanyats a la parròquia del Sagrat Cor del Poble Nou barceloní, gràcies al rector, Mn. Jaume Tobella, van ser capaços d'iniciar la construcció del primer grup d'edificis (193 habitatges) a la confluència de la Gran Via amb el carrer del Maresme. La primera pedra era un bloc que procedia de la muntanya de Montserrat. Aquells joves volien que Santa Maria fonamentés la seva aventura.

El que semblava impossible s'iniciava gràcies a la voluntat i el treball personal d'una bona gent aplegada i plena de fe, animats per Àngel Obon, Lluís Burción, Alfons Martínez... i altres joves que creien en la possibilitat que la unió fa la força. Volien fer possible la construcció d'habitatges de 70 m² i que, amb l'ajuda d'una subvenció oficial de 30.000 pessetes, una hipoteca i el compromís d'anar aportant unes quantitats que cobrien una mica més del 50% d'un cost que no sobrepassava les 120.000 pessetes,

s'anés fent possible de construir molts altres habitatges en aquesta zona de Sant Martí de Provençals que es va estendre al Turó de la Peira, a la part de llevant de la Diagonal, a Viladecans i altres llocs.

Lavors tots aquells terrenys estaven com a abandonats. Alguns horts, aiguamolls, canyars i fang, pudor i deixadesa. Només el carrer Pere IV duia a Badalona i a Mataró cap al nord, com a única via de comunicació.

Aquella gent tenia fe. Creien en el missatge de Jesucrist dedicat als que patien i, acompanyats amb entusiasme i una gran dosi d'utopia, aconseguiren reeixir. Els primers projectes són dels anys cinquanta i la tasca realitzada va durar una vintena d'anys. Sobrepassaren el miler els habitatges construïts.

Àngel Obon va ser el primer president d'aquella benemèrita Cooperativa d'Habitatges del Sagrat Cor de Jesús que encara subsisteix i on va continuar vivint bona part d'aquella gent, amb la satisfacció d'haver fet alguna cosa vàlida per tenir una casa prou digna a preu de cost. I així com en tota obra humana poden criticar-se alguns errors, els encerts van ser ben positius. És que avui no és possible d'emprendre iniciatives com aquella? Potser manca la fe, la virtut gratuïta que reben la gent humil i que aspiren amb el delit de fer el bé a ajudar-se mútuament.

Jordi Bonet i Armengol
Dr. Arquitecte

Presentació del llibre «ACO: 50 anys de militància obrera i cristiana»

BARCELONA.— L'11 de febrer passat va tenir lloc la presentació del llibre *ACO: 50 anys de militància obrera i cristiana*, de Joan Bada i Oleguer Bellavista, publicat per l'Editorial Mediterrània amb motiu del 50è aniversari de l'Acció Catòlica Obrera (ACO).

Acció Catòlica Obrera és un moviment de cristians compromesos especialment amb el món del treball, amb voluntat de ser una presència d'Església pròxima a la sensibilitat i a les dificultats dels homes i de les dones treballadors, i amb voluntat de renovació de l'actual situació eclesial. Molts dels seus membres formen part en l'actualitat de sindicats, partits i associacions progressistes de signe divers, en el convenciment que, sense unes condicions dignes de vida i de treball, difícilment les persones poden sentir-se properes a la fe. (C.C.)

Jornada de Prosac Barcelona

BARCELONA.— El 28 de febrer té lloc una nova jornada de Prosac (Professionals Sanitaris Cristians) de Barcelona, que vol ser un espai de reflexió sobre què entenem per necessitats espirituals i religioses del malalt. L'objectiu és com ajudar els malalts i les famílies a afrontar les seves crisis espirituals i religioses, i quina formació cal des d'una visió holística i interdisciplinària al servei de la persona malalta.

La jornada, que té lloc a l'Hospital Sant Rafael (Pg. Vall d'Hebron, 107-117, de Barcelona), compta amb les aportacions d'Alba Payàs, psicoterapeuta, que abordarà la qüestió *Què és espiritualitat?* i de Mn. Ramon Prat, director de l'Irel (Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida), que parlarà sobre *Què és el fet religiós?*

Per a més informació: c/Rivadeneyra, 6, 9a pl. - 08002 Barcelona - tel. 933 171 597 - deleg.pastalsalut@bcn.serviccom.es (C.C.)



L'opció intel·ligent per a la gent sana

Si realment vols una dieta sana per a la teva família, nosaltres conreem l'horta i et portem cada setmana a casa les fruites i les hortalisses fresques, lliures de químics, plaguicides i hormones i amb tota la força del seu gust.

A partir de 104€, 4 caixes (1 per setmana)
A partir de 1.145€, 52 caixes (any)
(transport inclòs)

Demaneu informació al Tel. 973 791 391

Tarragona

Mn. Àngel Bergadà, nomenat fill adoptiu de Vimbodí

VIMBODÍ.— L'exrector de Vimbodí i antic plebà de Montblanc, Mn. Àngel Bergadà i Escrivà, ha celebrat les noces d'or sacerdotals, un esdeveniment que ha vingut lligat amb el nomenament d'aquest prevere com a fill adoptiu del poble de Vimbodí (Conca de Barberà), parròquia on va exercir el seu ministeri pastoral.

A l'església del Col·legi de l'Ensenyança, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, va presidir una eucaristia concelebrada amb motiu de les noces d'or de Mn. Bergadà. En acabar la missa, l'alcalde de Vimbodí, Lluís Grau i Palau, va fer entrega a Mn. Àngel del pergamí que el nomenava fill adoptiu de la vila, segons l'acord de la Corporació Municipal.

D'aquesta manera, els vimbodinencs han volgut demostrar la seva estima envers Mn. Àngel Bergadà, que, des del primer moment, va integrar-se totalment al poble, fins al punt que en va investigar la història i va



L'alcalde va lliurar el pergamí a Mn. Àngel.

recollir dades que ara han quedat plasmades en un llibre força interessant. El Museu del Vidre també recull moltes de les peces que pacientment Mn. Àngel es va encarregar de cercar. I és que el treball d'artesanía en vidre ha tingut una llarga tradició a Vimbodí.

Joan Boronat

Els dies 6 i 7 de març, Fòrum i Trobada Diocesana de Joves

MONT-ROIG DEL CAMP.— Mont-roig del Camp és la població escollida per celebrar el dissabte 6 de març el 16è Fòrum Diocesà per a Animadors i Responsables de Joves i l'endemà, el dia 7, la Trobada Diocesana de Joves 2004, que enguany arriba a la dissetena edició, sota l'organització de la Delegació diocesana de Joventut de l'arquebisbat de Tarragona.

Amb el lema «Aquí em tens...», el tema del fòrum i de la trobada serà fer de la joventut un àmbit privilegiat per a la recerca i el desvetllament de la vida com a crida, resposta i seguiment del Senyor, com a batejat, en la vocació universal del seguiment de Jesús en parella, com a laic, com a religiós/osa, com a consagrat/ada, com a missioner/a, com a prevere al servei de les comunitats parroquials.

Aquest any el treball previ presenta novetats tant per al fòrum com per a la mateixa trobada. Als joves de més de 16 anys o confirmats, a criteri dels animadors, els proposen de fer una experiència prèvia. Es tracta de compartir, per espai d'un dia o dos, l'experiència testimonial que suposa la família, la vida religiosa, la vida consagrada, els laics en missió pastoral o el rector a les parròquies. Compartint les diferents activitats d'aquestes propostes, hi haurà ocasió de reflexionar en forma de tallers a la trobada de Mont-roig amb aquells joves que no han pogut experimentar aquesta vivència de recerca i de comunicació.

Els animadors i els responsables dels moviments de joves tenen a la seva disposició un disc compacte explicatiu de com preparar i participar en la trobada així com material complementari. (J.B.)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ



AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...72.682 seminaristes joves es preparen, el 2001, per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

L'any passat aquests quatre Seminaris Majors depenien especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Robert Bellomin	Kisantu (Rep. Congo)	139 alumnes
Seminari Major Crist Rei	Huambo (Angola)	105 alumnes
Seminari Major San Lorenzo	Santa Cruz (Bolivia)	88 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	130 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió a favor de les Esglésies joves de Missions

☐ UNA BECA de 2.000 €
facilita 6 anys d'estudi

☐ MITJA BECA de 1.000 €
facilita 3 anys d'estudi

☐ UN CURS SENCER
per 350 €

PER A INFORMACIÓ I
DONATIUS adreceu-vos
a les Delegacions
Diocesanes de Missions
de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. 932 701 014
<http://www.arqbcn.org>

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. 977 233 412
<http://www.arquebisbattarragona.org>

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. 973 267 639
<http://www.bisbatlleida.org>

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. 972 203 297
<http://www.bisbatgirona.es>

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. 973 350 054
<http://www.bisbaturgell.org>

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. 973 480 619
<http://www.bisbatsolsona.org>

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. 977 440 700
<http://www3.planalfa.es/obtortosa>

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. 938 832 655
<http://www.bisbatvic.com>

Solsona

Mans Unides de Solsona ha aconseguit el projecte del 2003

SOLSONA.— L'any passat, el bisbat de Solsona, a través de Mans Unides, es va comprometre a construir un hospital a Kenya i, gràcies a la generositat de tots els que hi van aportar els seus donatius, ja és una realitat. L'informe econòmic que ha presentat Mans Unides mostra com les col·lectes han representat una part molt important dels 143.476,81 euros recaptats: en concret, 49.706,91 euros, igual que la xifra corresponent a les activitats, també de 49.706,91 euros, però que afegeixen el valor de la participació i el compromís dels grups de Mans Unides que treballen a molts pobles.

Finalment, l'aportació de socis i de donatius (42.395,46 euros) també és destacable. Cal recordar que, a la diòcesi de Solsona, el nombre de socis a finals del 2003 era de 165.

El món canvia de pressa. Globalització, mundialització, veïnatge universal... són conceptes objecte de debat permanent. Uns els consideren paraules buides de contingut, mentre que per a d'altres defineixen l'última etapa del sistema capitalista i les conseqüències del neoliberalisme dominant. Hi ha qui parla d'una forma diferent de veure el món. Des de Mans Unides es vol recordar aquest any 2004 que «El futur del món és compromís de tothom».

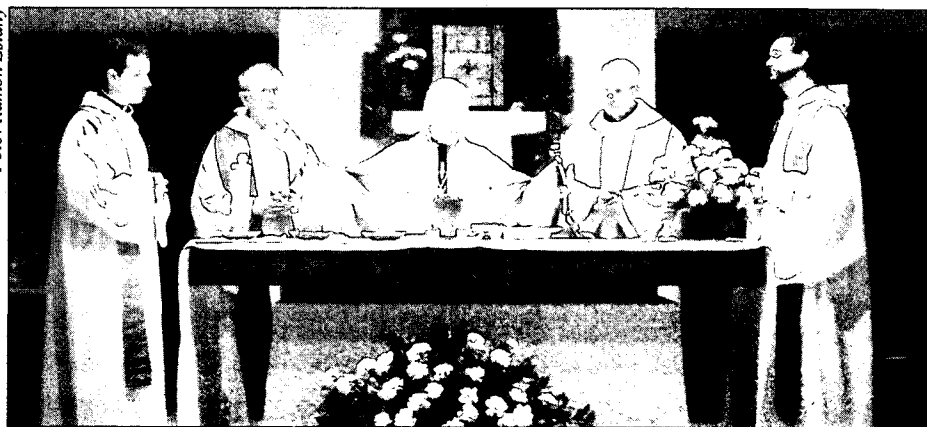
Per a la campanya 2004, la Delegació de Solsona de Mans Unides es proposa

finançar quatre projectes de desenvolupament que es duran a terme a Guatemala, amb un cost total de 138.597,35 euros. Dos d'aquests projectes estan destinats a la promoció de l'agricultura i els altres dos, a la millora de l'educació.

Guatemala és el més septentrional dels països centreamericans. Té una extensió de 108.889 quilòmetres quadrats (una cinquena part de l'Estat espanyol). La seva població l'any 2000 era de 12 milions, amb un creixement anual del 2,4%. Només el 69% de la població es considera alfabetitzada (76% homes 61% dones). La taxa de mortalitat en néixer és de 38 per mil naixements i menys del 5% de la població supera els 60 anys.

Ramon Estany

Foto: Ramon Estany



Jornada de la Vida Consagrada

SOLSONA.— El bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, va presidir el diumenge 1 de febrer l'eucaristia de celebració de la Jornada de la Vida Consagrada, a l'església de la Companyia de Maria a Solsona. També a la mateixa església, el dilluns, va tenir lloc una pregària per les vocacions religioses. (R.E.)

Avancen les obres per a la nova biblioteca del bisbat

SOLSONA.— Allò que una vegada van ser coneguts com els baixos del Palau Episcopal i havien acollit una magnífica sala de concerts, la impremta del bisbat i diferents dependències administratives, en aquests moments són desmantellats, ja que el bisbat de Solsona ha optat perquè acullin en el futur un arxiu i una biblioteca episcopal. Tot el material de la impremta s'ha posat en venda, maquinària inclosa, ja que els serveis d'impressió fa temps que s'encarreguen a empreses externes, com és l'edició de la revista *Solc*.

El bisbe Jaume Traserra està molt interessat a agrupar els llibres, arxius i biblioteques del bisbat. Alguns d'aquests llibres són força valuosos; d'altres, no menys importants, són col·leccions particulars de capellans que, en morir, ho donen a la diòcesi. Amb tot, el gruix bibliogràfic es troba al Seminari de Solsona, on reposa entre pols i velles postades. És per aquest motiu que s'espera traslladar tot aquest fons cultural a un lloc més accessible i condicionat com són els baixos del Palau Episcopal. (R.E.)

A GAES podem ajudar-lo

Més de 50 anys d'experiència en correcció auditiva.



Envii el cupó adjunt o

bé truqui al

902 39 39 40

per a concertar dia i

hora de la seva **revisió**

auditiva gratuïta.

Els nostres
audífons són:

- còmodes
- invisibles



REGAL ESPECIAL

Si ens visita durant els propers 15 dies rebrà un regal exclusiu.

GAES
CENTRES AUDITUS

Cupó reserva de Revisió Auditiva GRATUÏTA.

Adopti una decisió que millorarà la seva vida.

☐ Si, desitjo concertar una visita per a la meua revisió auditiva gratuïta i rebre de forma totalment gratuïta el meu regal sorpresa, sense cap compromís per la meua part.

Envii aquest cupó de reserva amb les seves dades a: **GAES, S.A. Dpt. Màrqueting, Pere IV, 160, 08005 Barcelona**

DADES PERSONALS

NOM I COGNOMS:

ADREÇA:

..... PIS: PORTA:

POBLACIÓ:

C.P. PROVÍNCIA:

DATA DE NAIXEMENT: / / TELÈFON:

La informació que vostè ens faciliti quedarà registrada al nostre fitxer. Vostè té dret a accedir a aquesta informació i cancel·lar-la o rectificar-la si és errònia. A través nostre vostè podrà rebre informació comercial de la nostra empresa, d'altres empreses del nostre grup o d'empreses del sector sobre productes o serveis relacionats amb els sectors de telecomunicacions, financer, lleure, formació, gran consum, automoció, energia, aigua, i ONG. Si vostè no les vol rebre, si us plau, indiqui-ho per escrit a GAES S.A., Pere IV, 160 - 08005 Barcelona, i assenyali clarament el seu nom, cognoms i l'adreça (Llei Orgànica 15/99, del 13 de desembre).

FIRMA

CC 02/04

Tortosa

La campanya contra la fam a la diòcesi de Tortosa

■ Mans Unides vol dur a terme dos projectes escolars a Rwanda i a Togo

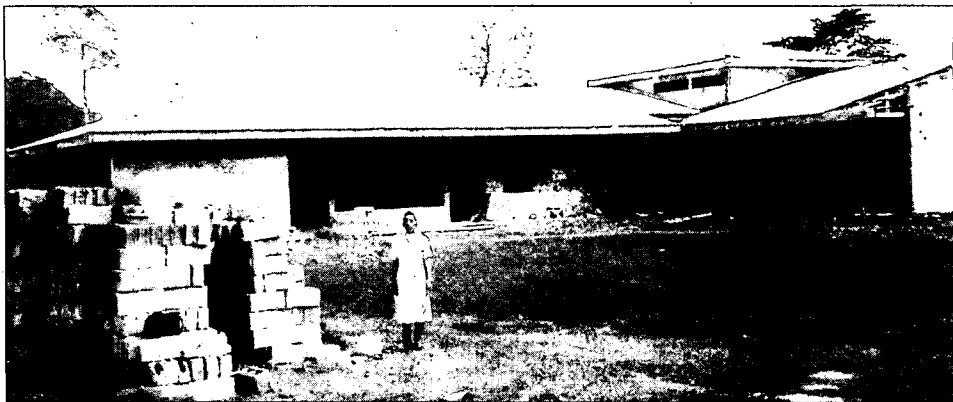
TORTOSA.— El 6 de febrer passat se celebrava el dia del dejuni voluntari i, el diumenge següent, la col·lecta a favor de Mans Unides. La delegació diocesana de Tortosa vol destinar la campanya contra la fam d'enguany a la realització de dos projectes escolars: un a Rwanda i l'altre a Togo.

La sensibilització per a la campanya contra la fam va sempre acompanyada d'una carta del bisbe diocesà i d'un article seu publicat el diumenge 8 de febrer al *Full diocesà*. Enguany, el bisbe Xavier Salinas animava tots els diocesans fent una «crida a superar la lògica del càlcul i a desenvolupar una generositat sense fronteres». Per això demanava «un nou estil de vida que superi l'individualisme en què estem instal·lats per respondre a les necessitats de tants homes i dones d'arreu del món que no tenen tot allò imprescindible per viure». Actituds, segueix Mons. Xavier Salinas, que «es fonamenten en els actes i en les paraules de Jesús: "Doneu i us donaran."».

Enguany la proposta que ha fet la delegació és doble. Una és per al centre de Rwanda, a la regió de Gitarama, en un

poble que es diu Kabgayi. Allí l'escola professional Eteka va obrir les portes el 1992, però va ser pràcticament destruïda el 1994. El 1999 Mans Unides va finançar un projecte de rehabilitació de les aules. Ara, com que cada vegada tenen més alumnes demanen la col·laboració per construir tres aules noves, un menjador-cuina i un camp d'esports que beneficiarà anualment 322 alumnes i indirectament 2.500 joves. La quantitat que es necessita és un total de 54.414 euros.

L'altra proposta se situa a la regió de Kpalimé, a Togo. Allí les associacions de pares d'alumnes sol·liciten l'ajuda per construir cinc escoles en cinc poblets que constaran de tres classes, dos petits despatxos, un bloc de sis latrines i una cisterna enterrada en cadascuna d'elles. Les escoles fun-



El Centre de Salut de Yaoundé està gairebé acabat.

cionaran per atendre 818 xiquets d'aquests cinc poblets durant els vuit mesos que dura el curs escolar. Una vegada siguin construïdes seran gestionades per la Direcció d'Ensenyament Catòlic a Kpalimé, que s'encarregarà de pagar els professors i de completar el salari dels que hi enviï el Ministeri d'Educació. El cost total és de 137.815 euros, que s'enviaran en tres pagaments diferents.

De fet, encara no havia arribat el temps de la nova campanya, que el grup de Móra-Tivissa ja va aprofitar la tómbola que organitzen durant la Fira de novembre de Móra la Nova per recollir 10.820 euros.

D'altra banda, d'un projecte anterior

destinat a construir un Centre de Salut a Yaoundé, que porten les Carmelites Missioneres Teresianes, es va rebre la notícia que ja està gairebé acabat: els sanitaris ja havien estat col·locats; la instal·lació elèctrica, muntada, i la pintura, a punt de finalitzar.

Per als que vulguin fer alguna aportació, la Delegació de Mans Unides de Tortosa té oberts dos comptes: un a la Caixa de Tarragona i l'altre a la Caixa de Barcelona, "la Caixa". Per a més informació: tel. 977 511 428.

Víctor-Manuel Cardona

Primer trimestre a l'Institut Superior de Ciències Religioses a distància Sant Agustí

TORTOSA.— Els dies 30 i 31 de gener tenien lloc els exàmens trimestrals de l'Institut Superior de Ciències Religioses (ISCR) a distància Sant Agustí al centre de Tortosa. Pels passadissos del Seminari Diocesà, seu de l'ISCR, es veia vida i moviment quan normalment, divendres a la tarda i dissabte, les aules estan buides. Una assemblea dels alumnes amb el director posava al corrent

exàmens, va tenir lloc una assemblea del director del centre, Mn. Miquel Garcia Bailach, amb els alumnes. Allí, recordant la filosofia de fons de l'ISCR a distància Sant Agustí, va donar la informació sobre les matèries i les novetats que s'incorporen per al nou trimestre: entre d'altres, cal destacar la plataforma virtual que possibilita l'estudi de la teologia per mitjà d'Internet.

Mn. Miquel també va informar els alumnes de l'organigrama que té l'ISCR a distància Sant Agustí, dels centres que disposa a Espanya i de com Tortosa forma part del grup constituït pels centres de Saragossa, de Santander, d'Eivissa, de Logronyo, de València i de Terol. L'estadística dels exàmens de diplomatura i de llicenciatura va presentar per primera

vegada uns números que incloïen les dues primeres alumnes del centre de Tortosa que van examinar-se i superar amb molt d'èxit la diplomatura a Madrid.

Una notícia i una proposta van alegrar molt tots els participants. Amb motiu del desè aniversari de la fundació de l'Institut Diocesà de Teologia s'està pensant un viatge cultural de fi de curs a Roma. Els alumnes ho van prendre amb molta il·lusió i satisfacció.

Per acabar, es va donar notícia de l'Institut Internacional de Teologia a distància i de les possibilitats que ofereix el centre de Tortosa: DEI (Declaració Eclesiàtica d'Idoneïtat) de primària i secundària, Voluntariat Social, Doctrina Social de l'Església, Mitjans de Comunicació, Orientadors Familiars, Missionologia, Pastoral de la Salut, Vida Consagrada, Pastoral Catequètica, Antropologia i Litúrgia. Actualment ja són un bon grup els alumnes que de diferents llocs de la diòcesi i també d'altres de veïnes segueixen aquests cursos. (V.M.C.)



El Seminari Diocesà acull l'ISCR a distància Sant Agustí.

dels projectes i possibilitats del nou trimestre que s'enceta.

Un total de 28 assignatures van fer acudir a exàmens trimestrals un grup de 47 alumnes que, distribuïts per cursos, suposen: catorze de primer, disset de segon i deu de tercer, al cicle de diplomatura. Al bienni de llicenciatura van ser un total de sis els alumnes que es van presentar.

El grup més gran d'alumnes venia del bisbat de Tortosa: Benicarló, Tortosa, Rossell, Forcall, Morella, Móra... També hi havia alumnes d'altres bisbats: Barcelona, Tarragona, Girona i Castelló.

Encara que tots estan acostumats a passar per aquest moment d'exàmens, i molts estan dedicats a ensenyar i posar exàmens, es veien cares de preocupació, de nervis, de darrer repàs dels esquemes... Però el clima que regnava, sense treure l'exigència, era el de bona amistat i alegria —vam sorprendre dos alumnes fent un cafè amb els professors.

Dissabte al migdia, després d'acabar els

Residencia Geriátrica Bonavita

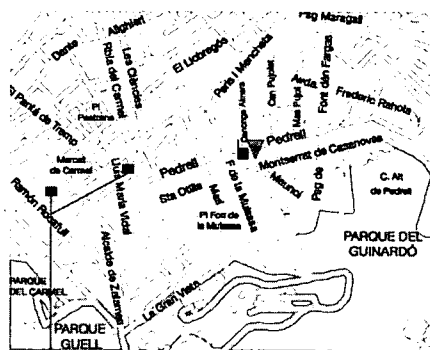
¿Busca lo mejor?

Las mejores instalaciones. Los mejores profesionales



51 plazas residenciales en un edificio de nueva construcción.

El más moderno equipamiento geriátrico. Habitaciones exteriores con Calefacción, Aire acondicionado, Teléfono, Hilo Musical y Televisión.



Parada autobús 39

- Módulo de demencias
- Atención Sanitaria
- Fisioterapia
- Animación
- Dietas especializadas
- Estancias permanentes y temporales

Visítenos o solicite información en:

RESIDENCIA BONAVITA

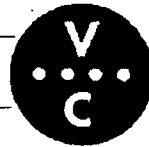
C/ Pedrell, 111 - 08032 - Barcelona

Tel. 93 357 00 55 - Fax 93 357 03 20

www.residenciabonavita.es

email: info@residenciabonavita.es

Vida Creixent



El consiliari diu...

Com hem de viure aquesta Quaresma

El 25 de febrer passat vam celebrar el Dimecres de Cendra i vam iniciar el temps quaresmal.

Durant aquesta Quaresma hauríem de fer l'esforç de viure-la amb entusiasme.

La Quaresma és un temps de superació i de gràcia.

La Quaresma és un temps creatiu.

La Quaresma és un temps que ens prepara per estimar de veritat i ens confirma en la llei de l'amor.

La Quaresma ens fa més lliures i solidaris.

La Quaresma ens toca el cor amb la paraula, a fi que confiïem en Déu bo i misericordiós.

I tot això ho fem preparant la Pasqua. Volem rebre una deu d'amor inesgotable. Volem anar al desert per rebre l'Esperit Sant que ens ajuda a convertir-nos i a rejoyenir-nos.

Per això la Quaresma és:

Un temps de créixer en la fe i en el coneixement de Crist.

Un temps de ser més humans i lliures, més responsables i justos, més coherents i conseqüents en la nostra fe.

Un temps d'estimar: serem i creixerem en la mesura que estimem. I estimar vol dir compartir, servir i donar-se.

«Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli.»



Convertir-nos vol dir canviar el nostre cor, els nostres criteris, els nostres sentiments i les nostres actituds.

I creure en l'Evangeli vol dir seguir la crida al compromís, als valors del Regne, al seguiment de Jesús i escoltar la Paraula de Déu. Per tant, cal llegir l'Evangeli i passar del consum a la solidaritat.

Se'ns demanen aquestes tres coses: dejuni, almoïna i oració.

• Dejuni: dejunem per ser més lliures i saber dir «no» als instints del consumisme.

• Almoïna: és el signe de compartir generosament i

balitzada econòmicament.

Aquest temps hem de preparar la Pasqua, seguint Crist. El punt d'arrencada de la nostra espiritualitat cristiana és l'encontre amb la humanitat de Jesús.

El seguiment de Jesús és un do de l'Esperit. Cal que demanem al Senyor aquest do de l'Esperit que ens fa contemplar personalment la revelació de Crist.

Bona Quaresma per celebrar la Pasqua de Nostre Senyor!

Jaume Serrano i Vidal

Consiliari diocesà de Vida Creixent de Barcelona i interdiocesà de Catalunya, Andorra i Balears

MENORCA

Llum de Déu enmig del món

El Moviment Cristià de Persones Majors Vida Creixent de Menorca celebra aquest any l'XI aniversari de la seva presentació pública a l'illa de Menorca. Així ho va recordar el coordinador del moviment amb motiu de la festa dels patrons Simeó i Anna, celebrada enguany a la parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior.

Unes tres-centes persones majors, procedents de totes les parròquies de la diòcesi, es van congregar per celebrar l'Eucaristia presidida pel bisbe, Mons. Joan Piris, i concelebrada per vuit-consiliaris de Vida Creixent.

El bisbe va començar la seva homilia amb un missatge d'agraïment a les persones que el 1993 van posar els fonaments de Vida Creixent, així com els que

han fet possible la seva història fins avui. «La temptació més habitual en anar acumulant anys —va assegurar— és mirar enrere i explicar històries, però la celebració d'una festa suposa sempre mirar endavant, com ho feia sant Simeó, que personifica una part del poble religiós que espera la salvació, construint exclusivament els fonaments de Déu.» També va afirmar que la vida dels humans tenia sentit quan estàvem acompanyats per Déu, circumstància que era un altre motiu d'agraïment per part de tots.

El bisbe de la diòcesi menorquina va destacar la necessitat d'adoptar una doble actitud en el transcurs de la vida: el gest de mirar sempre cap al futur i, la segona —adoptant-la com un estil de vida— la d'escampar la bona nova de Jesús. A més, va demanar als membres de Vida Creixent que donessin a conèixer Jesús entre els altres, després d'haver-lo descobert en la realitat de cadascú.

La celebració de la diada dels patrons va ser molt emotiva —com cada cop que es troben els grups de les diferents parròquies de l'illa—, es van estrenyer més els lligams de germanor entre uns i altres i es van contagiar l'alegria de viure l'amor de Déu que empeny a donar la cara pel germà.

El Pastor de l'Església menorquina a l'hora d'acomiarar l'assemblea va assegurar que les persones eren presència i llum de Déu. Una llum que havia de ser esperança contra qualsevol motiu de desesperança i preocupació.

Tino Pons

Vida Creixent de Menorca

Reflexió

El fet cultural

El desembre passat vam treballar el fet globalitzador. Vam veure que la globalització del terrorisme, de l'armamentisme sense mesura, del comerç a mans de poques empreses, de la informació manipulada, etc., era molt forta. També el fet cultural ha de ser objecte de la globalització.

La Unicef ha denunciat que hi ha més de 121 milions d'infants sense escolaritzar, la qual cosa no tan sols compromet el seu futur, sinó, també, el de la mateixa humanitat. Intermón Oxfam denuncia que a Moçambic de cada 100 nois i noies, només 18 acaben l'ensenyament primari i només vuit arriben al secundari. Podríem afegir altres exemples. Tots ells serien una crida a assumir les necessitats de la majoria, amb una premissa: la revolució moral de sortir, transcendir de nosaltres mateixos, per satisfer uns objectius polítics concrets.

La pobresa és una violació dels drets humans, i concretament dels drets culturals, econòmics i socials. La Conferència Mundial de Drets Humans (Viena, 1993) va establir que existia un nexe entre pobresa i violació dels drets humans. Per tant, el funcionament global de l'economia ha de comportar l'abolició de la pobresa entesa com a categoria social.

Això comporta assolir, entre altres objectius, que en pocs anys tots els infants s'escolaritzin. Caldrà reduir a la meitat el nombre de persones que viuen amb menys d'un euro al dia, així com les que pateixen



La pobresa és una violació dels drets humans.

fam. Aquests problemes depassen la nostra capacitat de fer alguna cosa eficaç. Què farem, doncs? La nostra contribució serà sempre desproporcionada a la magnitud d'aquests problemes. Malgrat tot, hi ha organitzacions que posen un gran èmfasi en la seva acció. Són les ONG. Aquestes organitzacions necessiten el nostre suport més entusiasta. Si podem, amb donatius generosos. Tots amb la nostra simpatia i estimació pel que fan, sempre respectant les cultures autòctones dels pobles afavorits.

Agenda

MARÇ 2004

Dijous 4: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a, aula 1. Tema VII - El fet de creure, avui.

Dijous 11: reunió d'animadors (castellà). A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a, aula 6. Tema VII - El hecho de creer, hoy.



J.M. Bonet

VITRALLS des del 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

Gravats a l'àcid

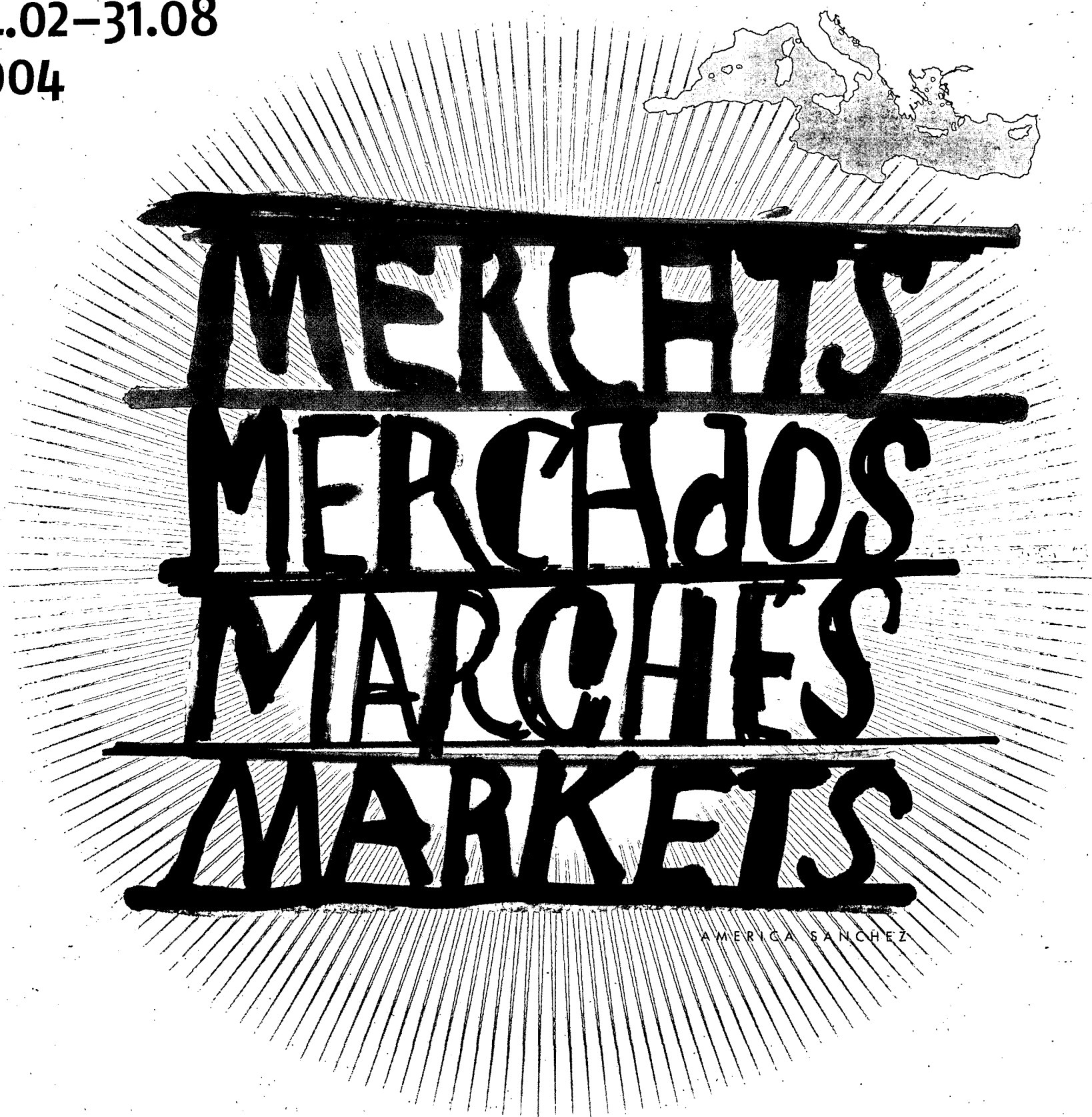
Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitrallsbonet.com
www.vitrallsbonet.com

Exposició
Mercats de la
Mediterrània

Palau Robert
Barcelona
24.02–31.08
2004



Una societat oberta a tothom

■ La Fundació Aspasim-Vicenta Verdú treballa a favor de les persones amb disminució psíquica

Per parlar de la Fundació Aspasim-Vicenta Verdú ens hem de remuntar 58 anys enrere. El 1946 es fundava el primer centre gràcies a Maria Mullerat. Juntament amb la pedagoga Vicenta Verdú feien classes de rehabilitació a infants amb problemes d'aprenentatge. L'objectiu era integrar-los a les escoles ordinàries. L'any 1970 es crea l'associació de famílies, Aspasim.

«Fa 50 anys els infants amb disminució estaven tancats a casa o en grans institucions, quedaven exclosos de la societat. Nosaltres treballam perquè estiguin inclosos en la societat», explica Maria Ferrer, assistenta social de la Fundació Aspasim-Vicenta Verdú. La filosofia de la fundació es resumeix en vuit punts, com es recull en la memòria anual:

- La satisfacció de l'usuari: «Totes les actuacions han de partir d'una planificació centrada en la persona, que en tingui en compte les necessitats biopsicosocials, suports, barreres personals i d'entorn, temors, preferències, aspiracions, desitjos i somnis, per tal d'ajudar-les a construir un projecte de vida propi.»
- La felicitat de la persona discapacitada: «Està formada pels mateixos elements i factors que són importants per a persones amb discapacitat.»
- Establir un grau de comunicació eficaç amb les persones que gaudeixen dels serveis d'Aspasim: «Eliminant els obstacles i les barreres estructurals i funcionals.»
- Aprofundir en un model d'organització humanista dels recursos personals: «On valors bàsics com la llibertat, la confiança, la responsabilitat, l'equitat, l'ètica en la intervenció, la dignitat, el respecte, l'autocrítica, el dissentiment creatiu i la racionalitat vagin definint un camí vers la millora contínua.»
- Fer mesures i registres de la qualitat: «Aquesta praxi ha de permetre identificar oportunitats de perfeccionament i de millora.»
- Potenciar el factor humà.



Imatge de la finca d'Aspasim a Vallvidrera.

- Proporcionar formació, capacitació i informació.
 - Integrar els proveïdors, les associacions sense ànim de lucre i les diferents organitzacions col·laboradores en el compromís de la qualitat.
- «La nostra idea», comentà Maria Ferrer, «és que per molt afectat que estigui un noi amb discapacitat psíquica, no quedi exclòs de la societat, sinó que visqui dins de la comunitat amb el suport que necessiti i amb les ajudes que li corresponguin».

Serveis

En aquests moments, la fundació compta amb un seguit de serveis ubicats en una finca a Vallvidrera i a Barcelona. A Vallvidrera compta amb una Escola d'Educació Especial Concertada, un Centre Ocupacional Acreditat, una re-

sidència, un poliesportiu cobert i un camp d'esports. A Barcelona disposa de llars residència i de centres experimentals.

Des de la fundació s'assenyala que «el nostre projecte educatiu d'escola vol acostar-se cada cop més a un projecte

social on les necessitats dels alumnes i les de les seves famílies trobin una resposta de qualitat; per tant, el ventall d'activitats i de propostes ofertes mira d'anar força més enllà de la pura activitat docent d'un curs i d'un temps escolar». També es destaca la feina iniciada el 1987 amb l'escola ordinària, «que es basa en la integració compartida de l'infant amb necessitats educatives greus entre tots dos centres educatius i com un recurs més que

doni resposta a les necessitats de l'infant».

Al Centre Ocupacional s'ofereix una teràpia ocupacional que comprèn diferents activitats: productes de petita manufactura, jardineria, cura de la finca, elaboració de productes artesanals de cuina i decoració, feines de col·laboració i de manteniment de les instal·lacions, i secció de costura. Aquestes activitats es complementen amb les àrees d'esport, fisioteràpia, tallers alternatius i oci, entre d'altres.

Els serveis residencials intenten oferir la possibilitat de normalitzar i integrar la persona amb discapacitat psíquica greu «en un context social i convivencial adient. La persona té un espai propi de vida i de convivència, que és casa seva». Als centres experimentals, explica Maria Ferrer, «hi ha nens petits amb problemes socials i discapacitats psíquiques greus.

És una experiència que valorem molt positivament».

Conscienciació

Per a Maria Ferrer, «en el camp de les persones amb discapacitat veig que s'ha avançat moltíssim, però cal continuar caminant per aconseguir-ne la normalització dins de la societat». En aquest sentit, comenta que «la societat es consciencia en la mesura que coneix la situació. Tenim por de les coses quan no les coneixem». I recorda que «quan ens vam instal·lar a Vallvidrera es van recollir signatures en contra. Ara, en canvi, som molt valorats pels veïns de Vallvidrera, que també fan servir les nostres instal·lacions. És de sentit comú la normalitat, perquè tots som discapacitats en un sentit o en un altre».

Aspasim té el propòsit de ser cada cop menys institució i treballar més el tracte personalitzat, continuar dedicant esforços per millorar la qualitat de vida dels usuaris, «per ajudar-los a ser més feliços i que estiguin més ben atesos. Cal tenir-ne cura amb dignitat i amb respecte», subratlla Maria Ferrer. És per això que llença una darrera reflexió: «Tenim por d'una cosa: la privatització de serveis, que hi hagi multinacionals que es dediquin a crear residències per a aquesta mena de persones, perquè ho converteixen en un negoci on la qualitat dels equips professionals és vergonyosa. Per això crec que és molt important que les famílies vigilin els professionals, que són els que tenen cura dels seus fills. La cura d'aquests joves mai no pot ser un negoci i això està passant. Es perd de vista la persona. Això es veu molt clar en l'àmbit de la tercera edat, on hi ha una gran deshumanització.»

Rosa María Jané Chueca

**FUNDACIÓ ASPASIM-
VICENTA VERDÚ**
C/ MONT D'ORSÀ, 22-24
08017 BARCELONA
TEL. 934 068 401
FAX 934 068 448
A/e: aspasim@cim.es



Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org

XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

0126 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org



Ricardo Darín i Joan Armengol.

Ricardo Darín, a «Amb llum pròpia»

BARCELONA.— El 13 de febrer, Ricardo Darín, un dels actors hispanoamericans més importants, va ser el protagonista de l'espai *Amb llum pròpia*, que dirigeix i presenta Joan Armengol als estudis de Ràdio Estel. L'espai va comptar amb la col·laboració del cantant Joan Manuel Serrat, del director cinematogràfic Adolfo Aristarain, dels periodistes Miguel Fernando Ruiz de Villalobos i Josep Massot, i dels actors Óscar Martínez i Germán Palacios. (C.C.)

Vint anys de l'esplai La Xiruca

LA ROCA DEL VALLÈS.— El 15 de febrer, a la sala d'actes de l'IES La Roca, va tenir lloc la presentació del llibre *20 anys. Esplai La Xiruca (1983-2003)* amb motiu del vintè aniversari d'aquest esplai que pertany al Moviment de Centres d'Esplai Cristians de la Fundació Pere Tarrés. El volum recull les experiències viscudes per molts dels monitors i col·laboradors que ha tingut l'esplai La Xiruca al llarg d'aquest temps. A més, està il·lustrat amb desenes de fotografies dels moments més importants de la història de La Xiruca: les colònies, les obres i la inauguració de l'edifici de l'esplai, les festes en les quals ha participat i la font de finançament amb la tradicional tómbola anual. (C.C.)

L'Esplai Sant Fructuós celebra el 25è aniversari

TARRAGONA.— L'esplai de la parròquia Sant Fructuós de Tarragona està d'aniversari, perquè es compleixen 25 anys des que un grup de gent amb molta empena va començar a fer caminar el que avui s'ha convertit en un dels esplais més reeixits i participats de la ciutat.

Com tota obra humana, l'esplai ha viscut moments esplendorosos i d'altres que n'han fet trontollar la continuïtat, amb molta i amb minsa canalla, però, com diuen els seus animadors i responsables, «s'han superat les dificultats i l'esplai s'ha consolidat».

Per celebrar l'efemèride, s'han programat un seguit d'actes, com el que va tenir lloc el diumenge 25 de gener, amb la participació de tota la gent de la parròquia, amb motiu de la festa de Sant Fructuós: es va recuperar un personatge, el gegant Bartolo, creat per la canalla dels primers temps de l'esplai. El Bartolo feia més de set anys que estava incomplet, brut i arraconat. Després d'una capa de maquillatge, un cos nou (i més alt) i roba d'estrena, el Bartolo va tornar al carrer.

Després de la missa de dotze, Mn. Jordi Rosell va beneir el Bartolo en presència dels seus padrins, els gegants del Sagrat Cor i els de les Dominiques, i d'uns nous amics: els gegants de Torreforta i del Miracle. Hi va haver lliurament de records (un foulard de l'esplai) a cada colla i una sorpresa dels padrins al gegant Bartolo, que va consistir en una foto emmarcada de cada parella de gegants i un magnífic ram de flors. Seguidament es va realitzar una cercavila pels carrers de Tarragona fins a la placeta del carrer Baró Quatre Torres, lloc on es va fer una ballada conjunta i el comiat.



L'esplai va celebrar amb joia aquesta efemèride.

concerts de la coral infantil Estel, del mateix esplai, i de la coral La Fusa de Sant Pere i Sant Pau, que interpretaran *La cantata de Samsó*, ja al tercer trimestre. Hi ha altres

Dins de l'any del 25è aniversari, l'Esplai Sant Fructuós es proposa dur a terme altres activitats. La primera d'elles tindrà lloc el proper 6 de març, amb la trobada que reunirà tots els esplais de Tarragona i un sopar informal amb els diferents equips de monitors.

Altrament, els membres de l'esplai tenen previst participar a la rua de Carnaval de Tarragona disfressats, a l'estil esplaienc, de formigues. També s'organitzaran

projectes que seran anunciats com cal quan s'hagin enllestit tots els detalls.

Els joves responsables de l'Esplai Sant Fructuós han volgut manifestar el seu agraïment «a totes aquelles persones que ens han precedit i que han fet possible que avui nosaltres puguem gaudir-lo. D'alguna manera, formar part de l'engranatge d'aquest estimat esplai ens esperona a treballar i fer-lo avançar».

Joan Boronat

El Cantoral de Missa Dominical

Acaba de sortir una nova edició del Cantoral de Missa Dominical en cada una de les seves tres modalitats, renovades i augmentades:

- Cantoral català amb lletra sola, amb prop de 400 cants per a tots els moments i temps de la celebració; i els textos de l'ordinari de la missa.
- Cantoral bilingüe amb lletra sola, amb tots els cants del cantoral en català, i un bon nombre de cants també en castellà; també amb l'ordinari de la missa.
- Cantoral català amb música, amb totes les partitures dels cants catalans i dels cants de l'ordinari de la missa, i un CD-ROM que permet veure i escoltar els acompanyaments.

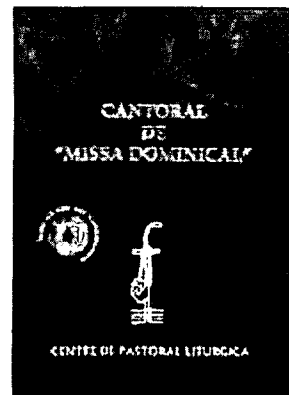
Un important instrument per a les parròquies i esglésies perquè les celebracions siguin més vives i participades. I un important instrument per tenir-lo a casa cada cristià, per a una millor vivència del que cantem a l'Eucaristia.

- Cantoral català amb lletra sola: 5,00€.
Oferta: 50ex. 215,00€, 100ex. 400,00€

- Cantoral bilingüe amb lletra sola: 6,00€.
Oferta: 50ex. 250,00€, 100ex. 425,00€

- Cantoral català amb música: 35,00€.
Si es compren cantorals amb lletra, el preu del cantoral amb música és de 15€

Per comandes, adreceu-vos a:



CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

c/ Rivadeneyra, 6, 7.
08002 Barcelona

Tel.: 933.022.235 / fax.: 933.184.218
web.: www.cpl.es / mail.: cpl@cpl.es



La bona notícia...

Fundacions de l'Església a favor dels més desfavorits

El Ministeri de Treball i Afers Socials ha aprovat la Fundació Concòrdia, creada pels Missioners dels Sagrats Cors de Jesús i Maria a Mallorca. Segons ha explicat el seu director, Carles J. Núñez, la Fundació Concòrdia té com a finalitat promoure activitats i obres de cooperació en el desenvolupament de països emprobrats, la integració dels immigrants que arriben al nostre país i la formació integral de les noves generacions.

En els seus estatuts, l'entitat es declara compromesa amb els valors de la llibertat, la solidaritat i la justícia social, i es marca com a objectiu cabdal fomentar no només el desenvolupament econòmic i social, sinó també la integritat cultural. La Fundació Concòrdia s'ha posat en marxa després que el Consell General dels Missioners dels Sagrats Cors decidís aplegar totes les obres assistencials de la congregació sota aquesta forma jurídica.

Són moltes les fundacions privades de l'Església —de religiosos i religioses— semblants a Concòrdia que s'han constituït. A Catalunya, per posar només un parell d'exemples, tenim la Fundació Joan Bonal, de les religioses de l'Hospital del Pilar de Barcelona, que construeix un hospital a Kanyakumari (Índia) amb equipaments de medicina i cirurgia, o la Fundació Acollida i Esperança, dels Franciscans, que disposa de tres centres per al tractament i la rehabilitació de drogoaddictes i de malalts de la sida. El més important d'aquestes institucions és que no es mantenen amb els impostos obligats dels ciutadans, sinó amb donacions anònimes i generoses dels catalans.

Són bones notícies, de les quals no en fan saber res els programes informatius de ràdio i televisió.

Francesc Gamissans

cultura

Nou president de l'Associació Ilerdenca de Pessebristes

■ Mons. Francesc X. Ciuraneta va rebre la junta de l'entitat

LLEIDA.— L'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes va celebrar el 16 de gener l'assemblea general ordinària a la seva seu social, ubicada a la capella del Peu del Romeu. En el decurs de la sessió es van valorar molt positivament les activitats desenvolupades per l'entitat

L'assemblea va tenir com a punt important en l'ordre del dia l'elecció del nou president de l'entitat, en substitució de Llorenç Domingo i Farré, que l'ha dirigida durant prop de quaranta anys. Els socis presents, d'acord amb els estatuts de l'entitat, van elegir per unanimitat com a nou president Àngel León i Perna. Van reconèixer la tasca duta a terme pel fins ara president, Llorenç Domingo, en la seva llarga etapa al capdavant de l'entitat.

El nou president va nomenar la seva junta directiva, que l'acompanyarà en la responsabilitat de dirigir l'entitat i que ha quedat formada amb els membres següents: Jordi Curcó i Antoni Virgili (vicepresidents); Paquita Montañola (secretària); Josep Lluís Barrachina (tresorer) i José A. Ferrer, Cosme García, Josep M. Pelegrí, Josep M. Pujol, Vicenç Solé, Josep Figueres, Inés Cuñé i Francesc Caballero (vocals).

Posteriorment a l'elecció del nou presi-

dent i d'haver estat constituïda la nova junta directiva, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, bisbe de Lleida, tal com és costum, els va rebre en una audiència celebrada al palau episcopal el 30 de gener passat.

Conservar les tradicions populars i cristianes

El bisbe de Lleida va beneir les activitats de l'associació i va encoratjar el nou president i la seva junta directiva a continuar treballant per conservar i potenciar les tradicions populars i cristianes, com ara els Fanalets de Sant Jaume i els pessebres. Mons. Ciuraneta es va referir al pessebre com a representació artística i plàstica del naixement de Crist, tot destacant-ne la capacitat d'esdevenir una bona eina pedagògica i bíblica, molt necessària en els temps actuals.

El prelat, davant de la petició feta per la

bristes i dels seus membres. El nou consiliari és rector de les parròquies d'Alcoletge i Vilanova de la Barca i president de la Confraria de Campaners de Catalunya. Ha estat el fundador i l'impulsor de les trobades de campaners a Os de Balaguer, d'on era rector.

Mn. Vicenç Alfonso, que és membre de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes de Lleida des de ben jove, va manifestar la seva satisfacció per aquest nomenament: «Tant els pessebres com els fanalets són dos tradicions cristianes que m'omplen de goig. Em va ajudar a estimar-les l'exemple del que va ser durant molts anys consiliari dels pessebristes lleidatans: el

Foto: Jordi Curcó



El bisbe Ciuraneta va conversar durant una llarga estona amb els pessebristes lleidatans.

junta directiva dels pessebristes lleidatans, va nomenar el 2 de febrer, festa de la presentació del Senyor, Mn. Vicenç Alfonso Miret com a assessor religiós (consiliari) de l'entitat, com a senyal del tarannà cristià de l'Agrupació Ilerdenca de Pesse-

bristes Mn. Jaume Bertran. Intentaré seguir el seu exemple i estimar les tradicions populars i cristianes, com ell les va estimar tot fent Església i ciutat alhora.»

Jordi Curcó

Segons el poeta Jordi Pàmias, la poesia és una necessitat interior

LLEIDA.— *Bellesa i accés a Déu* va ser el títol de la xerrada que el 15 de gener passat va oferir el poeta lleidatà Jordi Pàmias a l'Institut Superior d'Estudis Religiosos de Lleida (Irel), dins del cicle «Buscant Déu». El poeta, que va ser presentat pel director de l'institut, Mn. Ramon Prat, va iniciar la seva intervenció referint-se a la poesia com una necessitat interior, alhora que feia memòria del poeta Joan Maragall quan va dir que el sentit poètic era igual al sentit místic i que la força que ens desclou el misteri de les coses és la

poesia. Pàmias va dir que la Bíblia és un llibre adobat de literatura, de poesia i de bellesa: «Des de sempre m'he sentit atret pel llibre de Job, o pel Càntic dels Càntics, Isaïes, Jeremies... són llibres amb molta bellesa literària. Els salms ens presenten un Déu misericordiós, molt amb consonància amb el nostre temps.»

Per a Jordi Pàmias, el poeta no té intenció d'interpretar, sinó de suggerir. Va ser a partir d'aquesta afirmació que el poeta va esdevenir rapsode i va recitar diversos poemes de tres dels seus llibres: *L'alegria*

velada, *Fuga del mil·lenni* i *Narcís i l'altre*. De *L'alegria velada* va recitar el poema «Presa segura»: «Ens sotja, el caçador/ enamorat, en l'alta/ nit de juny: tot li és/ talaia./ Amb blanquinos vestit,/ amb ulls innombrables...»

Com va dir el poeta, «en aquests versos, Déu és el caçador enamorat i en la naturalesa hi veiem la bellesa, el reflex de Déu. Els passos furtius al bosc és Déu mentre que l'ànima és el cervol ferit, amb dues llances, imatge de sant Joan de la Creu». Va continuar la lectura: «El corn del caçador/ sonava/ en un tossal perdut,/ al mirador de l'alba.../ Passos furtius, al bosc,/ no deixaven cap rastre./ Pins joves i una font,/ oculta clariana./ El cervol és ferit/ amb dues fines llances:/ la paraula d'amor,/ l'ardorosa besada.»

Pàmias va prosseguir amb la poesia «Jonàs i el salm de la clara esperança», segons l'autor, «la interpretació d'un salm de David». Va recitar tot seguit una altra de les seves poesies, «Ressò, tardà, del càntic», i la que porta com a títol «Francesc». «En ella—va dir el poeta—evoco Francesc d'Assís com a model perfecte de seguiment de Jesús, amb un amor universal, el «primer joglar de Déu».» Diu així: «Francesc, ensenya'm a vessar la copa/ de l'amor. En veu baixa, diré: germana nit,/ i germà home, o tot o res... També,/ amb síl·labes amargues,/ germana mort... M'assec/ al bony que fa la Pedra Blanca. Miro/ la cansada planura, i tanco els ulls.../ abo-

cat al silenci, lloaré el meu Senyor.»

Del llibre *Fuga del mil·lenni*, va oferir a l'auditori el poema «Nit hivernal», com a símbol de la foscor que viu el nostre món. «Déu es l'única esperança veritable, atès que vivim en trenc de la mort», va explicar Jordi Pàmias. Després va oferir el seu poema «Isaïes».

Del llibre *Narcís i l'altre*, Pàmias va recitar els poemes: «Infinit», «Crida», «Eremos» i «La paraula que salva, esmicolament i falcot», aquest darrer com una al·lusió a «la promesa d'un altre... el germà i hoste».

Per acabar, el poeta va oferir al públic, que omplia de gom a gom la sala d'actes de l'Irel, el poema *Nadal*, que, amb motiu de les passades festes nadalenques, Jordi Pàmias va fer arribar als seus familiars i amics com a tarja nadalenca. El poeta canta al «Nadal del fill de Déu: assolellat repòs»; tot evocant un sopar de Nadal «amb la xiqueta al cap de taula», la seva néta Blanca.

Jordi Pàmias, un dels més reconeguts poetes de Ponent, va fer finalment una reflexió en veu alta, com a cristià i poeta: «El llenguatge de Déu és secret i alhora revelador per als que el saben descobrir.» Sens dubte que el poeta, amb el seus suggeriments, el fa, mitjançant la bellesa de la poesia, més proper i accessible.

Mn. Ramon Prat, en acomiadar Jordi Pàmias, es va fer ressò del poema «La paraula que salva», quan el poeta canta i assevera: «Només quan diem tu, respirem aire fresc.» (J.C.)

Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes



Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

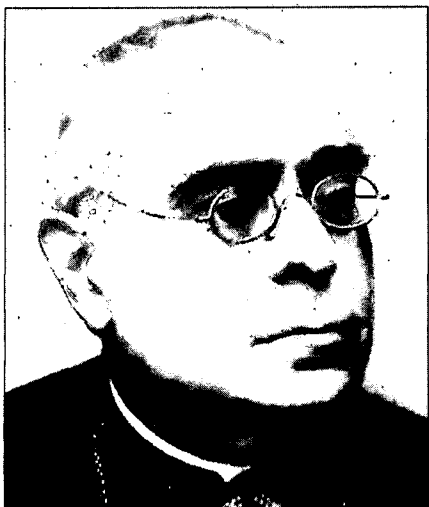
E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.



Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaventura 42, 1r 08001 Barcelona
Telèfon 932 047 111

Poesia



A la memòria del Dr. Torras i Bages

Tots els pobles i ciutats
tenen patricis aimats,
per ser homes assenyats,
llumeners privilegiats.
Si a la terra catalana
hi ha un Raimon de Penyaforç,
canonista d'alt valor,
una vera ànima humana.
A la nostra aimada Ausona,
província de Barcelona,
hi ha un Balmes, filòsof,
Verdaguer, poeta d'or.
En el ram episcopal
brillà un eminent prelat,
el bisbe Torras i Bages,
provinent de les Cabanyes.
El poblet de les Cabanyes,
convei de Vilafranca,
terra de fruita i bonança,
s'hi cultiven moltes vinyes.
La que fou casa pairal
del gran bisbe català,
bé és coneix per can Gomà,
rica mansió patriarcal.
Una finca fabulosa,
de molt conreu abundosa
amb molt planter d'avellana
com també d'oliverada.
Amb tanta extensió de conreu
vol dir que hi ha molts parcers,
conreans d'avellanera,
lliurant les parts de l'anyada.
Al costat d'eix gran casal,
hi ha adossada una capella,
prou decorada i molt bella,
d'estil típic i patriarcal.
És de comptar i suposar
que sovint s'hi celebrava,
no era difícil trobar
un sacerdot que hi rondava.
Si no ho tinc pas mal entès,
el jove Torras i Bages,
per ser el més gran, fou l'hereu
d'eixa mansió de conreu.
Com a adolescent creixent,
fou un alumne eminent,
de la primera ensenyança,
estudià amb goig i esperança.
Va cursar el batxillerat,
com un fill de casa bona,
i així fou fonamentat
en coneixement que sona.
Com es veié agraciad
amb el do de capellà,
arribà prou ben enllà,
fins que va ser ordenat.
Per son zel capacitat,
fou escollit per prelat,
per ser bon pastor d'ovelles,
tant madures com novelles.
Consagrat a Montserrat,

al peu de la Moreneta,
de son cor n'hi féu ofrena,
pacte de fidelitat.
També Dret arribà a cursar
i amb brillantor progressar,
destacant com a doctor,
despuntant com el millor.
Per casualitat real,
sempre d'ordre personal,
malgrat que fou nomenat,
renuncià a dos seus d'altura.
Es conformà amb la de Vic,
que regí amb zel exemplar,
tot guiant i adoctrinant,
eix petit ramat del Crist.
Per causes prou imprevisibles,
sens pressentir-ho amb temps,
per manca de personal,
hom tingué una gran sorpresa.
El bisbat de Barcelona,
com si fos cosa molt bona,
va decidir nomenar-me
com rector de les Cabanyes.
Aital superior projecte
no arribà a dur-se a terme,
fou destí de Providència,
un trasllat de penitència.
Tot i honorant la memòria
d'aquest pastor respectable,
recordem la bella història
de sa vida venerable.
L'Església, que és mare santa,
pensa enaltir sa memòria,
beatificant-lo a temps
fins que fructifera eixa planta.
Per beatificar un servent,
procurar obrar amb prudència,
exigint la paciència
d'un llarg temps i tot moment.
Per assolir tal projecte,
exigeix la santedat,
per no caure en un mal repte,
un cop ben estudiat.
Per a la causa dels sants,
sol intervenir un factor,
un defensor honorable,
i l'advocat del diable.
El defensor honorable
ve a ser la part positiva,
l'advocat del diable
ve a ser la part negativa.
Si és evident la santedat,
el procés del sant avança
a son temps és proclamat
servent sant sens cap recança.
Fonamentat amb fermesa,
la fe en la Providència,
eix baró tan exemplar
el veurem prompte a l'altar.
Hom pressent cosa prevista
veure inclòs al santoral,
aquest gran pastor exemplar
home d'alta santedat.

Alfons Puig Pujalt

Jordi Pujol, investit doctor «honoris causa» per la URL

BARCELONA.—

El 6 de febrer va tenir lloc a Esade, centre integrat a la Universitat Ramon Llull (URL), l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* per la URL de Jordi Pujol i Soley, president de la Generalitat de Catalunya durant el període comprès entre els anys 1980 i 2003. A l'acte, presidit per Esther Giménez-Salinas, rectora de la URL, hi van assistir nombroses personalitats del món polític, universitari i cultural. L'elogi dels mèrits de l'homenatjat va anar a càrrec del Dr. Àngel Castiñeira, professor d'Esade, que va actuar com a padrí.

Després de la investidura, el doctorand va llegir el seu discurs. «En els darrers anys —va dir Pujol— la universitat catalana ha millorat molt sensiblement; hi ha hagut un



Jordi Pujol llegeix el seu discurs.

gran canvi positiu, però ara és l'hora d'un gran salt endavant en el camp de la recerca i de la innovació.» Pel que fa a la URL, va comentar que «és una universitat realment lliure, capaç d'aprofundir en la reflexió dels grans temes del nostre temps». (C.C.)

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ



La pensió

Treballava d'ajudant de cuiner a Lleida, al luxós hotel restaurant Comtes d'Urgell, on els cambrers servien les taules amb guants blancs. Acabada la feina, anava cap a la pensió on dormia i que em pagava el mateix hotel. Era una casa humil, però neia com una patena. Un dia, quan era al balcó, em va sorprendre veure uns testos que hi havia i que la mestressa entrava cada dia. Hi havia fruites plantades i ella me n'oferia mentre veïem la televisió a la sala d'estar.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

LLIBRES

Història de l'Església catalana contemporània

Aquest llibre ressegueix, des de diversos punts de vista, la llarga i complexa història de l'Església catalana dels segles XIX i XX, directament relacionada amb la història de Catalunya i de la seva gent. Una primera part ofereix una síntesi de l'evolució de l'Església contemporània, i dona un relleu especial a les dificultats amb què va topar durant la dictadura de Primo de Rivera, als anys esperançats i finalment tràgics de la Segona República, al trauma de la guerra civil i a la postguerra fins a la mort del general Franco. Una segona part estudia diversos aspectes del catalanisme en relació amb l'Església i amb el Vaticà.

Una tercera part traça el perfil de grans personatges que han incidit en la història de l'Església catalana (el cardenal Vidal i Barraquer, els abats Deàs i Marcet, el cardenal Albareda o el pare Batllori, entre d'altres). Una quarta part analitza amb minuciositat la posició dels catòlics i sobretot dels homes d'Església catalans davant de la guerra i civil i les seves conseqüències, i en resumeix les incidències al monestir i al santuari de Montserrat. Una cinquena i darrera part dona alguns exemples de la represa de la postguerra, després d'uns quants anys de persecució religiosa i d'uns quants de «nacionalcatolicisme». Hi té un interès especial el capítol dedicat a les festes de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat, el 1947. (C.C.)

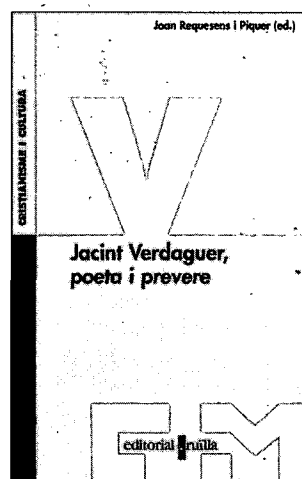


Josep Massot i Muntaner, *Església i societat a la Catalunya contemporània*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Biblioteca Abat Oliba, Barcelona 2003, 672 pàg.

Estudi sobre Jacint Verdaguer

Jacint Verdaguer ha estat i continua sent una de les veus literàries cabdals de la història de la literatura catalana moderna. Però per comprendre el Verdaguer poeta cal, a més, comprendre l'home, el sacerdot. Amb aquest objectiu, la Fundació Joan Maragall, amb motiu del centenari de la seva mort, va organitzar un curs sobre la figura, literària i humana, de Mn. Cinto. Aquest volum neix de les aportacions dels diversos autors (Manuel Jorba, Casimir Martí, M. Àngels Verdaguer Pajerols, Joan Requesens i Piquer, Ricard Torrents i Narcís Comadira) al cicle. Aquest estudi

estructura un acostament polièdric a la persona de Jacint Verdaguer, més enllà de la dimensió literària; és polièdric perquè s'hi atansa des de diferents facetes, però també perquè les veus que en parlen són diverses. El volum mostra els àmbits que permeten entendre més bé la veu del poeta i el poeta mateix: el marc històric, cultural i religiós en què va desenvolupar la seva obra, la seva història personal des dels seus textos de caràcter autobiogràfic, el drama verdaguerià, el descobriment de la grandesa de Mn. Cinto com a poeta en el moment que se situa la seva veu al costat d'altres grans veus de la història de la poesia, etc. (C.C.)



AA.DD., *Jacint Verdaguer, poeta i prevere*. Editorial Cruïlla-Fundació Joan Maragall, Col·lecció Cristianisme i Cultura, Barcelona 2003, 237 pàg.

Reflexionar des del silenci

Aquest llibre està format per quasi cent reflexions, vivències i pensaments, escrites dels del cor, que tenen com a objectiu fonamental acompanyar-nos al llarg dels diferents moments de la jornada diària, atès que són fets existencials. «Sentia la necessitat de treure enfora allò que porto dins, volia comunicar coses, comunicar experiències... comunicar-me», escriu l'autor, Jordi López i Bosch, en una de les pàgines. Generalment cada article, concís i fàcil de llegir, va encapçalat per un verset de la Bíblia que situa i orienta el lector. Al final de cadascun d'ells, hi ha una síntesi o conclusió. «L'autor empra un llenguatge planer, senzill, gairebé amb simplicitat d'infant», explica la Gna. M. dels Àngels Alsina, del monestir de Sant Benet de Montserrat, al pròleg. I afegeix: «Al títol del llibre es fa al·lusió a saber escoltar el silenci més que no pas les mateixes paraules. Realment, com ha estat escrit: "Entre dues persones que s'estimen, el silenci és paraula"». Els temes d'aquests textos són d'allò més diversos: la fidelitat, la vocació, la mort, la humilitat, el dolor, l'amistat, la soledat, el temps, l'esperit de Déu, la crucifixió, l'Església, la direcció espiritual, els sants, el Concili Vaticà II... (C.C.)

Jordi López i Bosch, *Presta'm el teu silenci, et prometo que te'l tornaré*. Edicions STJ, Col·lecció Azenai, Barcelona 2004, 139 pàg.



Jesús, un gran company

«M'he decidit a escriure els meus records de la vida de taxista del 1947 al 1985.» Amb aquestes paraules comença aquest volum, que té com a propòsit mostrar als lectors que en les petites i grans coses de la vida quotidiana hi ha «un company al nostre costat, Jesús, que no vol ni ens pot deixar. És una presència que ajuda discretament, sense molestar.

La seva discreció i humilitat són tan grans que sofreix en silenci quan l'oblidem i perdona quan l'ofenem». Al llarg de setanta capítols, Jordi Roig i Sans dona a conèixer reflexions i experiències que van adreçades principalment al col·lectiu taxista. «Més que sermons o preteses lliçons sobre ètica o moral, voldria, més aviat, establir com una mena de diàleg amb els companys que, com jo, ja han deixat la feina, i també amb els altres que la continuen o bé l'han començat», escriu l'autor. La finalitat de Jordi Roig i Sans és plasmar amb uns quants exemples la seva trajectòria professional i, a partir d'aquí, intentar trobar el sentit de la vida. «Aquest sentit —comenta— no el podem trobar d'altra manera que transcendint, o sigui "transfigurant" tot allò que vivim en la vida diària, per petit que sembli.» (C.C.)

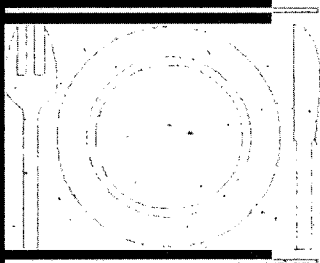
Jordi Roig i Sans, *Jesucrist vist per un taxista*. Editorial Notícies Cristianes, Barcelona 2003, 128 pàg.



Calamars amb cigrons

INGREDIENTS:

oli d'oliva
6 calamars, 1 porro
vermut blanc
6 grans d'all
3 cullerades de
tomàquet
1/2 kg de cigrons
aigua i llorer



PREPARACIÓ:

Fregiu amb oli d'oliva sis calamars a rodanxes juntament amb un porro ben picat (només la part blanca). Al cap d'uns quants minuts, afegiu-hi mig gotet de vermut blanc. Deixeu-ho reduir i afegiu-hi sis grans d'all picats i ràpidament tres cullerades de tomàquet fregit. Després, poseu-hi 500 grams de cigrons ja bullits i cobriu-los lleugerament amb aigua i una fulla de llorer. Deixeu-ho bullir tot fins que quedi poca aigua i rectifiqueu-ho de sal.

La crítica literària d'aquesta setmana

Els parlava amb paràboles

Jesús es feia comprendre. Sempre parlava a grans i petits amb una voluntat clara que la lliçó fes el seu efecte. Coneixia el cor dels homes, i del qui tenia al davant en coneixia tots els detalls més íntims. Per això, aproximar-se a les paràboles sempre és una manera de comprendre fins a quin punt Jesús proposava una manera de viure i de conviure, que trencava tots els esquemes rígids de la seva societat, per aconseguir el que serà sempre la utopia de l'Evangeli: la bona nova perquè tots visquem més bé, més fraternalment, més pacíficament.

La paràbola del Samarità és de les que deixen empremta, si s'hi medita seriosament. Jesús no es desvia del tema. Li pregunten amb voluntat d'agafar-lo en contradicció, o d'escotar una lliçó vaga o repetida mil vegades a la Sinagoga. Poc s'esperava el doctor de la llei quina una l'esperava...

Alessandro Pronzato és conegut per les seves pàgines aclaridores sobre aspectes de la vida espiritual. Aquesta vegada va directament a un text evangèlic, que sap que és essencial en la vida dels homes, i que Jesús va cuidar expressament, i el va

omplir de detalls per als que s'apropessin a la «bona nova», i tinguessin l'oportunitat de centrar les seves vides en les coordenades autèntiques de l'Evangeli. *Tras las huellas del Samaritano* és una invitació, no sols a meditar, a rellegir o deixar-se impressionar per la lliçó que Jesús dona al doctor de la llei: Pronzato no deixa lloc a l'engany, i des d'un començament fa veure que Jesús convida a actuar.

Seguint el consell de sant Ignasi de Loiola, el comentari de l'autor convida a viure'l «com si hi estés present». És a dir, no es tracta d'una escena virtual, en la qual formariem part d'una manera còmoda, a distància, com un seguiment que només compromet el món dels propòsits. Pronzato aconsegueix des d'un començament que el lector senti la impaciència de l'acció... En una mirada retrospectiva, fa que

ens replantegem moltes maneres passades de viure o d'interpretar l'Evangeli, de considerar el que, en definitiva ha estat per a nosaltres el proïsme. I sense que ho puguem resistir, ens porta amb Jesús a la dialèctica d'una acció que compromet, i no deixa lloc a la inhibició.

Si tot l'evangeli és una crida al compromís personal, aquest fragment no deixa cap oportunitat a la fugida, i Alessandro Pronzato ens fa peregrinar al santuari de l'home amb tots els desafiaments, les reticències, les dissimulacions i els riscos que assumim o rebutgem. I també davant totes les covardies de què som capaços, en la nostra pobra condició d'homes capaços dels absurds més grans. I sap que Jesús ho sap...

Per estimular a portar a la pràctica la



gran lliçó de Jesús afegeix una sèrie d'exemples, que confirmen la possibilitat i la necessitat d'identificar-nos amb el Samarità que anava de viatge, i quan va veure el ferit, va sentir-ne compassió...

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

25è aniversari de la Coblà Ciutat de Terrassa

El 10 de febrer, la Coblà Ciutat de Terrassa va complir els seus primers 25 anys d'existència, efemèride que celebrarà durant tot l'any amb activitats diverses.

L'inici de l'aniversari es produirà el diumenge 29 de febrer a Terrassa. Aquest dia, a dos quarts de dotze del matí, el Raval de Montserrat acollirà una ballada doble de sardanes que servirà per reunir els més de 60 músics que durant 25 anys han configurat les diferents plantilles d'aquesta coblà. Durant la ballada s'interpretaran algunes de les sardanes més carismàtiques que han contribuït a l'arrelament social de la formació. També participarà en aquesta audició la coblà La Principal de Terrassa, que l'any 1979 va apadrinar la Ciutat de Terrassa i que, coincidint amb aquesta actuació, clourà les celebracions del seu 80è aniversari.

D'altra banda, el mateix dia 29 de febrer, a les sis de la tarda, l'auditori del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa serà l'escenari per celebrar el concert d'aniversari. Configurat amb l'ajut d'algunes premisses no habituals en el món dels concerts de coblà, aquest concert comptarà amb la direcció de Joan Jordi Beumala i oferirà peces que serviran per explicar alguns dels moments cabdals de la història de la coblà, com ara el món dels esbarts, els balls d'envelat, les sardanes i el simfonisme per a coblà. En aquest concert 25 anys

Singulars, la Coblà Ciutat de Terrassa comptarà amb la col·laboració de l'Esbart Santvicentí i el rapsode Amadeu Aguado.

De fet la primera activitat pública del 25è aniversari de la Coblà Ciutat de Terrassa ja ha vist la llum fa un temps en la forma d'una modificació del logo de la coblà, que adopta l'efemèride com a element indissociable. El logo, ideat ara fa 10 anys pel creatiu publicitari Pere Figueras té com a element central la Torre del Palau (un dels monuments més carismàtics de Terrassa) del qual sorgeix el nom de la formació instrumental. A la base del conjunt, quatre barres d'una contundència indubtable simbolitzen l'arrelament a Catalunya. La modificació que s'hi ha introduït ara ha estat a càrrec de Toni Castro (dissenyador gràfic col·laborador habitual de la coblà), que ha fet sorgir del darrere de la Torre del Palau un sol radiant que emmarca l'aniversari per tal d'atorgar-li la importància que mereix l'esdeveniment.

El proper pas serà l'enregistrament d'un disc en què les peces seleccionades explicaran per si soles l'evolució de la coblà. Seguint el patró de *Singulars*, el darrer treball discogràfic d'aquesta inquieta formació, el nou disc recollirà peces d'una indiscutible actualitat i qualitat, i tindran el denominador comú d'haver estat protagonistes en algun moment dels 25 anys d'història de la coblà. (C.C.)



**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

**Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)**

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

Població

D.P.

Tel.

N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any

☐ Amb dos pagament semestral de 40,30€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

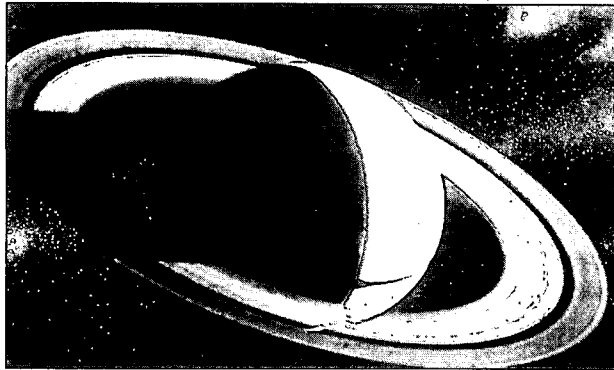
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

D'aquí a un any la càpsula «Huygens» es posarà sobre Tità

Ara s'està parlant molt del planeta Mart per les sondes que hi han arribat, la *Mars Express* europea (que no ho ha pogut fer tot que es volia perquè ha perdut el *Beagle 2*) i les americanes que han deixat sobre la superfície marciana els robots *Spirit* i *Opportunity*, però hi ha una altra sonda que està fent viatge, amb èxit total fins ara, molt més lluny. Es tracta de la nau *Cassini* que porta acoblada la càpsula *Huygens* amb la missió d'anar fins a l'entorn del planeta Saturn i fer que sobre el seu satèl·lit Tità, que té atmosfera, arribi la càpsula que hem dit. Aquí ens plau recordar que el primer astrònom que va anunciar el 1908 que Tità tenia un embolcall gasós va ser el barceloní Josep Comas i Solà, director de l'Observatori Fabra. El satèl·lit Tità havia estat descobert el 1655 per Christiaan Huygens, per això s'ha posat el seu nom a la càpsula que hi ha d'aterrar.

La nau *Cassini* va ser posada en òrbita el 15 d'octubre del 1997 des de Cap Canaveral. És la nau interplanetària més cara i voluminosa de les construïdes fins ara per la NASA. El projecte costà 3.400 milions de dòlars. És la segona sonda que s'acostarà a Saturn. La primera va ser la *Voyager 2* ara fa 25 anys. Però no tot en ella és americana. Precisament la càpsula *Huygens*, va ser desenvolupada i finançada per Europa, o sigui per l'ESA (Agència Espacial



Tità és un dels satèl·lits de Saturn.

que es troba a 1,2 milions de quilòmetres de Saturn (la Lluna la tenim a 400.000 km). L'atmosfera de Tità ja se sap que és una barreja de nitrogen amb metà i altres hidrocarburs, a una temperatura de 180° graus sota zero. La caiguda durarà dues hores i mitja i prendrà 1.100 fotografies. També analitzarà amb més detall la constitució dels gasos atmosfèrics. Ho enviarà a la Terra a la velocitat de la llum, però trigarà 80 minuts per arribar tot el que ens transmeti, a causa de la llunyania.

Mentrestant la *Cassini* farà moltes altres observacions. Si tot va bé com fins ara, ja ens ho faran saber. Esperem que sigui així.

Europea) amb una contribució especial de l'Agència Espacial Italiana (ASI).

La *Cassini* ha fet el viatge passant primer a prop de Venus (juny del 1999) després no gaire lluny de la Terra que amb la seva gravetat li donà un nou impuls, i al desembre del 2000 el planeta Júpiter també col·laborà a accelerar-la un xic més. Es posarà en una primera òrbita de Saturn el juliol d'enguany i anirà fent fins a 74 òrbites. La càpsula *Huygens* se'n desprendre cap al desembre per fer ella un viatge en solitari que acabarà el 14 de gener del 2005 enfonsant-se en la misteriosa atmosfera del satèl·lit Tità,

A actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

El progrés de la medicina

13 La medicina dels àrabs (segles IX-XII)

A partir del segle VII el món àrab entra en la història del món cristià. A la mort de Mahoma el 632 ja era musulmana tota la península d'Àrabia. I poc després vingué la gran expansió realitzada per uns entusiastes generals animats de fervor religiós que, amb notable estratègia, abans de finir el segle ja havien conquerit l'Iraq, l'Iran, Síria, Mesopotàmia, Palestina, Egipte, Tunísia i el Marroc, i als inicis del segle següent la major part de la Península Ibèrica. La difusió de la nova religió de l'islam era l'objectiu primer de les conquestes, però també van ser causa d'una obra cultural i científica entre els seguidors de Mahoma. Com que no tenien prevenció contra la ciència dels «infidels», en general van ser tolerants amb els savis i lletrats dels països que havien envaït, i n'assimilaren la ciència. Més encara, van voler donar una nova empenta a la ciència. Consideraren que també calia aprendre dels antics i emprendre la traducció de les obres gregues i llatines. Això els proporcionà posar-se en un nivell més alt des del punt de vista cultural, i a partir d'ell s'aixecaren encara més. I ho feren en molts camps. I el de la medicina no havia de ser una excepció.

A l'ombra de Bagdad

Quan la dinastia abàssida traslladà el 762 la capital de l'imperi àrab a Bagdad s'inicià en aquesta ciutat un moviment científic que anà prenent de mica en mica més importància. El tercer dels seus califes, Al-Mamun (809-833), hi fundà la Casa de la Saviesa (*Bait Al-hikma*) i manà traduir-hi a l'àrab totes les obres científiques que es poguessin trobar. I això es féu també amb el *Corpus Hipocraticum* i les obres de Gal·lè. Com que la «casa» acollia tothom hi acudiren estudiosos de tot arreu, fins i tot cristians nestorians.

De moment només es fan traduccions i són estudiades. Però no van trigar gaire a sortir-ne científics que ja escriuen els re-

sultats de les seves recerques. Sobre medicina no es començarà a escriure coses noves fins al segle IX. Els primers metges al servei dels califes que es coneixen del segle VIII són tots cristians o jueus. Al segle IX ja n'hi ha alguns de musulmans i no arriben a ser majoria fins al segle X. Tenim el nom de molts que en deixaren constància en obres escrites. En parlarem només de dos: Razés i Avicenna.

Abu Bakr Muhammad ibn Zakariyya al-Razi (aprox. 865-925), conegut a occident per Razés va ser el director de l'hospital fundat el 918 a Bagdad. Fou autor de molts escrits mèdics, entre els quals *Kitab al-Hawi*, veritable enciclopèdia mèdica. Va ser traduïda al llatí amb el nom de *Continens* i es va utilitzar a Europa fins ben entrat el segle XVI, cosa que palesa la bona acceptació que tingué en el món cristià. Una altra obra seva va ser el *Kitab al-Mansuri*, en deu llibres, exposició més reduïda dels coneixements de medicina d'aleshores. Què dir de Razés? Va contribuir de debò al progrés de la medicina per l'exactitud de les seves descripcions clíniques. Valorava més l'observació del malalt que no pas les descripcions teòriques dels textos clàssics. Va introduir també coneixements d'alquímia en la terapèutica.

Abu 'Ali al-Khusain ibn Sina (980-1037), conegut per Avicenna pels occidentals. Natural de Bukhara (Pèrsia) va ser un autodidacte que estudià, a més de medicina, la filosofia d'Aristòtil i la dels neoplatònics. Va viatjar molt, i va acabar ocupant el càrrec de metge de la cort a Hamadan a més del de visir. Va escriure *Kitab al-Sifa* («Llibre de la Guarició») que

és com una summa dels coneixements del seu temps, i després *Kitab al-Nagat* («Llibre de la Salvació»), compendi del primer. Deixant a part les seves elucubracions filosòfiques, per altra banda dignes de menció, com a metge va ser considerat el més complet de l'edat mitjana. La seva obra va ser traduïda al llatí per Gherardo de Cremona amb el nom de *Canon* i fou el text bàsic de la medicina a Europa durant més de cinc segles. La seva fama arribà fins al *vulgus*. Conegut és aquell refrany castellà: *Más mató la cena que sanó Avicenna*, en el qual, per indicar que fer un gran àpat per sopar és dolent, es fa amb la referència de cosa sabuda que Avicenna va guarir moltíssims malalts.

Sota el califat de Còrdova

La ciutat de Còrdova sota el califat d'Abderraman III (891-961) va convertir-se en el centre cultural més important del món àrab. Va superar Bagdad quan aquesta ciutat començava a declinar. També la ciència hi fou cultivada i no cal dir que en l'àmbit de la medicina no es quedaren curts. Citem tres metges andalusos que es feren famosos i han passat a la història de la ciència: Albucasis, Avenzoar i Averrois.

Abu-l-Qasim al-Zahrawi (? -1013), conegut per Albucasis o Albucasem, o Alsharavius, nascut en una població de les proximitats de Còrdova, va ser metge a la cort cordovesa. Va escriure una enciclopèdia mèdica amb el títol *Kitab al-Tasrif liman 'agiza 'an al-ta 'alif*, que se sol citar simplement *Tasrif*. Consta de trenta llibres, dels quals l'últim és el de cirurgia,

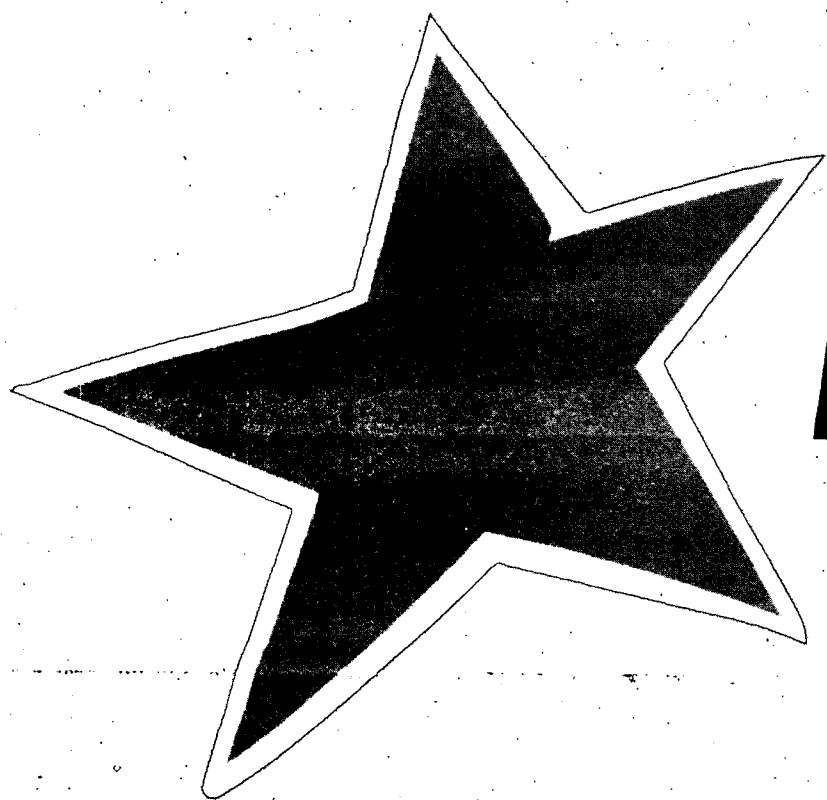
amb molts dibuixos dels instruments ideats per ell. L'obra va ser traduïda al llatí per Gherardo de Cremona, i també se'n féu traducció a l'hebreu, per Sem Tob, i al provençal. Va tenir una gran ressonància, sobretot per la cirurgia. Va ser reeditada moltes vegades. Albucasis és tingut pel cirurgià més docte del seu temps i alhora el més pràctic. Té moltes innovacions: un procediment per extreure els pòlips, l'operació de la litotomia, la lligadura d'arteries i altres.

Es coneix pel nom d'Avenzoar una família originària de Xàtiva que es traslladà a Andalusia i va ser de metges que es feren cèlebres. El més famós, nascut a Peñaflor (Sevilla), va ser Abu Mawan ibn Zuhir (1073-1162). Va viatjar pel nord d'Àfrica i el 1113 fixà la residència a Sevilla, on es posà al servei dels califes almohades. Es dedicà estrictament a la medicina, deixant com a ocupacions que no li competien la farmàcia i la cirurgia. Va escriure un tractat de medicina pràctica: *Kitab al-taysir fil-mudawat wa-l-tadbir* («Llibre que facilita la terapèutica i la dieta»). Prefereix, com Razés, les dades d'observació a les opinions escrites en els tractats. Va dedicar aquesta obra al seu deixeble Averrois. També va ser traduïda a altres llengües. Primer a l'hebreu i més tard al llatí.

D'Averrois (1126-1198), o sigui Abu-l-Walid Muhammad ibn Rusd, de Còrdova, deixeble de l'anterior, hem de dir que va ser, abans de tot, un filòsof, però també va estudiar medicina, a més de lleis i astronomia, i va ser metge de la cort del 1182 al 1195; per això també obtingué celebritat en aquest ordre. L'obra mèdica que escrigué, *Kitab al-kulliyat*, va ser traduïda al llatí amb el nom de *Colliget*. Era un tractat més doctrinal que clínic, d'importància relativa, però que no podíem deixar de citar.

Que la medicina àrab influí en la de l'Europa cristiana és clar pel fet d'haver-se traduït al llatí i reeditat diverses vegades les obres d'aquests cinc metges.

la ràdio amable



**ràdio
estel**

t'estimo!

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7
- Girona 103.4

- Lleida 90.9
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3



- Cerdanya 104.4
- La Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

RADIO



Des de les 02.00 a les 7.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Sant Rosari, a les 7.03 hores.
 Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.10 hores.
 Pregària de Laudes, a les 7.35 hores.
 Santoral, a les 7.54 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, 9.30 hores.
 Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat* (informatiu)
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna* (magazín)
 19.00-20.00 *Sessió contínua* (cinema)
 20.00-21.00 *Joc net* (esports)
 21.00-21.30 *Artilleria* (literatura)
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes* (informatiu)
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana)
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència* (selecció musical)
 01.00-02.00 *Ressons* (música en català)

Dimarts

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *Dóna'm la mà* (adopció)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Dimecres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*

14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *L'hora de la salut* (medicina)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Dijous

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *Temps d'oci* (lleure)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*
 21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Superàvit* (economia)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Divendres

08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-14.00 *Radiofórmula*
 14.00-14.30 *Catalunya actualitat*
 14.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *La Tribuna*
 19.00-20.00 *Catalunya sense barreres* (atenció a discapacitats)
 20.00-21.00 *Joc net*
 21.00-21.30 *Vist i no vist*

21.30-22.00 *Qui tingui oïdes*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos)
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Dissabte

08.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Radiofórmula*
 10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
 11.00-13.00 *Trotamundos* (turisme rural)
 13.00-13.30 *Radiomotor* (automobilisme)
 13.30-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-19.00 *Espectacle*
 19.00-20.00 *El temps de la música*
 20.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-00.07 *Pregària de Completes*
 00.07-01.00 *La gran diferència*
 01.00-02.00 *Ressons*

Diumenge

08.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-12.00 *Rutes per Catalunya* (excursions)
 12.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana)
 21.00-23.00 *Música cristiana*
 23.00-23.30 *Missatge en una ampolla* (reflexions)
 23.30-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana)
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-01.00 *Cova de Jazz*
 01.00-01.07 *Pregària de Completes*
 01.07-02.00 *La gran diferència*



Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00-09.15 *Informatiu matí + el temps + agenda*
 10.30 *Agenda*
 11.00 *Butlletí informatiu*
 13.00-13.15 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
 15.00 *Butlletí informatiu*
 17.00 *Butlletí informatiu*
 17.30 *Agenda*
 20.00-20.30 *Informatiu vespre + el temps + agenda*

Dilluns

20.30-21.00 *El que més ens agrada* (selecció musical).

Dimarts

20.30-21.00 *El que més ens agrada* (selecció musical).

Dimecres

20.30-21.00 *Els Tresors de la Història*

Dijous

20.30-21.00 *La Taula de l'Evangeli*

Divendres

20.30-21.00 *Església d'Urgell*

Dissabte

08.00 *Agenda*
 13.00-14.00 *In Corpore Sano*
 15.00 *Agenda*
 17.00 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
 15.00 *Agenda*
 17.00 *Agenda*



RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.05 a 23.00h,
Objectiu, l'home
 Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta, Ribera d'Ebre*
91.3 FM Osona*
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà
96.8 FM Garraf*
100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat*
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

90.9 FM Ràdio Principat: Lleida, Segrià, Garrigues, Ribera d'Ebre, Priorat*
104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

* (en període de proves)

TELEVISIÓ

2

Diumenge 29

08.30 *Buenas noticias TV*
 Programa de la comunitat evangèlica.
 Director: José Pablo Sánchez Núñez.
 08.40 *Shalom*
 Programa de la comunitat jueva.
 Director: Benito Garzón.
 08.50 *Islam hoy*
 Programa de la comunitat islàmica.
 Director: Mohamed Chakor.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 23)
 Els temes que tracta són, principalment, experiències, iniciatives, activitats o persones compromeses en accions de solidaritat, tant a Espanya com a l'estranger.
 Director: Julián del Olmo.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «Ignacio Yepes.»
 Ignacio Yepes és compositor i director d'orquestra. Fill del gran mestre Narciso Yepes, ha viscut la música des del seu naixement i és un dels compositors contemporanis de música religiosa més importants. Entre altres feines va compondre l'himne *Seréis mis testigos*, per a la visita del Papa al nostre país el mes de maig passat. L'any 2003 va ser guardonat amb el premi Bravo de Música que concedeix la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació. Amb ell parlem sobre la seva vida, la seva família

i la seva fe.
 Director: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

«San Miguel Arcángel, grupos de oración y vida.»
 Rubén i Vanesa viuen el seu prometatge, des del compromís cristià, en el grup San Miguel Arcángel. Disposats i a punt per servir allà on calgui, ens expliquen quina és la seva experiència de fe comunitària.

Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Misa

Amb la participació de la coral Verge Ribera de la Poble de Segur (Pallars Jussà), sota la direcció d'Agustí Romero.
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 1

19.00 *Pueblo de Dios*



Diumenge 29

10.00 *Signes dels Temps*
 Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 12.20 hores pel Canal TVC Internacional.



Cada divendres

20.30 *Creure avui*

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana també s'ofereix l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i el temps de reflexió (comentari de l'Evangeli).
 Programa presentat per Stefi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.
 El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.



Cada diumenge

14.15 *Paraula i vida*

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.
 També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada quatre hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).



www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

Internet

• **OBLATS.**— La pàgina dels missioners oblats de Maria Immaculada, www.omiworld.org, ofereix un fòrum per a discussions i debats, entrevistes, secció d'espiritualitat, etc.

Altres bisbats

• **RELACIONS INTERCONFESSIO-
NALS.**— Del 2 al 3 de març, XIV Jorna-
des de Delegats diocesans de Relacions
Interconfessionals sobre *Presente y futuro
del ecumenismo en España. Exigencias y
deberes pastorales*. Casa d'exercicis Ntra.
Sra. Anunciació, c/ Arturo Soria, 228 -
Madrid.

• **PASQUA HOSPITALÀRIA.**— Del 7 a
l'11 d'abril es convida a viure les celebra-
cions de Setmana Santa en un ambient hos-
pitalari en el qual combinar les experiències
de voluntariat i l'acompanyament als ma-
lalts, temps de reflexió, pregària o dinàm-
iques de creixement humà. Serà a l'Institut
Sant Josep de Carabanchel (Madrid). Més
informació: www.animah.org/iah@animah.org

• **PASQUA MISSIONERA.**— Per a joves
de 18 a 30 anys que vulguin viure la Pasqua
en clau missionera. Serà del 8 al 11 d'abril,

amb els missioners combonians, a Palència.
Més informació: P. José Luis Román, tel.
958 162 474 i P. Enrique J. Rosich, tel. 914
152 412.

Barcelona

• **ESGLÉSIA DE SANT TOMÀS
D'AQUINO.**— El 25 de febrer, a les 20.15,
inauguració de la Creu de Betlem, de Guido
Dettoni. C/ Roger de Flor, 245 - Barcelona.

• **TROBADA DE FORMACIÓ HUMA-
NA I RELIGIOSA.**— Organitzada per
l'Agrupació d'Educadors Cristians el 26 de
febrer, a les 20.00, a l'Acadèmia Catòlica
(Sant Joan, 20 - Sabadell). Serà la jornada
38. Núria Gispert, presidenta de Càritas
espanyola i directora de Càritas diocesana
de Barcelona, parlarà sobre *Els reptes de la
immigració*. Més informació: tel. 937 254
094.

• **SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El
28 de febrer, a les 18.00, conferència qua-
resmal de Mons. Josep Àngel Sáiz, bisbe
auxiliar de Barcelona, sobre *La conversió,
una necessitat del cristià*. Pl. de Sant Pere,
s/n - Barcelona.

• **ASSOCIACIÓ CULTURAL CIC.**—
L'1 de març, a les 17.00, dins de l'aula
d'extensió universitària per a la gent gran,
Joan Soler i Amigó (licenciat en Pedago-
gia i escriptor) parlarà sobre *Mitologia cat-
alana*; a les 18.30, celebració de l'eucaris-
tia. Més informació: Via Augusta, 228,
baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax
932 412 577, a/e: associaciocic@terra.es

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**—
L'1 de març, a les 19.00, Albert Bastardes
(professor de la Facultat de Filologia de la
UB) parlarà sobre *El futur de les llengües
minoritzades*. C/ Roger de Llúria, 13 -
Barcelona. Més informació: tel. 933 176
177 i 933 172 338.

• **CIÈNCIA.**— El Museu Geològic del
Seminari de Barcelona i els Amics del
Museu Geològic del Seminari organitzen el
cicle de conferències sobre «Història de
l'astronomia (II)», que pronunciarà Mn.
Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu
Geològic del Seminari i professor emèrit de
Filosofia de la Natura a la Facultat de Filo-
sòfia de la URL). El 2 de març, a les 18.30,
el tema serà *La descoberta dels asteroides*.
Sala Sant Jordi del Seminari de Barcelona,
c/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541
600.

• **SECRETARIAT DE TEOLOGIA A
LA UNIVERSITAT.**— Ofereix els cursos
següents: del 2 de març al 13 de maig,
Poesia i transcendència (campus plaça
Universitat, UB); en les mateixes dates, *La
cultura judeocristiana de l'Antic Testament*
(UAB); del 2 de març al 8 de juny, *El
sofriment i la mort, una experiència humana*
(campus Mundet, UB); del 3 de març al 21
de maig, *Introducció a la Patrística* (campus
Pedralbes, UB). Més informació: tel. 934
024 344, <http://teologiaauniversitat.org> i
secretaria@teologiaauniversitat.org

• **BALMESIANA.**— El 3 de març, a les
19.30, conferència del P. Salvador Vergés,
s.j., catedràtic emèrit de Filosofia a la Uni-
versitat de Deusto, sobre *Alarma social por*

la violencia doméstica. Lloc: c/ Duran i
Bas, 9 - Barcelona, tel. 933 026 840, a/e:
secretaria@balmesiana.org

• **CENTRE CULTURAL DE MARA-
TA.**— El 4 de març, a les 21.30, Victòria
de la Fuente (directora de la Unitat de la Son
del Dr. Eduard Estivill) parlarà sobre *Tro-
bem-nos i parlem-ne... de dormir massa, de
dormir poc, de no dormir: què passa amb
tot això*.

• **NIT DE GETSEMANÍ.**— Parròquia de
la Bonanova (Sants Gervasi i Protasi, pl.
Bonanova, 12 - Barcelona), el dijous 4 de
març, per a sacerdots, homes i joves: a les
21.15, punt doctrinal; a les 21.45, cafè i
acollida; a les 22.00, hora santa, i a les
23.00, eucaristia. Parròquia de Sant Joan
d'Àvila (rbla. Prim, 252 - Barcelona): par-
ticipació dels homes a la Bonanova (auto-
car a les 21.00 per tornar a les 23.30). El 5
de març, parròquia de la Bonanova, per a
religioses, dones i noies: a les 11.00, hora
santa, i a les 12.00, eucaristia. Parròquia de
Sant Joan d'Àvila: a les 17.00, hora santa
per a religioses, dones i noies, i a les 18.00,
eucaristia.

• **ECUMENISME.**— El 5 de març, a les
19.00, la Coordinadora de Dones Cristia-
nes de Barcelona celebra el Dia Mundial de
la Pregària Ecumènica, amb el lema «En la
fe, las mujeres moldean el futuro». Serà a
l'església catòlica alemanya Sant Albert
Magne, c/ Avenir, 14 - Barcelona.

• **XERRA-TECA.**— El 5 de març, a les
20.30, Joves per un Món Unit organitzen
una trobada per intercanviar opinions sobre

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA

Grup Nostra Sra. del
Sagrat Cor

El divendres dia 5 de març
celebrarem una

VETLLA DE PREGÀRIA PER AL GUARIMENT DELS MALALTS

AL SANTUARI DE NOSTRA SENYORA DEL SAGRAT COR
amb Eucaristia i exposició del Santíssim,
de 9 a 12 de la nit;
c/ Rosselló, 175 (entre Muntaner i Aribau,
metro Hospital Clínic i
FF.CC. Provença-Balmes)

Tel. Informació: 934 196 355
José Antonio Godina



Conferències Quaresmals Concepció 2004

«JOAN XXIII, MESTRE ESPIRITUAL»

pel pare Hilari Raguer, monjo de
Montserrat

- 29 de febrer, a les 19 h: *La persona: Àngel Giuseppe Roncalli*
- 7 de març, a les 19 h: *El Papa del Concili*
- 14 de març, a les 19 h: *El Papa de la pau*

Parròquia de la Puríssima Concepció — Aragó, 299 - Tel. 932 037 446

En col·laboració amb:

Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels
Parròquia de Sant Francesc de Sales

Tres diumenges estructurats en for-
ma de **minirecessos**

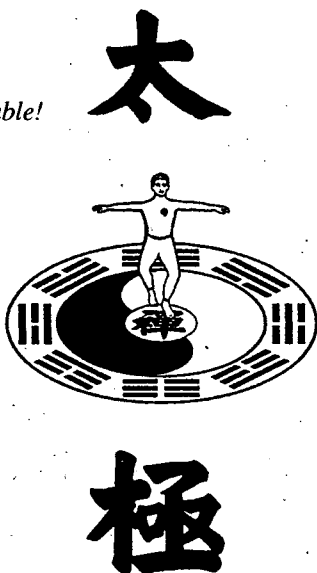
- A les 19, **conferència**
- A les 19.45, estona de **silenci** (pos-
sibilitat de celebrar el Sagrament
de la Reconciliació o d'entrevistar-
se amb el conferenciant)
- A les 20, **vespres solemnes**
- A les 20.30 **Eucaristia** (o possibili-
tat de celebrar el sagrament de la
Reconciliació)
- Servei de guarderia

淵
道冲而用之或不盈
兮似萬物之宗

El Tao és un recipient buit,
el fas servir i no s'omple mai.
Com n'és de profund i d'indonsable!
Sembla anterior a tot.

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Entrada lliure el dissabte 20
de març a les 18.30 hores.



TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE
40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba,
l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat
per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene,
alfabetització, educació en la cura del nen, i formació
professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració
en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels
pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor,
lliurament i servei a l'Evangelí.



18.03 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A
NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org



Des del carrer

Aquesta mexicana establerta a Roma repassa les catequesis de Joan Pau II sobre aquest tema, les ha reunit i sintetitzat en un llibre que inclou un vocabulari amb algunes de les paraules inintel·ligibles que hi surten com «concupiscència», «hermenèutica del do» o «maniqueisme». Soberón és psicòloga i col·labora amb l'Àmbit Maria Corral. Des de fa anys presta servei al Consell Pontifici per a les Comunicacions Socials, a la coordinació general de la RIIAL (Xarxa Informàtica de l'Església a Amèrica Llatina).

Leticia Soberón, autora de «Perlas. Teología del cuerpo en Juan Pablo II» (Edimurtra, Barcelona)

«La societat té una visió reductiva del cos»

—Què és la teologia del cos?

—És la reflexió sobre el cos humà a la llum de la Revelació. «Des que Déu es va fer home —diu el Papa— el cos va entrar a la teologia per la porta principal.» Joan Pau II relleix els paràgrafs del Gènesi sobre la creació de l'home, però des de l'Evangeli diguem que «amb els ulls de Crist». El resultat és una visió profunda i esperançadora sobre la persona humana, que és imatge de Déu en i mitjançant el seu cos, la seva feminitat o masculinitat. Encara més, el Papa assenyalava que «l'ésser humà és imatge de Déu, no tant i no només en el moment de la seva soledat, sinó en el moment de la comunió de les persones».

—Per què el Papa va començar les seves catequesis amb aquest tema?

—No sabia dir-ho, potser se li hauria de preguntar a ell.

—Ho tinc difícil.

—Ja... Es pot deduir que li va semblar una prioritat. Les catequesis, que es van iniciar amb una referència al Sínode de la Família que es preparava aleshores, es van allargar gairebé quatre anys. El meu llibre es refereix només al primer cicle, on queden assentades les bases antropològiques del seu pensament; el Papa va dedicar altres cicles a aquest tema, centrats en la resurrecció, el celibat i el matrimoni.

—Com és que es va plantejar fer un estudi sobre aquesta temàtica antropològica?

—Com a psicòloga m'he topat moltes vegades amb persones —no poques, entre elles creients— incòmodes amb el seu cos, com si estigués deslligat de la seva dimensió espiritual: tenen, sense saber-ho, una visió maniquea d'elles mateixes, veuen en la corporalitat un obstacle per a la santedat. Altres, com a reacció a aquests sentiments, s'han abocat en el culte al seu cos. El missatge del Papa és providencial i necessari: ens adverteix sobre el risc de malinterpretar, amb aquesta visió maniquea, tot el missatge de l'Evangeli. Ofereix llum per comprendre'l correctament i viure amb harmonia profunda la nostra realitat personal, expressada a través del cos. Com a laica cristiana havia participat en grups de lectura de les catequesis pontificies, i era evident que pocs havien tingut notícia d'aquests continguts. Què millor, doncs, que oferir-los en forma sintètica per posar-los a l'abast d'un nombre més gran de persones?

—Quina és la idea principal del llibre?

—Que el cos humà fa visible allò espiritual en una unitat radical: està fet per expressar amor; homes i dones són iguals en dignitat i estan cridats a viure



Foto: M.D.

en comunió recíproca, la qual cosa és possible tot i el pecat, perquè la redempció de Crist no només restaura sinó que eleva i plenifica l'estat d'innocència original descrita al paradís pel Gènesi. El missatge del Papa obre horitzons, és d'una total confiança en la persona humana i en la gràcia que Déu regala en Crist.

—El Papa ha anat desenvolupant el seu pensament sobre aquest tema o pensa el mateix que defensava a l'inici del pontificat?

—És com una constant en el seu magisteri. Va tornar a parlar d'aquest tema el 1994, tant a la Carta a les Famílies com en la inauguració de la restaurada Capella Sixtina, a la qual va anomenar «santuari de la teologia del cos». El 2003 va recuperar el tema de la nuesa, la innocència i la gràcia al Tríptic romà. Fa poc es va referir al necessari acompanyament i orientació a les persones amb discapacitat mental en la seva vida afectiva i sexual.

—Cal revaloritzar el cos a l'Església?

—En realitat és tota la societat que té una visió reductiva pel que fa al cos. En canvi, si mirem persones com el propi Sant Pare o la mare Teresa de Calcuta, notarem que també els seus gestos i la seva forma d'acollir les persones mostren com el cos és la manera per excel·lència per expressar amor de part de Déu.

Miriam Díez Bosch

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Pastoral del compromís i del tu a tu

Les jornades anuals per a preveres de Barcelona sobre apostolat seglar han arribat a la seva vuitena convocatòria. També aquesta vegada han estat un instrument d'intercanvi viu d'experiències i de formació pastoral. Això és important: només amb un laicat eclesialment adult i missioner ens serà possible de donar un nou impuls a l'evangelització; i només amb l'adequada mentalització dels pastors avançarem com cal en aquesta línia.

El tema d'aquest any ha estat la promoció i l'acompanyament de laics compromesos amb la societat. Es tractava, doncs, de posar en relleu, d'una banda, la necessitat d'una presència activa de laics cristians en el món i, de l'altra, el suport espiritual dels preveres a aquesta tasca, des de la distància curta, en el tu a tu. Espigolo algunes de les idees que hi han estat exposades.

El compromís neix d'una visió encarnada de la fe, en la línia evangèlica del bon samarità (Lluc 10,30). A partir d'unes preguntes de teòric o doctrinal —sobre la vida eterna, sobre el pròisme— Jesús condueix un mestre de la

lleï cap, a la realitat: hi ha persones ferides, en els nostres itineraris de cada dia. Només qui és capaç de veure-les, de compadir-se'n, d'acostar-s'hi, de curar-los les ferides... ens dona exemple de compromís. La gamma dels compromisos és extensa i gradual: de l'acció immediata, a l'acció institucional; del treball professional, a la promoció de la cultura; dels moviments veïnals, a la política... Cal una pedagogia que faciliti les primeres passes i obri, alhora, horitzons de futur. Com deia Pau VI en la carta *Octogesimo adveniens*, «la política és una manera exigent, si bé no l'única, de viure el compromís cristià al servei dels altres». El compromís

porta, en efecte, a una caritat activa i l'introdueix en l'interior del teixit social, des d'on, com llevat dins la pasta, podrà fer present i operatiu el ferment de l'Evangeli.

La pastoral de l'acompanyament, al llarg de tot aquest procés, atansa a cada persona la paraula de Déu, la qual assoleix, així, unes possibilitats de concreció, d'escalf i de diàleg que no pot tenir el seu anunci en la comunitat. Avui que molts viuen sovint una certa crisi d'entesa del magisteri eclesial, ja sigui per insuficiència seva ja sigui per la imatge deformada que en projecten els mitjans de comunicació, resulta més necessari el contacte personal que permet de clarificar alguns conceptes i de recuperar-ne el context. D'altra banda, aquest de l'acompanyament és un vessant del ministeri que també enriqueix el prevere amb el testimoni del laic i el porta a inserir-se més plenament en la diversitat sempre canviant de les situacions humanes. Per això, a l'hora de programar la pastoral, seria bo que tots els pastors ens preguntéssim: quantes hores preveig per a l'acompanyament personal? Sobretot en una situació com la nostra, de missió, convé que les tasques més convencionals o tradicionals no ens acaparin fins al punt de no deixar-nos temps per a la formació dels militants.

Eduard Brufau

Rauxa

800 anys de les «Homilies d'Organyà»

Enguany fa exactament vuit segles que es va escriure el primer text en llengua catalana que ha arribat fins als nostres dies: les *Homilies d'Organyà*. Aquest text és un conjunt d'apunts que el rector d'aquest poblet pirinenc de l'Alt Urgell va escriure com a pauta per als seus sermons de Pasqua de l'any 1204. El document té una vàlua doble: primer de tot, ja ho hem dit, pel fet de ser el text en català més antic que coneixem, la qual cosa ens permet saber les característiques de la llengua en una etapa força arcaica; però en segon lloc no s'ha d'oblidar que les *Homilies*, és clar, són de caràcter netament religiós. Són un testimoni de la manera de predicar, dels temes en què es posava l'accent i en definitiva de la religiositat més propera al poble.

Però tot i la importància cabdal d'aquest text tant per a la llengua com per a l'Església, tot sembla indicar que els 800 anys de les *Homilies* no seran celebrats com Déu mana. Només algunes entitats privades se'n faran ressò, però per part de les grans institucions públiques de Catalunya no hi ha previstos actes significatius, per la qual cosa la majoria de ciutadans acabaran l'any sense ni sentir-ne a parlar. El desinterès evident per promocionar un dels textos més simbòlics de la nostra cultura —tant lingüísticament com religiosament— és un reflex del menyspreu inacceptable i creixent cap als valors que ens són propis.

14:45 Carnaval de Bahia

19:30 Grans espectacles

TMY

15

KODAK

Generalitat de Catalunya

Ajuntament de Barcelona



ADMINISTRACIÓN GENERAL DEL ESTADO

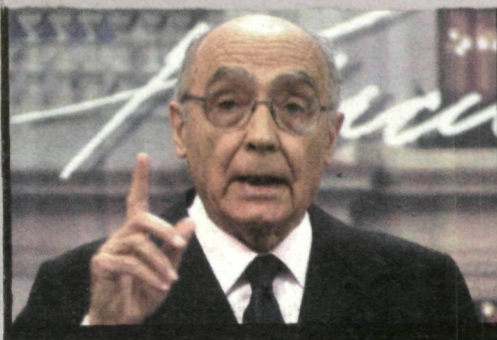
Viu un dia al Fòrum.

Del 9 de maig al 26 de setembre del 2004,

Barcelona serà la capital mundial de la diversitat i el diàleg entre cultures a través de tres espais únics.

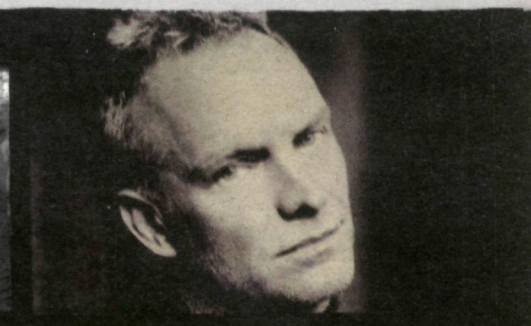
Fòrum: més de 30 hectàrees on viuràs les més diverses formes de cultura i entreteniment. **Fòrum Diàlegs:** un espai de debat i reflexió on més de 1.500 ponents buscaran solucions als problemes del segle XXI. I **Fòrum Clutat:** tot Barcelona serà protagonista d'exposicions, espectacle i altres expressions artístiques.

Fòrum Barcelona 2004, una trobada que mourà el món.



18:10 Diàlegs amb Saramago

20:50 Circ Les Arts Sauts



12:15 Exposicions. Guerrers de Xi'an

14:00 Concert amb Sting



11:00 Cercaviles

22:00 Concert Phil Collins

15:15 Festival del Mar

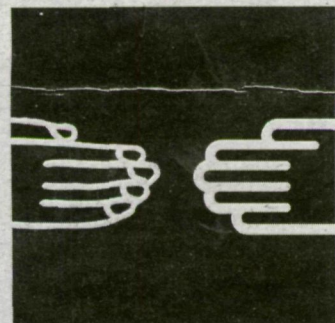
16:30 Carlinhos Brown



19:45 Cabaret

18:25 Diàlegs amb Gorbachov

10:30 Exposicions. Veus



www.barcelona2004.org
Informació 902 24 2004

Forum
BARCELONA
2004

SOCIS

Endesa

Telefonica



TOYOTA

"la Caixa"

Discovery

PATROCINADORS

Damm

Indra

IBERIA

MEDIA

Nestlé

Cola Cao

randstad

Henkel

PASCUAL

Coca-Cola

Roca

Grup Agbar

Gas

Galles

CEPO PABICO